

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 24 (1167) 1972 BIRŽELIO - JUNE 15

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Babelis ar posūkis?

Kanadoj jau kuris laikas vyksta etninių grupių sujudimas. Savo skaičiumi jos sudaro beveik trečdalį krašto gyventojų, tačiau jų svoris viešajame gyvenime dar gana mažas. Pvz. federaciniame parlamente jų atstovų nėra keletas, o senate — vienas ar du. Ministerių kabinete nėra nė vieno. Reti jų atstovai komunikacijos tarnybose, išskyrus žydus. Kultūriniam gyvenime taip pat vyrauja anglosaksai ir prancūzai. Žymiai daugiau jų atstovų yra švietimo institucijose, bet bendrojoje mozaikoje etninių grupių žmonės viešumon pagal savo skaičių dar neprasiveržia. Dėlto visose grupėse jaučiamas nepasitenkinimas perdideliu angli-prancūzų vyravimu. Mokesčius visi moka tokius pačius, bet etninės grupės už tai gauna žymiai mažiau. Jiems pvz. neprieinama televizija. Jų kultūrai užkirstas kelias viešosiose mokyklose. Jau Kanados premjeras L. B. Pearsonas tai aiškiai jautė ir paskyrė dviejų kalbų ir kultūrų komisiją iširti susidariusiai būklei. Tos komisijos tyrimo rezultatai išjudino Kanados vadus permąstyti krašto sąrangą ir pasiryžti atitinkamam reformom. Premjeras P. E. Trudeau pagaliau padarė išvadą, kad Kanada oficialia prasme yra dvikalbis kraštas, turis daug kultūrų. Toks pareiškimas buvo priimtinas ir etninėm grupėm. Jos sutinka su dviejų oficialių kalbų (anglų ir prancūzų) buvimu, tačiau nepripažįsta formulės, tvirtinančios, kad Kanada tėra dvikultūris kraštas.

Deja, premjero pareiškimas, priimtas etninių grupių, nerado pritarimo ypač prancūzuose. Jų nuomone, kalba yra neatskiriama nuo kultūros ir dėlto Kanadoje tegali būti dvi oficialios kultūros, būtent, anglų ir prancūzų. Kitos etninės grupės gali turėti savo antrines kultūras, bet tai esą nereikia daugiakultūriškumo. Mažumų kultūros anksčiau ar vėliau turinčios įsilioti į vieną kurią oficialią krašto kultūrą arba išnykti. Ši prancūzų pozicija buvo labai aiškiai pabrėžta Ontario provincijos vyriausybės surengtame "Heritage Ontario" kongrese birželio 2-4 d.d. Toronte. Visose sekcijose prancūzai labai vieningai, organizuotai gynė užimtąją poziciją. Nors Ontario provincijoj jų nėra daug (vietomis juos pralenkia italai), tačiau jie remiasi bendrąja Kanados baze ir reikalauja, kad pvz. mokyklose antroji kalba būtų prancūzų, nors toje srityje prancūziškai ir niekas nekalbėtų. Ontario vyriausybė, kurioje nuo seno vyrauja anglosaksai, etninėms grupėms yra palanki ir pripažįsta, kad provincija yra daugiakultūri. Tai rodo jau pats minėto kongreso organizavimo faktas. Vyriausybė nepagalėjo išleisti \$100.000, kad pagaliau etninės grupės išskiltų iš savo gėjų ir prasi-veržtų platesnėm viešumon. Čia didžiausias nuopelnas tenka ministeriui John Yaremko, ukrainiečių kilmės politikui, kuris atkakliai, bet atsargiai nuo seno bando įtikinti anglosaksus pakeisti nuomone apie etnines grupes ir jų vaidmenį provincijoje.

Kokie bus minėto kongreso rezultatai? Didžioji spauda, atstovaujanti daugiausia finansiniams sluoksniams, kongresą pavadino Babeliu, kuriame plakėsi 54 skirtingos etninės grupės. Išėity, kad kongresas, nors ir labai plačiai organizuotas, anglosaksų neįtikino ir savo svorio nepadarė. Jie pastebėjo, kad etninės grupės, nors ir gausios, skaičiumi imponuoti, tačiau nesudaro vieningos jėgos. Dėlto jas lengva ignoruoti bei taikyti dėsni "divide et impera" — suskaldyk ir valdyk. Be to, prancūzų nesijungimas į daugiakultūrį vaidą padarino anglosaksus neteikti perdaug reikšmės etninėm grupėm bei jų kultūrom. Tiesa, baigiamajame posėdyje priimtos rekomendacijos, kurios išreiškė etninių grupių autentiškų pageidavimus, tačiau klausimas, ar Ontario vyriausybė jas vykdys. Žinoma, tai parodys ateitis, bet, kiek galima spresti iš susidariusios atmosferos, jos nebus bereikšmės. Provincinė vyriausybė, būdama palanki daugiakultūrei politikai, daugiau ar mažiau ir tas rekomendacijas atsižvelgs. Galimas dalykas, prancūzų įtaka palankiąja linkme stabdys, ypač jeigu ją rems viešosios opinijos formuotojai. Bet čia netylės ir etninės grupės. Jų kylantis balsas ima vis daugiau pasiekti viešumą. O jei susidarys nepalanki akcija, kils etninių grupių reakcija, ir tai organizuota. Dėlto yra pagrindo manyti, kad "Heritage Ontario" kongresas bus posūkis, turis reikšmės ir visai Kanadai. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

TEISĖJAS APKALTINO POLICIJA

Toronto raitosios policijos įsiveržimą į demonstrantų eiles prie Ontario Mokslo Centro sovietų premjero A. Kosyginio pernykščio vizito metu pasmerkė šį įvykį tyrinėję teisėjai I. A. Vannini. Ontario provinciniam parlamentui jis pateikė 2.300.000 žodžių pranešimą su atitinkamomis išvadomis, per septynias savaites apklausinęs 214 liudininkų. Teisėjo I. A. Vannini sprendimo pagrindiniai punktai: 1. demonstrantai, kurių didžiąją dalį sudarė ukrainiečiai, norėjo tvarkingos demonstracijos, išskyrus ir jų tarpą įsimačiusius Edmund Burke Draugijos ir Žydų Apsaugos Sąjungos narius; 2. policijos inspektoriaus E. Johnson, užuot pasiuntęs raitelius į minią, turėjo išsikviesti daugiau policininkų ir su jais palaikyti geresnį ryšį; 3. sumiant 15 demonstrantų, penkių suimtųjų atveju buvo panaudotas bereikalingas brutalumas, kurio būtų buvę galima išvengti, jeigu policininkai juos būtų fotografavę ne suėmimo vietoje, bet policijos nuovadoje; 5. dėl susidariusios situacijos yra iš dalies kalta ir policijos vadovybė, nepakankamai bendradarbiavusi su demonstracija rengusiais ukrainiečiais. Panašius incidentams išvengti teisėjai I. A. Vannini siūlo metropolinio Toronto policijai specialiai paruošti ir apmokyti vieną savo karininką, kuris vadovautų poli-

cijos veiksmams tokiose demonstracijose. Tardymą iššaukė apie 100 kaltinimų, kurie daugiausia buvo gauti iš Kanados Ukrainiečių Komiteto demonstracijose dalyvavusių ir nuo policijos nukentėjusių narių. Įvykiui iširti teisėją I. A. Vannini paskyrė Ontario premjeras W. Davis.

Imigracijos ministeris B. Mackey Otavoje priėmė iš Britanijos atvykusią dr. R. P. Swinsono šeimą, užbaigiančią apvalų 10 milijonų imigrantų skaičių nuo Kanados konfederacijos 1867 m. Iš tikrųjų tikslus imigrantų skaičius nėra žinomas, nes senaisiais laikais niekas nevedė jų sąrašų. Apytikrė išvada buvo padaryta elektroninių skaitytuvų pagalba. Dr. R. P. Swinson buvo pasirinktas kaip tipiškas imigrantas, turis žmoną, tris vaikus, atvykstantis iš Britanijos į Ontario provinciją, kur įsikuria 53% visų Kanados imigrantų. Jis jau yra gavęs darbą Toronto St. Michael's ligoninėje. Didžiąją imigrantų dalį ligi šiol sudarydavo britai, bet pastaruoju metu juos pralenkė kitos tautybės. Pvz. š.m. pirmajame ketvirtyje Kanadon imigravo 5.364 amerikiečiai, 2.979 britai ir 2.031 porugalas, trys pirmiaujančios tautybės. Beveik tuo pačiu metu, kai Otavoje buvo pagerbta dr. R. P. Swinsono šeima, Toronte nusinuodijo 35 karininką, kuris vadovautų poli-

Dienos ir naktys darosi pertrumpos

Pokalbis su ketvirtosios tautinių šokių šventės rengėjų pirmininku dr. Leonu Kriaučeliūnu

Iki IV taut. šokių šventės Čikagoje liepos 2 d. beliko vos keliolika dienų. Kurie ankstyvųjų atostogų proga ar tarnybos reikalais pakeliauja po plačiosios Amerikos bei Kanados lietuvių kolonijas, beveik visur randa besirušiantį jaunimą kilti į taut. šokių šventę ir jaunimo kongresą Čikagoje. Todėl nenustembame, kad taut. šokių

— Iki šiol, pagal nusistovėjusią tvarką, tautinių šokių šventės būdavo rengiamos kas penkeri metai. IV-toji šokių šventė vienais metais paankstinta, kadangi šiais metais vyksta II-sio pasaulio jaunimo kongresas ir Bendruomenės vadovybė manė, kad būtų naudingiau tuos abu jaunimo įvykius rengti tais pačiais metais. Ar tas sprendimas

lus kainoms, proporcingai pakilo ir šios šventės samata. Todėl ir vėl kreipiamės į duosniąją lietuvių visuomenę, prašydami finansinės paramos. Be visuomenės paramos neįstengtume šventės surengti. Siam reikalui vykdomas lėšų vajus. Sudarytas vajuos komitetas, kuriam vadovauja J. Evans.

— Spauldoje jau nekartą buvo pabrėžta, kad IV taut. šokių šventė savo apimtimi, šokėjų gausumu ir kitais aspektais skirsis nuo buvusiuoju švenčių. Malonėkit suglausti paminėti svarbiuosius šventės aspektus.

— Iki šiol šventės dalyvau-davo šokėjų grupės tik iš JAV ir Kanados (išskyrus III-ją šventę, kurioje turėjome vieną grupę iš Urugvajaus), tai ir šventės vadinosi JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventėmis. Į IV-tąją tautinių šokių šventę yra užsiregistravę ir dalyvau-sios grupės ne tik iš JAV ir Kanados, bet ir iš Vokietijos (Vasario 16 gimnacija ir Muencheno grupė), Anglijos, Brazilijos, Argentinos ir Urugvajaus. Todėl ir šios šventės vardą pakeitėme į "Laisvojo pasaulio lietuvių IV-toji tautinių šokių šventė".

Didelė naujovė šioje šventėje bus muzika. Turėsime du orkestrus: pučiamųjų instrumentų orkestrą, kuriam vadovauti ir diriguoti pakviestas muzikas Alvydas Vasaitis, ir Zigmo Lapino laudies instrumentų ansamblį, kuris į šventę įneš naujumo bei spalvingumo. Taip pat ir programos atlikimas šiek tiek skirsis nuo kitų švenčių programų. Kiekviena meninės dalies vadovė ateina su naujais planais, naujais sumanymais bei užmojais. Tai įneša naujumo į visą programą.

— Kokį įnašą duos Kanados lietuvių IV tautinių šokių šventei?

— Šį kartą Kanados lietuvių įnašas į IV-tąją tautinių šokių šventę yra didelis. Kaip jau žinote, šventės meninės dalies vadovė yra Genovaitė Dumčūtė-Breichmanienė iš Kanados Hamiltono. Programoje dalyvau-sios Zigmo Lapino laudies instrumentų ansamblis iš Montrelio. Iš Kanados atvažiuos aštuoni šokėjų grupės. Viena iš šventės pranešėjų bus kanadietė, būtent, Lina Verbickaitė, "Gyvataro" tautinių šokių grupės pranešėja ir aktorė. Tai, kaip matote, šį kartą šokių šventėje kanadiečiai stipriai pasireikš.

— Man "Tėviškės žiburiuose" teko paskelbti gandą apie tariamą Tamtos pasitraukimą iš taut. šokių šventės k-to pirmininko pareigų. Ar būta tiesos tame gande?

— Apie gandus nėra daug ko kalbėti. Jeigu ir buvo tiesos Jūsų paskelbime, tai dabar jau pėrvėlta tai aiškinti. Šventė jau čia pat. Turime tik rūpintis, kad (Nukelta į 8-tą puslapį)

Dr. Leonas Kriaučeliūnas (dešinėje), ketvirtosios tautinių šokių šventės rengėjų komiteto pirmininkas, aptaria šventės reikalus su muziku Alvydu Vasaičiu, kuris rūpinasi muzikine dalimi

šventėje dalyvaus rekordinis šokėjų skaičius — apie 2000. Šventės rengimo darbams, kurių ratas buvo laiku ir labai plačiai užsuktas, vadovauja dr. Leonas Kriaučeliūnas, žmogus nemazos patirties ir nepaprastos energijos. Be to, jo ir jo žmonos Irenos duosni pinigine visada plačiai atsiveria, kai stambesnių aukų pareikalauja lietuvių tautiniai bei kultūriniai uždaviniai. Kiek jiems patiems kainavo III taut. šokių šventės rengimas ir kiek atsisėis ateinančios, niekas nesužinosim. Tiki spėjam, kad jų asmeninės išlaidos skaičiuojamos ne šimtais, bet tūkstantčiais dolerių.

Siomis dienomis dr. L. Kriaučeliūna teko pagauti pokalbui su "Tėviškės žiburiių" skaitytojais:

— Mielas Daktare, prisimenu, susitikome rytojau dieną po III taut. šokių šventės, kurią taip entuziastingai surengėt. Tada, darbų naštos išvargintas, prastarėt, kad ateityje tokių pareigų jau nebesutiksit priimti. Dabar štai vėl su tokia pat energija bei plačiais užmojais vadovaujate ir IV tautinių šokių šventės darbams. Kodėl po anų pesimistinių nuotaikų nepabūgot sunkių bei atsakingų pareigų?

— Taip. Trečiosios tautinių šokių šventės paruošimas pareikalavo daug darbo. Bet kiekvienas darbas, kuris dirbamas su meile, su pasišventimtu, su tikėjimu į to darbo prasmę, nėra jau toks sunkus ir suteikia tam tikro malonumo. Šiandien būsiu labai atviras su Jumis. Anas pesimistines nuotaikas tada iššaukė ne tiek šventės paruošimo darbų našta, kiek laikurie asmenys arba, geriau pasakius, asmenų grupė, kurie visokiais būdais stengėsi trukdyti šventės paruošimuosius darbus. Tos žaidzos ir šiandien dar nėra užgijusios. Todėl, kai 1970 m. gruodžio mėn. dabartinio LB centro valdybos pirmininko V. Volerto buvau pakviestas ir vėl organizuoti šiais metais IV-tąją tautinių šokių šventę, ilgai svarsčiau. Šventės rengimas pareikalauja daug laiko, darbo ir pasišventimo, neskaitant išlaidų. Bet III-sios šventės patirtis, meilė jaunimui bei tautiniams šokiams nulėmė sprendimą ir nuo 1971 m. pradėjau gyventi IV-tosios tautinių šokių šventės rūpesčiais.

— Beveik tuo pačiu metu Čikagoje vyksta dvi didžiosios šventės — II jaunimo kongresas ir IV taut. šokių šventė. Abiem įvykiams vadovauja atskiri komitetai. Idomu, ar yra bendradarbiavimas tarp tų komitetų? Jei taip, kuo jis pasireiškia?

buvo tikslus, netolima ateitis parodys.

Pradžioje buvo bandyta tartis su jaunimo kongreso rengėjų komiteto pirmininku dėl datų suderinimo. Buvo siūlyta jaunimo kongresą pradėti šokių šventės. Bet jaunimo kongreso rengėjų komitetui šis pasiūlymas atrodė nepriimtinas. Todėl abudu įvykiai vyksta lygiagrečiai tuo pačiu metu ir organizuojami savarankiškai. Abu komitetai laikomės principo vienas kitam nenkenkti. Kur galime, bandome veiklą suderinti. Rūpinamės bendrai jaunimo atvežimu iš užsienio, nes iš ten atvažiuojas jaunimas yra šokėjai ir kartu kongreso atstovai. Tuo reikalu tariuosiu su dr. V. Vygtantu.

— Jaunimo kongresui reikia apie \$150.000, gi taut. šokių šventei taip pat truks apie \$50.000. Kaip manote šiuos pinigus surinkti ir kodėl tiek daug išlaidų pareikalaus būsimoji šventė?

— Šventės finansai yra didelės rūpestis. Samata prašoko \$90.000. Didžiausias išlaidas sudaro šokėjų kelionės. Pagal nusistovėjusią tvarką ir tradiciją, padengiama pusė kelionės išlaidų. Trečiajai šventei kelionėms išmokėjom \$22.000. Šiai šventei šokėjų atvežimas mums kainuos virš \$35.000. Geriausiu atveju, visi parduoti bilietai ir kitos pajamos padengia vos pusę šventės išlaidų. Padidėjus atvažiuojančių grupių skaičiui ir paki-

O mes esame pasirušusios vykti Čikagon ir dalyvauti pasaulinio masto lietuvių renginiuose — tautinių šokių šventėje ir jaunimo kongrese! Nuotr. S. Dabkaus

Pasaulio įvykiai

DAŽNEJANTIS LEKTUVŲ GROBIMAS PASIPINIGAVIMO TIKSLU paskatino pasaulinę keleivinių lėktuvų lakūnų organizaciją, turinčią 50.000 narių iš 60 kraštų, kreiptis į Jungtines Tautas ir reikalauti veiksmingų priemonių tokiame pavojingame kvailiojime sustabdyti. Pirmieji sukruoto amerikiečiai lakūnai, kuriem pastaruoju metu teko susidurti net su keliais oro banditais, reikalavusiais šimtų tūkstančių dolerių. Kantrybės taure, atrodo, perpildė negro W. Holder bei jo baltosios sėbrės įvykdytas amerikiečių keleivinio lėktuvo pagrobimas ir pabėgimas Alžerijon su \$500.000 išsiderėta suma. "Black Panther" grupės narys W. Holder ten pasiprašė politinės globos, nors iš orinio susisiekimo bendrovės už lėktuvo ir igulos saugumą išspausa pusės milijono dolerių suma liudija, kad lėktuvo pagrobimas nieko bendro neturėjo su politika. Alžerijos vyriausybė pinigų pažadėjo grąžinti, o negrui W. Holder ir jo blondinei draugei K. M. Kerkow, matyt, suteiks prasmą globą. Arabų partizanų marksistinė Populiaraus Palestinos Išlaisvinimo Fronto organizacija iš V. Vokietijos yra gavusi net \$5 milijonus už pagrobą "Lufthansa" bendrovės keleivinį lėktuvą. Pasaulinė lakūnų organizacija pareikalavo, kad Jungtinių Tautų Saugumo Taryba užtikrintų lėktuvų grobėjų grąžinimą ar bent griežtas bausmes jiems globą suteikusiam krašte. Priešingu atveju lakūnai grasina birželio 19 d. paskelbti pasaulinį 24 valandų orinio susisiekimo streiką. Lakūnai taipgi planuoja neskristi į tuos kraštus, kurie globa lėktuvų grobikus, ir skatinti lėktuvų mechanikų uniją neaptarnauti tų kraštų lėktuvų kitose valstybėse. Tokiu atveju būtų nutrauktas orinis susisiekimas su Kuba ir Alžerija, pagrimdinėmis lėktuvų grobikų globėjomis. JT Saugumo Taryba 1970 m. rugsėjo 9 d. yra priėmusi rezoliuciją, reikalaujančią tuojau pat grąžinti pagrobtus lėktuvus bei jų igulas ir keleivius, tačiau rezoliucija nereikalauja bausmės lėktuvų grobėjams. Jungtinių Tautų sekr. K. Waldheim lakūnų reikalavimą jau yra perdavęs Saugumo Tarybai. JAV vyriausybė žada remti lakūnų reikalavimus Saugumo Taryboje, kad būtų įvestos bausmės lėktuvų grobėjams ir sankcijos juos globojantiems kraštams.

jie greičiausiai nesuranda gyventojų pritarimo.

TUSCIA PERGALE? Amerikos demokratų partija banduomuosius pirminius rinkimus užbaigė Pietinės Dakotos senatoriaus G. McGovern pergalę, kuri jam turėtų užtikrinti 1.300 delegatų paramą partijos suvažiavime liepos 10 d. Tapti demokratų kandidatu į prezidentus betgi reikia 1.509 balsų. Kairiojo sparno liberalas G. McGovern siekia taikos Vietnamo betkokia kaina. Jis netgi pareiškė esąs pasirušęs susitikti su S. Vietnamo vadais betkurioje pasaulio vietoje per tris mėnesius, jeigu būtų išrinktas prezidentu, atitrauktų amerikiečių kariuomenę iš P. Vietnamo ir nutraukti karinę paramą Saigonui. Tai, žinoma, būtų visiškai JAV kapituliacija, pirmą kartą pasaulio kraštą padaranti antrąjį ar net trečiąjį. Demokratų eilėse vis dar kalbama apie galimą senatoriaus E. Kennedžio kandidatūrą paskutiniu momentu, tačiau neatrodo, kad jis norėtų išmėginti savo jėgas su prez. R. Niksonu, respublikininkų kandidatu, kurio turėtų būti ne vienas demokratų kandidatas neįstengs įveikti. Prez. R. Niksono suartėjimas su komunistine Kinija ir Sovietų Sąjunga jį iškėlė į pirmiejių valstybininkus.

ISTEISINO KOMUNISTŲ Kalifornijoje, San Jose mieste, tryliką savaitių trukusi byla buvo užbaigta negrės komunistės Angela Davis išteisinimu. Ji buvo kaltinama parūpinimu ginklų, nuo kurių Marin valstijoje įvykiuose susisaulėdavo juvo teisėjas ir trys negrai. Komunistė A. Davis atkakliai gynė sovietinę propagandą, net ir okupuotąjį Lietuvio organizuodama specialias demonstracijas. Tiems kompartijos propagandistams teko priminti, kad Amerikos teisinėje sistemoje A. Davis nestas kaltinimas dar nereikia jos užtikrinti nuteisimo, kaip paprastai kad tokiais atvejais būna Sovietų Sąjungoje. Visas jų propagandinis triukšmas, pasirodo, buvo betikslis laiko eikvojimas. Betkokią tolinesnę propagandinę naudą užbaigė A. Davis išteisinimas. Maskva būtų turėjusi daugiau naudos iš A. Davis nuteisimo.

LENINO ORDINAS Maskvoje iškilmingai buvo sutiktas neseniai amžiaus aštuoniasdešimtmetį atšventęs Jugoslavijos kompartijos vadovas prez. Tito. Lenino ordiną jam įteikė augščiaušiojo sovieto pirm. N. Podgornas, o L. Brežnevas džiaugėsi draugiškumo sustiprėjimu tarp Sovietų Sąjungos ir Jugoslavijos. Iš tikrųjų Kremlius vadams terūpi Jugoslavijos susigražinimas savo politinėn orbiton, kurį jie tikisi įgyvendinti po prez. Tito mirties, kai federacinėje Jugoslavijoje prasidės beveik neišvengiamas skilimas ar bent jau atviras susirėmimas tarp Serbijos ir Kroatijos. Prez. Tito santykius su Kremliumi atšaldė 1968 m. Sovietų Sąjungos suorganizuota invazija į Čekoslovakiją.

ATNAUJINO RYŠIUS Kai 1965 m. V. Vokietija užmezgė diplomatinis ryšius su Izraeliu, Egiptas ir kiti 9 arabų kraštai juos nutraukė su Bonna. Praėjusią savaitę Kairas ir Bonna atnaujino nutrauktus ryšius. Šiuo žingsniu Egipto prez. A. Sadatas patvirtino Izraelio pripažinimą, nes ten pernai viešėjo V. Vokietijos užsienio reikalų ministeris W. Scheel, o dabar jau yra gavęs kvietimą ir pats kancleris W. Brandt. V. Vokietijos santykių gerinimas su Izraeliu turbūt ir paskatino Egiptą atsakyti ligšiolinio jo boikoto,

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai" Redaguojas: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368-6813

Kai jūrininkai netenka vairo

Mūsų dienų laikurie "naujieji" teologai ir Sv. Rašto aiškintojai bando duoti ir svarbiausius istorinių šaltinių apie Jėzų Kristų — evangelijų atsiradimo neva naujus duomenis. Jie, atmetę kruopščiai surinktus egzeggetų ir istorikų tyrinėjimus bei išvadas, patys nieko naujo nesuradę, griebiasi jau seniai rimto mokslo atmetusių racionalistų tezių apie evangelijų kilmę ir jų vertę.

Savo metu racionalistai, atmetę Bažnyčios mokymą, kad Jėzus buvo Dievo Sūnus, t. y. įsikūnijęs žmogus ir Dievas, paėmė ir evangelijų tikrumą, jų istoriškumą bei autentiškumą. Jie tvirtino, kad evangelijas parašė ne jų autoriai Matas, Morkus, Lukas ir Jonas, bet jas tik vėliau krikščionys jiems priskyrė, kad turėtų didesnį autoritetą. Evangelijų buvusios sukurios iš paplitusių liaudyje mitų ir legendų apie Kristų, tiesa, istorinį asmenį, tačiau jose esant tik fantazijos sukurtas Kristaus vaizdas. Dėlto evangelijos atsiradusios tik II šimtmėje antroje pusėje. Tik reti, labai kritiški racionalistai, kaip Straussas (1835), Baueris (1847), Renanas (1877) ir Harnackas (1911), evangelijų atsiradimo laiką priartina prie Jėzaus gyvento laikotarpio. Pvz. Straussas mano, kad visos keturios evangelijos parašytos apie 150 metų po Kristaus, Baueris — tarp 130—150 metų, Renanas tarp 84—94 metų, o Harnackas — tarp 65 ir 70 metų po Kr. Katalikų egzgetai tvirtina, kad evangelijos parašytos tarp 50 ir 63 metų (tik Jono evangelija — apie 90 metų po Kr.).

Markistiniai ateistai, irgi pasigavę XIX š. racionalistų išvadų, be jokių įrodymų teigia, kad evangelijos buvusios parašytos pirmoje II š. pusėje. Jos nesantios rašytos Mato, Morkaus, Luko ir Jono, o tik vėliau jiems priskirtos. Kaip matome, čia tiek racionalistai, tiek markistiniai ateistai, pagaliau ir "modernieji" egzgetai beveik pilnai sutaria. Kažkodėl markistiniai ateistai tik šv. Jono Apreiškimą atkelia į 68 — 69 metus, kai tuo tarpu pagal katalikų egzgetus Apreiškimas buvo parašytas paskutiniame I š. dešimtmetyje, imperatoriaus Domitijono valdymo pabaigoje, t. y. 95

—96 metais.

Katalikų egzgetai savo išvadas apie Evangelijų autorius ir laiką daro ne tik iš pačių evangelijų analizės, bet ir iš seniausių rašytų šaltinių. Pvz. Frigijus Gerapolio vyskupas Papijas apie 110 m. parašė penkiose knygos komentaruose apie Jėzaus mokslą. Tasai Papijo veikalas ištisai nėra išlikęs iki mūsų laikų, tačiau jo dalis randame pirmojo Bažnyčios istoriko Cezarejos Euzebijaus raštuose, kur jis, cituodamas Papiją, kalba apie evangelijas ir evangelistus.

Apie 170 metus Lijono (Galijoje) vyskupas Irenėjus (140—202), Smirnos vyskupo Polikarpas mokinys (o Polikarką Irenėjus vadino šv. Jono apaštalo mokiniu), savo veikalė "Adversus Haereseis" vienoje vietoje rašo: "Matas parašė evangeliją žydams jų kalba, kai tuo metu Petras ir Paulius skelbė Gerąją Naująją Romoje ir ten įsteigė Bažnyčią. Po jų mirties Petro mokinys ir vertėjas Morkus raštu paliko tai, ko mokė Petras. Lukas, Pauliaus palydovas, surašė į knygą tai, ko mokė Paulius. Paskui ir Jonas, Viešpaties mokinys, kuris buvo priglaukęs savo galva prie Viešpaties krūtinės, parašė evangeliją būdamas Azijos Efeze." Irenėjus dar prideda: "Evangelijų tikrumas yra toks aiškus, kad net eretikai, laikydami savo klaidų, stengiasi jas paremti evangelijomis." Evangelijų buvimą ir jų autorius liudija taip pat Klemsas Aleksandrietis (150 — 215), Origenas (185—255), Tertulijonas (160—223) ir kiti II — III š. rašytojai.

Be abejonės, šių dienų naujų gaudytojų būsena suduota smūgis, kai galutinai paaiškės, kad Kum-Ran rankraščiuose, kurie vis dar nebaigti išskaityti, pasirodys (kaip jau iš dalies paaiškėjo) ir Morkaus evangelijos ištraukų. O dėl tų rankraščių amžiaus, padarius visus tyrinėjimus, yra aiškiai nustatyta, kad jie yra maždaug iš 50 metų po Kristaus.

Bet "moderniesiems" egzgetams ir tai nieko nepasakys. Naujieji atradimai jų patvirtina ir tradicinę Bažnyčios egzgetę. O ją atmetus, jie lieka lyg jūrininkai, kurių laivas yra be vairo.

J. Sav.

Baltiečių komitetas, įsteigtas 1943 m. Stockholme, yra viena seniausių šios rūšies baltietiško bendradarbiavimo organizacijų, kurios veikla šiuo metu pasauslyje. Iš mažo Baltijos tautų bičiulių sambūrio jis išaugo ir išsiplėtojo į pajėgų veiksnį su plačia ir šakota veikla. Pernai mirus ilgamečiui BK pirmininkui prof. B. Nermanui, užsibagė kone tris dešimtmečius trukęs reikšmingas veiklos laikotarpis. Savo spinduliuojančia asmenybe, kurioje dalykinės mokslininko savybės, sugebėjimai buvo lydimi gilių ir tvirtų dorinių įsitikinimų, prof. Nermanas daug nuveikė, telkdamas žmones ir ištęliu koval už pavergtųjų tautų teises.

Persitvarkė komitetas

Toji kova nebaigta. Baltijos valstybės tebeveikia okupacijos junga. Turėdamas prieš akis įkvepantią savo steigėjo pavyzdį, Stockholmio baltiečių komitetas persitvarkė, kaip to reikalauja realistiškai vertinamos ilgos distancijos kovos sąlygos. Visų pirma išskyla svarbus uždavinys papildyti veikėjų eiles naujomis jaunosios kartos jėgomis. Į jos rankas perduodamas vadovaujamas vaidmuo. Naujųjų pirmininku išrinktas energingas Švedijos parlamento narys dr. Birger Hagard.

Kitas svarbus uždavinys — pritaikinti komiteto veiklą smarkiai besikeičiančioms tarptautinės politikos sąlygoms, įsiekiant sprendimų iš jos kylančioms naujoms problemoms. Siame srityje svarbu atidžiai stebėti ir vertinti tarptautinę įvykių raidą. Pasinaudodamas apžvalginę BK veiklos medžiaga, mėginsiu ją čia trumpai apibūdinti.

Keičiasi politika

Sudėtingas pasaulinės politikos vaizdas smarkiai pasikeitė, išjungus Kinijai į didžiųjų galybių žaidimą. Dvišalį JAV ir SSSR santykį, kuris iki šiol lėmė tarptautinės raidos pasaulis, pakeitė didžiųjų galybių trikampis. Sunku pramatyti, kokia kryptimi artimiausiais metais riedės šio trikampio tarpusavyje santykiai, bet abejoti netenka jų pirmiausių reikšmingumu.

LIETUVIAI LAUKIA KARO

ALBINAS GRAŽIUNAS

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Gražinti pareigūnus

Visur, kur tik sukilimas paviko, pastatomi viešųjų įstaigų ir įmonių priešakyje savo žmonės. Patartina visur, kur tik galima, gražinti į senas vietas buvusius, t. y. teisėtus Lietuvos vyriausybės savo laiku paskirtus pareigūnus, kaip pvz. apskrinių viršininkus, miestų burmistrus, valsčių viršaičius, gelžkelio stočių viršininkus, pašto viršininkus ir t. t. Taip pat tuojau gražintina visa viešoji policija, vieton to, kad kūrų gyventojų laikiną miliciją.

Visi minėti pareigūnai turi būti tuojau, kai sukilimas toje ar kitoje vietoje įvyks, paraginoti grįžti į savo senas vietas ir užsidėti turėtą nepriklausomos Lietuvos metu uniformą. Bendrai ir visi kitokie išoriniai pažymėjimai valstybės buvimo ir valdžio veikimo turi būti atstatyti.

Gražintieji į savo vietas pareigūnai ar naujai paskirti tie tuojau išleidią reikalingus viešai tvarkai, gyventojų saugumui ir bendram ramumui palaikyti skelbimus ir įsakymus, kuriuos plačiai išplatinti ir viešai išlipti, kad gyventojai žinotų, kaip jiems laikytis, ir kad visi patirtų, jog valdžia yra ir veikia.

Gražinimas senų pareigūnų, uniformų restauravimas, valstybės ženklų atstatymas ir skubos išleidimas ir viešas paskelbimas įvairių valdžios įsakymų — vis tai yra aktai, kurie turi vokiečiams parodyti, jog krašto valdymo aparatas tapo atstatytas ir veikia, kaip pridera. Vokiečiai, patatytai šitai prieš įvykusį faktą, negalėtų su juo nesiskaityti.

Reikalingus personalinius pakeitimus gražintuose pareigūnuose, jei jų tarpe būtų netinkamų tolesnei tarnybai, bus galima padaryti vėliau, kai sukilimui praėjus viskas grįš į normalines vėžes.

Ženkla ant rankovių

Kad vokiečiai galėtų sukilėlius atskirti nuo šiaip jau kitų civilijų gyventojų ir nepaskaityti juos ginkluotais vietiniais komunistais, sukilimui įvykus, jo dalyviai užsieda ant kairiosios rankos baltą (drobės) juostą su raidėmis T.D.A. (Tautinio Darbo Apsauga).

Tarptautinei politikai besikeičiant

Yra vilčių, kad netolimoje ateityje pasaulinės politikos horizontas išikis dar viena didgalybė — jungtinė Europa. Jos užuomazga — Europos ūkinė bendruomenė iki šiol jungė 6 europines valstybes, bet nuo ateinančių metų planuoja išsiplėsti ir sudaryti dešimties valstybių vienetą. Tokia raida neabejotinai sudarytų prielaidas Europos politiniam išsilumui.

Šiuo metu didelio neaiškumo kelia ne tik didgalybų tarpusavyje santykiai, bet ir Vakarų Europos santykiai su Sov. Sąjunga. Bonnoje sunkiai gimsta naujoji Rytų ir sambūvio politika. Federacinės Vokietijos bendradarbiavimo sutartis su sovietais ir Lenkija kelia daug rūpesčių ne vien tik vokiečių krikščionių demokratų opozicijai. Visoje laisvosios Europos dalyje smarkiai pakėlė galvas įvairūs kraštutiniai sąjūdžiai. Ypač pavojingų ženklų rodo kraštutinės kairės siautėjimas Italijoje ir Prancūzijoje. Sovietai, mažesnėmis nuolaidomis Berlyne išgavę žymiai didesnių nuolaidų savo naudai, toliau atkakliai siekia Europos saugumo konferencijos sušaukimo.

Sovietų užsienio politika toliau siekia užtikrinti savo sienas Europoje, išgauti galutinį savo užkariavimų pripažinimą ir atpalaiduoti čia laikomas stambias karines pajėgas. Tokių sovietinių siekimų išdavoje gali vėl suaktualėti Baltijos valstybių tarptautinės padėties klausimas. Suomija jaučia padidėjusį sovietinį spaudimą. Tas pat galioja visai Skandinavijai. Švedija kaip sovietinio pakraščio valstybė šiandien yra tokioje pačioje būklėje, kaip Baltijos valstybės tarpukaryje. Tai jaučiama gana konkrečiai ir apčiuopiamai.

Nauji uždaviniai

Tarptautinės raidos galimybių akivaizdoje Stockholmio baltiečių komitetas mato du pagrindinius uždavinius:

1. budėti, kad nepablogėtų Baltijos valstybių tarptautinė būklė. Glaudžiai bendradarbiau-

ti su kitų pavergtųjų tautų veikėjais ir organizacijomis, planuoti veiksmus, ruošti reikalingą dokumentaciją ir kitokias būtinas priemones Baltijos tautų teisėms ginti visur, kur paliečiami Rytų Europos reikalai.

2. išplėsti informacinę darbą, kad viešoji nuomonė Švedijoje ir kituose skandinavų kraštuose geriau suprastų tuos pavojus, kurie kyla iš augančio sovietų spaudimo ir stiprėjančios kairės galios. Paveikiai didėja dar ir dėlto, kad dabartinė Švedijos politika nesidėti prie Europos ūkio bendruomenės ir izoliuotis nuo europinio bendradarbiavimo tiesiogiai tarnauja sovietinės politikos tikslams.

Abiejų pagrindinių uždavinių vykdymas reikalauja išplėsti BK tarptautinius sąlyčius, ypač europinio bendradarbiavimo plotmėje. Ta linkme laikas jau daroma.

Europinis sąjūdis

Balandžio 23-24 d.d. V. Berlyne posėdžiavo europinio sąjūdžio tarptautinė taryba, kuri nutarė iš pagrindų perorganizuoti visą sąjūdį. Šis pastaraisiais metais buvo labai stungęs. Nuspręsta pradėti naują veiklos tarpinį, sutelkiant jėgas į priaugančią europiečių kartą, pažadinant joje norą išpareigoti veiknesiam Europos ūkiniam ir valstybiniam apsiungimui, kuriame glūdi didžioji suskaldytojo pasaulio viltis. Posėdžiavo dalyvavo ir BK atstovai iš Stockholmio. Nutarimų praktinės išvados ir veikimo programa bus toliau svarstoma europinio sąjūdžio konferencijoje, kuri numatyta dar šį mėnesį Bonnoje.

Šalia šio sąjūdžio, Europos vienybės reikalais rūpinasi ir vokiečių europinės veiklos komitetas — Europaeische Runde. Ši organizacija mums ypatingai tuo įdomi, kad ji aiškiai pasisako už istoriniu ir kultūrinu atžvilgiu vieningos Europos sąvoką, kuri apima tiek Baltijos valstybes, tiek kitas sovietų pavergtos Rytų Europos tautas ir sritis. ER konferencija įvyko ko-

raštu, kad būtų ukra, jog negalės kilti jokių nesusipratimų ir pagrindžio centrai žinos, kaip jiems laikytis ir ką daryti. Lietuvos pagrindžio tasai tekstas buvo gautas, ką jis patvirtino Lietuvių Aktyvistų Fronto vadovybei Berlyne raštu.

Žuvę ryšininkai

Čia tenka pastebėti, jog ryšininkai tarp Lietuvių Aktyvistų Fronto vadovybės ir Lietuvos antisovietinio pagrindžio darbo sunkų ir labai rizikingą darbą. Kaikurie jų šiuo būdu tarnaudami Lietuvai ir gvybybe paaukojo arba išliko gyvi tik laimės dėka. Taip nuo enkavedistų rankos žuvo jau pirmasis Lietuvių Aktyvistų Fronto vadovybės į Lietuvą atsiųstas ryšininkas kpt. A. Svarplaitis. Atlikęs savo uždavinį, pro Sakius bandė grįžti į Vokietiją ir pasienyje buvo išduotas enkavedistams. Svarplaitį išdavė jo paties pusbrolis Kyzelbachas, kuris buvo pasižadėjęs perversi jį per sieną. Tariamai turėjęs kpt. Svarplaitį per sieną perversi vietos ūkininkas Jancaitis, išėdėdamas į žygį, pasiėmė ir kirvi, sakydams, kad, jei kas sulaikytų, sakysiąs jog einas karklų kirsti. Pakeliui, iš paskos eidamas, smogė kpt. Svarplaitiui kirviu ir sužeistą perdavė pasienio sargybiniams. Sumintas jis Kauno kalėjime buvo žiauriai kankinamas, tačiau jokiais kankinimais enkavedistai iš šio tvirtos valios karininko nieko neišgavo, ir niekas kitas dėl jo suėmimo nenukentėjo, nors jam buvo žinoma daug pagrindžio paslapčių bei veikėjų. Karo pradžioje su kitais mirtininkais iš Kauno kalėjimo jis buvo išvežtas į Minską ir ten sušaudytas. Vokiečiams įžengus į Lietuvą, Kyzelbachas ir Jancaitis už kpt. Svarplaitio išdavimą buvo tuojau sumiti ir sušaudyti, tačiau tai negalėjo išduotajam gražinti enkavedistų išplėštą gvybę.

Taip pat toje tarnyboje paaukojo savo gvybę ir ltn. P. Skuraskas. Karo pradžioje jis buvo su slaptu uždaviniu pasisutęs į Lietuvą. Tačiau pakeliui dingo be žinios. Tik po ilgo įseikimo, jau 1942 m. gegužės mėnesio, buvo pagaliau išaiškinta, kad jis, vykdydamas savo uždavinį, žuvo ir jo lavonas buvo surastas Butrimonių kapuose. (Bus daugiau)

vo 13-14 d.d. Kehlio mieste. Joje taip pat dalyvavo du BK atstovai. Konferencijoje tarp kitų dalykų buvo svarstoma naujoji Bonnos rytų politika ir Brežnevo doktrina.

Ryšiai su kitais

Dar reikia paminėti ir nesenai Švedijoje, Linkoeingo universitete, įvykusį tarptautinį europinių klausimų simpoziumą, kurį suorganizavo dabartinis BK pirmininkas dr. B. Hagard, vienas šito naujai kuriamo švedų universiteto dėstytojas.

Baltiečių komitetui Danijoje atstovauja buvęs Estijos pasuntinybės patarejas A. Koern, kuris palaiko glaudžius santykius su čia veikiančiu Europos tautųbių federacinės unijos sekretoriatu.

BK nesitenkina vien tik europiniais ryšiais — bendradarbiaujama su BATUNu Niujor-

ke, pavergtųjų tautų komitetu Vašingtone. Čia apgailestaujamas faktas, kad nuo šių metų pradžios Laisvosios Europos organizacija nutraukė savo paramą PET seimui. Kritiškai vertinami naujoji izoliacionizmo reiškiniai JAV kongrese ir vyriausybėje (pasitraukti iš Europos, spręsti pavergtųjų tautų klausimus derybomis su sovietais "Rytų politikos" dvasioje). Neigiamai užregistruotas ir italkingo senatoriaus W. Fulbrighto pakartotinis reikalavimas uždaryti Laisvosios Europos ir Laisvės radijo stotis. Tokių neigiamų politinių reiškinų išdavoje stockholmio baltiečių komiteto veikla Europoje įgauna dar daugiau politinio svorio ir reikšmės. Reikia apgalvėti, kad paskutiniu metu smarkiai atvėję santykiai tarp Švedijos ir JAV (dėl karinio Vietnamo) turi nemalonių padarinių komiteto galimybės palaikyti ryšius su užjūriu. —

A. Lembergas

PADĖKA

Mūsų mylimai motinai

A. A. MARIJONAI SKARŽINSKIENEI

mirus, dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kurie pareiškė užuojautą žodžiais, laiškais ar spaudoje, prisuntę gėles, aukoję šv. Mišioms.

Ačiū visiems pagerbusiems mūsų mylimą motiną savo dalyvavimu pamaldose koplyčioje ir palydėjusiems ją į amžino poilsio vietą. Dėkojame karsto nešėjams už paskutinį patarnavimą velionei ir visiems kitiems, padėjusėms mums sunkoje valandoje.

Nuliūdę sūnūs ir dukros

Sault Ste. Marie, Ont.

PADĖKA

Mūsų brangiam sūnui ir broliui a. a. PRANUI

iškeliavus amžinybės keliu, už gausių dalyvavimų laidotuvelyje ir maldose, už šv. Mišių aukas, gėles, pareikštus užuojautos žodžius nuoširdžiai visiems dėkojame.

Ypatinga padėka dr. Aldonai Lukienei už visokeriopą pagalbą velioniai ir likusiems šeimos nariams —

Elzbieta Kaunienė
Joana ir Doma Kaunaitės

PADĖKA

Mūsų dešimties metų vedybų sukakties proga dėkojame iniciatoriams už suruoštą didelę mums staigmeną-pobūvį, kuriame dalyvavo daug bičiulių.

Ypatingai didelė padėka mons. dr. J. Tadaraukui už pasakytą gražų ir nuoširdų žodį.

Dėkojame to vakaro vadovams ir muzikantams, linkmusiems gražia muzika.

Nuoširdus ačiū visiems dalyvavusiems ir taip pat negalėjusiems dalyvauti, bet prisidėjusiems prie šio pokylio. Labai dėkojame už didelę dovaną ir gėles.

Jūsų nuoširdumo neužmiršime niekuomet.

Bronė ir Bronius Venslovai

BENDRUOMENĖS ŠALPOS REIKALAI

KLB Šalpos Fondo komitetas

džiaugiasi ir kartu dėkoja toms apylinkių valdyboms, kurios atkreipė dėmesį ir paskyrė KLB Šalpos Fondo atstovus savo kolonijose. Komitetas tiki, kad ateityje visos likusios apylinkių valdybos suras tinkamus asmenis, kurie sutiks dirbti tą kilnų šalpos darbą. Tik dirbdami kartu, pasieksime šalpos veikloje gražių rezultatų. Komitetas savo pirmame posėdyje nutarė, kad be atstovų kolonijose nebus galima išvystyti šalpos darbe veiklos. Atstovai bei skyriniai veikia šiose vietovėse:

1. Vancouver — Rūta Radzevičiūtė, 115 West 39th Ave., Vancouver, B.C.; 2. Edmonton — F. Kantautienė, 12010 87th Ave., Edmonton, Alberta; 3. Sault Ste. Marie — R. Galinienė, 257 Birch St., Sault Ste. Marie, Ont.; 4. Sudbury — J. Staškus, 79 Front St., Sudbury, Ont.; 5. Ottawa — P. Ancevičienė, 13 Redwin, Ottawa 12, Ont.; 6. Montreal — Šalpos Fondo skyrinis, M. Kasperavičienė, 1040 Willibrord Ave., Verdun 204, Que.; 7. St. Catharines — J. Lelievičius, 77 Forster St., St. Catharines, Ont.; 8. Hamilton — Šalpos Fondo skyrinis, 137 Gladstone Ave., Hamilton 22, Ont.; 9. London — Bronius Zabulonis, 30 Marbner Cres., London, Ont.; 10. Rodney — St. Pa-

keturas, R. R. I., Rodney, Ont.

Komitetas prašo atstovų bei skyrinių nuoširdaus bendradarbiavimo šalpos veikloje ir kartu kviečia krepšius visais rūpimais šalpos reikalais į KLB Šalpos Fondo centrinį komitetą.

Taip pat komitetas prašo visus atstovus, jeigu dar nepadarė Vasario 16 gimnazijos bendrabučio statybai vajaus, padaryti prieš vasaros atostogas. Pirmoji Vasario 16 gimnazijų vaju suorganizavo ir pinigų jau atsiuntė Edmontono apylinkė. Jai priklauso nuoširdi padėka. Hamiltone vaju taip pat organizuojamas. Jį įvykdyti pasiryžo jaunimas. Vėliau spaudoje bus paskelbta apie vaju Vasario 16 gimnazijos bendrabučio statybą.

Malonūs tautiečiai, kurie gyvenate toliau nuo didesnių lietuviškų centrų arba nebūsite surasti rinkėjų namuose, siųskite savo auką bendrabučio statybai šiuo adresu: KLB Šalpos Fondas, 137 Gladstone Ave., Hamilton 22, Ont. Cekius arba pašto perlaides rašykite: Lithuanian Canadian Community Relief Fund. Komitetas visiems nuoširdžiai dėkoja iš anksto. Padėkime broliams užjūryje!

KLB ŠALPOS FONDO KOMITETAS

Viesėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W. 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629.

Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odo, medžio dirbinių.
Ypač didelis glntaro išdirbinių pasirinkimas.

MOHAWK FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI****SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI****ĮVAIROS KILIMAI • ŠALDYTUVAI****VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.****SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS**

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9 - 4 4 4 4

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Lietuvos žiedai ir baudžiava

Antano Byro propaganda sudūžta, atsitrenkusi į tikruosius faktus

JONAS JAKAITIS

Tarp dviejų priešų

A. Byras savo rašinyje "Aiškumo dėlei" ("Laisvė", vasario 25 d.) teigia, kad mano rašinyje "Žiedai ir baudžiava Lietuvoje" ("TŽ" vasario 10) yra grynas melas. Emigrantai, po daugelio metų grįžę į Lietuvą ir pamatę ją atstatytą iš griuvėsių ir padarytą žmonių pažangą, džiaugiasi ir jos ilgisi. Autoriui esą nemalonu, kad viskas, kas yra padaryta dabartinėje Lietuvoje, neteikia man džiaugsmo.

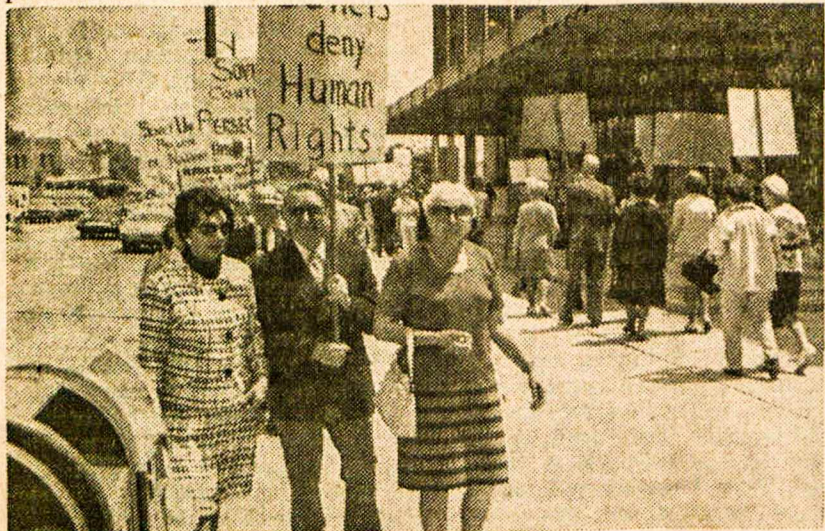
Taip atrodo faktai

Ekonoministas E. Rimka pateikia tokius statistinius duomenis Lietuvoje leidžiamo žurnalo "Mokslas ir gyvenimas" 1968 m. 8 nr. Ligi 1918 m. Lietuvoje rekvizuota 88.000 ir sunaikinta 2.000 arklių, rekv. 140.000, sunaikinta 2.000 galvijų, rekv. 4.320.000, sunaikinta 1.700.000 pūdų grūdų. Reikia pridėti, kad buvo išdegti kaimai, patrankų ir apkalvi išrausti dirvonai, išgriauti miestai ir fabrikai. Tokiuose griuvėsiuose Lietuva 1918 m. pradėjo statyti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Tik užbaigus karus su vidaus ir išorės priešais 1921 m., ji pradėjo valstybinį ir ūkinį normalų gyvenimą.

Tuomet lietuviai emigrantai, po daugelio metų grįžę į gimtines, pamatę kylančius namus iš griuvėsių, pajutę žmonių jausmus, neskubėjo grįžti ir laimės kraštus saugoti savo turtų. Jie už parsivežtas sutaupas įsigijo turtą pagal savo išteklius ir pasiliko gyventi gimtajame krašte. Ligi 1940 m. Lietuvoje buvo pastatyta 5 maisto, 2 cukraus, 1 stiklo ir keletas audimo bei kitokių fabriku, praversti ilgi ruožai plentų ir geležinkelų, įsteigtas prekybos laivynas, atnaujinti uostai, pagerintas miestų gyvenimas. Nusiausinta daug drėgnų laukų, pakeltas krašto ūkio gyvenimas. Kiek buvo pastatyta mokyklų ir kitų mokslo bei kultūros įstaigų, nėra galimybių suminėti šio laikraščio trumpame straipsnyje. Visa tai, kas padaryta nepriklausomos Lietuvos laikais, A. Byrui nekelia džiaugsmo. Lietuva negalėjo padaryti didesnę pažangą ūkio srityje galbūt tik dėlto, kad tuo laiku Lietuvoje darbininkas turėjo teisę reikalauti tinkamo atlyginimo už savo darbą. Ūkininkai apylinkėse mokėjo truputį skirtingai, tačiau ūkio darbininko metinis atlyginimas buvo 600 litų, duodant valgių ir drabužių. Tuo laiku svaras sviesto vidaus rinkoje kainavo 75–80 centų. Valdžios buvo nustatytas pramonės darbininko mažiausias atlyginimas vienas litas už valandą. Darbininkas už vienos valandos darbą galėjo nupirkti svaro sviesto ir pusę svaro mėsos. Kitaip yra dabartinėje Lietuvoje. Kolchozo darbininkas turi dirbti už du rublius per dieną su savo valgiu ir savo drabužiu, o svaras sviesto — 1,75 rublio. Pramonės darbininkas turi dirbti už tiek, kiek jam okupacinės valdžios nustatyta.

58 kapeikos už valandą

Lietuvoje spausdinamas "Gimtas kraštas" š. m. vasario 10 d. išsidėjo straipsnis "Seimos būdžetas". Ten rašoma, kad šiais metais svarstant Maskvoje penkmečio planą, ekonom. dr. N. Buziakovas pasakė, esą 1970 m. sovietų 4 asmenų šeimos darbininko vidutinis uždarbis mėnesiui buvo 122 rb. Sovietų darbininkas dirba 48 valandas savaitėje. Vidutiniškai išeina tik 58 kapeikos už valandą. Taip darbininkas dabar turi dirbti virš trijų valandų už svaro sviesto. Jei dabar yra pastatyti apartamentinių namų, per 25 metus pravaistas asfaltuotas plentas, tai nėra tikra pažanga, nes pasiekta žmonių išnaudojimu. Todėl dabar grįžę emigrantai į savo gimtąjį kraštą nepasilekia gyventi, o šimtais pasilikdavo nepriklausomos Lietuvos laikais. Jie, pamatę tokią "pažangą", skubiai grįžta prie savo šimtų tūkstančių vertės turtu, vaidina didelių proletarus ir tik "ilgisi" tėvynės, o kitiems pataria ten važiuoti.

Los Angeles lietuviai demonstruoja miesto centre, reikalaudami laisvės Lietuvai

je, nemačiau Tavęs jokiam parengime, kuriame skambėjo dr. V. Kudirkos žodžiai "Lietuva, tėvynė mūsų".

A. Byras klausia, ką aš noriu tuo pasakyti, rašydamas, kad Lietuva okupuota. Aš noriu paklausti A. Byrą, nes jis dažnai lankosi Lietuvoje, ar jis gauna vizą: Vilniuje ar Maskvoje bei jos ambasadoje?

A. Byro išsireiškimas, kad Vilnius ir Klaipėda buvo kažkieko parduoti, yra neistoriškas ir nehumaniškas. Tuo laiku Lietuva nebuvo pajėgi priešintis Hitlerio tankams (Sudetai, Čekoslovakija, o vėliau — kiti), kaip nebuvo pajėgi priešintis ir Stalino tankams 1940 m. birželio 15 d., nes jėdų jau buvo Lietuva pasidalinę pagal sutartį.

Nauja baudžiava

A. Byras klausia, ar mačiau tokių mašinų Lietuvoje ūkininkų sodyboje, kokios yra dabar? Prieš 50 metų mačiau derlingus dvarų laukus, geras gyvulių ir gerus ūkio įrengimus, bet iš to nieko gero neturėjo lietuviai dvaro darbininkas, nors jis gavo didesnę atlyginimą už darbą gaunamą kolchoze. Todėl Lietuvos valdžia dvarų žemes išdalino bežemiams ir mažžemiams, kad jie galėtų naudotis Lietuvos žeme, o ne tik dvarininkai. Gaila, kad neilgai lietuviai džiaugėsi tomis žemėmis. Jei A. Byras taip patenkintas, kad Lietuvoje valstiečiai sujungia žemes bendram naudojimui, tai būčiau ir aš labai patenkintas, jei mudu su A. Byru sujungtume savo turtus. Tada abu važinėtu "Cadillac" automobiliais, o aš dabar važiuoju tik "Chevroletu". Aš manau, kad Antanas tokiu gyvenimu nebūtų patenkintas. Žinai, Antanai, tai Tavo svajonama lygybė yra visur tik ant popieriaus, o praktikoje yra kitaip. Pavyzdžiui: sovietų kolchozo darbininkas, sulaukęs 65 metų, gauna 20 rublių mėnesinį pensijos, o Chruščiovo našlei palikta 700 rublių mėnesiui. Kokia tad lygybė?

Toliau klausia: ar rasi šiandien nors vieną Lietuvoje, kuris dirbtų nuo saulės ligi saulės, kad pasotintų pilvą? Dirbdamas už du rublius dienai kolchoze, negali išmaitinti 3–4 asmenų šeimos. Sąžiningas kolchozininkas, kuris nerizikuoja užsiimti kombinacijomis — vogimu, turi dažnai dirbti du darbdarinius. Du darbdarinius išdirbti neužtenka nuo saulės ligi saulės, bet dar reikia dirbti ir be saulės.

Kelionės turi būti laisvos

A. Byras siūlo man pačiam nuvažiuoti ir pamatyti dabartinę Lietuvą. Aš būčiau A. Byrui labai dėkingas, jei jis man išduotų tokį leidimą, su kuriuo galėčiau be žvalgybos palydovo aplankyti savo žaliąjį kaimą, kuriam esu gimęs, augęs ir pralaidęs savo jaunystę. Bet aš nenoriu, kad būčiau gaminamas ginkluotų milicininkų, kaip atsitiko A. Byro kaimynui. A. Byrą ir jo kaimyną pažįstu kaip vienos minties draugus, bet A. Byro kaimynas, matyt, yra sąžiningas žmogus, todėl grįžęs iš Lietuvos ir pasakė, kaip ištikrųjų ten yra.

Nors A. Byras savo rašinyje mane išvadino melagių, bet aš jo melagių nevadinu. Jis tik pats netiki tuo, ką rašo, o rašo, kad galėtų naudotis vėl kelione į Lietuvą ir turėti privilegiją Birštone paatostogauti.

Skeveldros dėl žurnalistinės premijos

AL. GIMANTAS

Sprendžiant iš girdėtų pokalbių ir asmeninio susirašinėjimo, atrodo, kad esama savotiško nepasitenkinimo (bent jau mūsų spaudos bendradarbių tarpe) naujausios žurnalistinės premijos skyrimo tvarka ar nuostatais. Ne, nepuolamas premija laimėjęs asmuo, bet abejonės kyla dėl komisijos pasirinkto kelio ar kriterijų vertinimo darba atliekant. Toji nevisai maloni kontroversija jau siekia į platesnius suveikus. Iš tikrųjų, jei viską sveikai peržvelgus, ne ašaras derėtų lieti, bet tik

džiaugtis, kad pagaliau prisimintas ir išiešijus žurnalizmas. Tiesa, jis yra be profesinio pamušalo, daugiau mėgėjiško pobūdžio, tačiau mums, mūsų spaudai, būtinas. Bent iki šiol jis buvo mažiausiai vertinamas ir net ignoruojamas.

Patinka kam ar ne premijos paskyrimo būdas, tačiau į pačią premiją derėtų žvelgti kaip į pirmąjį gera kryptimi žingsnį. Pagaliau niekas nedraudžia sambariams, sąjungoms, organizacijoms skirti ar surasti mecenatus, įsteigti naujas, vienkartines ar nuolatinės premijas. Jei tik atsirastų vienas ar kitas mecenatas, ir Lietuvos žurnalistų Sąjunga neatsisakytų atlikti visą technikinę premijos skyrimo (paruošimo, įteikimo) darbą. Premijos skyryje galėtų skelbti sąvass taisykles ar nuostatas — už ką ir kaip premija turėtų būti skiriama aktyviam ar jau rečiau spaudoje besirodantiems bendradarbiui. Gal sąlyga būtų, kad kandidatas premijai gauti turėtų būti LZS narys, gal ir ne. O gal ir kitos sąlygos būtų taikomos. Tai juk teisė ir valia premijos skyryje.

Kas žino, gal ir tokiu atveju nebus išvengta nepasitenkinimo ar "dantų griežimo", bet ar buvo kada atveju, kur vienas ar kitos premijos paskyrimu visos (Nukelta į 9-tą psl.)

Hamiltono tautinių šokių grupė "Gyvatara", pasirodusi dalyvauti laisvojo pasaulio lietuvių IV tautinių šokių šventėje. Pilną grupę sudaro vyresniųjų šokėjų, moksleivių ir vaikų grupės. Vadovė — G. Breichmanienė, pavaduotoja ir vaikų grupės mokytoja — Irena Jokubynienė, moksleivių grupės mokytoja — Vida Beniušienė. Akordeonistai: Kazys Deksnys, Rūda Gudinskaitė. Nuotraukę trūksta Edmundo Stungevičiaus ir Liucijos Morkūnaitės. Programų pranešėja — Lina Verbickaitė, sceninė priežiūra — Ir. Jokubynienė

Plataus masto etninis kongresas

Pirmas tokio pobūdžio Kanadoje • Jį surengė Ontario vyriausybė • Daugybė sekcijų • Premjero kalba • Paroda •

Pagal Ontario etninių grupių kongreso moderniai atspausdintą vadovą, buvo siekta: atkreipti dėmesį į kultūrinių tradicijų įvairumą, bendradarbiauti ir pagnagrinti mūsų kultūrinio vystymosi bei tapatybės klausimus, pateikti visuomenei žinių apie įvairias etnines grupes, duoti dalyviams progą pagvilinti skirtingų grupių vaidmenis, supažindinti Ontario vyriausybę su šių grupių pažiūrom, parodyti, kiek ir kaip Ontario valdžia remia daugiakultūrį gyvenimą.

Spalvingas atidarymas

"Ontario Heritage" — etninių grupių kongresas buvo pradėtas birželio 2 d. rytą Toronte "Skyline" viešbutyje labai įdomia įvairių tautinių grupių dainų bei šokių pynė, kuri buvo vainikuota provincijos daina "Ontario". Šiame pasirodyme baltiečiai nebuvo atstovaujami. Kongreso atidarymą įžodį tarė "Heritage Ontario" pirmininkas ministras John Yaremko. Sveikino Ontario provincijos vardu — Rene Brunelle, socialinių reikalų ministras, Etobicoke priemiesčio vardu — burmistras E. A. Horton, Kanados federacinės vyriausybės vardu — darbo ministras O'Connell. Oficialiai kongresą Ontario gubernatoriaus vardu atidarė Curr, universitetų administracijos narys. Po įlgosios J. Yaremko įvado sekė simpoziumas "Keturių perspektyvos", kuriame vadovavo CFRB radio žinių skriaus vedėjas Arthur Cole, nariais buvo: indėnas Walter Currie, indėnų-eskimų studijų vadovas Trent universitete, senatorius Eugene Forsey, Claude Ryan, Montreale "Le Devoir" dienraščio redaktorius bei leidėjas, ir ukrainietis Walter Tarnopolsky, Windsorso universiteto teisės fakulteto dekanas, šiuo metu paskirtas naujuoju York universiteto viceprezidentu.

Po pietų prasidėjo darbo programa, kuri buvo suskirstyta į 5 sekcijas: pilietybės, kultūros, švietimo bei kalbos, žmogaus teisių bei komunikacijos ir valdžios. Kiekviena sekcija buvo suskirstyta į 3 grupes, kad visas darbas bei diskusijos sklandžiau vyktų.

Kova su prancūzais

Švietimo bei kalbos sekcijoje buvo svarstytos net 8 temos. Diskusijoje iškelta etninių mažumų baimė, kad Kanada netaptų kultūrų tirpintoja, besiskiriančia nuo Amerikos tik tuo, kad Amerikoje viskas tirpdoma viename katile, o čia — dviejose: anglosaksiskame ir prancūziskame. Kad tai nevyktų, eilės kalbėtojų buvo pabrėžiamas reikalingas puoselėti įvairių etninių grupių vaikuose jų kalbos mokėjimą. Siūlyta steigti darželius, kuriuose vaikai pradėdami mokytis savos gimtosios kalbos ir jos pagalba palaipsniui po metų ar poros pereina prie anglų ar prancūzų kalbos vartojimo. Taipgi siūlyta, kad gimtoji kalba vėliau nebūtų nustumiama į šalį, o būtų sudaromos galimybės ja vaikui mokytis pradžios mokykloje bei gimnazijoje ir už jos mokėjimą būtų duodami kreditai. Siūlyta taip pat atkreipti dėmesį į mažesnes etnines grupes, kurios neįstengia sudaryti pakankamo mokinių skaičiaus gimnazijos gimtajai kalbai mokytis. Tokios grupės prastai turi savas šeštadienes ar panašias mokyklas, kurios atitinkamai turėtų būti valdžios remiamos, pagal valdžios etninėm grupėm paramos principą: "padėti tiems, kurie patys sau padeda". Didelis pasioriešinimas tokioms mintims kilo iš Ontario prancūzų pusės, kurie reikalavo pripažinti, kad Ontario provincija yra tik dvikalbė ir dvikultūre. Jie taip pat norėjo išreikalauti, kad vaikas, atėjęs

anglišką mokyklą, pirmą turėtų kaip antrosios mokyklos prancūzų kalbos ir tik ją išmokęs turėtų teisę mokytis savo gimtosios kalbos. Taigi, praktiškai švietimo sekcijoje vyko diskusinė kova tarp prancūzų ir etninių grupių. Reikia pasakyti, kad anglosaksai šiuo atveju buvo gana santūrus ir kartais net palankūs etninėm grupėm.

Įdomus simpoziumas įvyko šeštadienį. Pirmininkavo Toronto radio komentatorius J. Morgan. Tema — "Human rights — the media". Keletas referentų pateikė trumpus pranešimus apie ryšius tarp žmogaus teisių ir mūsų kintančių kultūrinių pažiūrų ir apie komunikacijos priemonių vaidmenį mūsų socialinėje bei kultūrinėje evoliucijoje. Įvairūs klausimai iškilo diskusijoje, pavyzdžiui, ar radijas, spauda, televizija, filmai teisingai atvaizduoja visuomenę bei jos problemas, kiek jie atliepia daugumos žmonių reikalavimus ir kiek jie pataikauja savininkų norams. Vėliau buvo paliestas spaudos neprieinamumas, tačiau konkrečių išvadų nepadarė, nes diskusijos dažnai nukrypdydavo nuo temos ir pasakymai buvo per daug smulkmeniški ir kraštutiniai arba moderatoriaus nutraukti, kai imta reikalauti priimti aiškias rezoliucijas. Vidslėto buvo atkreiptas dėmesys į pasiūlymus, kad komunikacijos priemonės neužmirštų savo atsakomybės, informuoti ir apie etnines grupes bei leistų joms pasireikšti.

Kongresas etninių grupių atstovams buvo gera proga pasisakyti ir pabendrauti. Parengimuose tam buvo daug progų. Šeštadienio vakarą, pavyzdžiui, tautinių šokių ir dainų pasirodymai buvo tikrai įdomūs. Gaila, kad lietuviai nepasirodė (o gal nebuvo kvieisti?).

Pagrindiniai reikalavimai

Nors posėdžiavo bene 15 grupių, svarščiusių įvairius Ontario provincijos gyvenimo aspektus, tačiau pagrindinė gija visuose svarstymuose buvo etninių grupių proveržis į viešąjį gyvenimą visose srityse. Daugiausia prieštų susilaukė didžioji spauda, radijas ir televizija už tai, kad ignoruoja daugiakultūrį Kanados aspektą. Galbūt dėlto didžioji spauda ši kongresą vertino gana neigiamai. Mažiau opozicijos sulaukta švietimo srityje, kur etninės grupės reikalavo dėstyti jų kalbas bei kultūras gimnazijose, o mažosios grupės padėti išlaikyti savas mokyklas ir pripažinti kreditus (universitetui). Pastarąjį reikalavimą ypač pabrėžė baltiečiai savo iš anksto paruoštuose memorandumuose. Lietuvių memorandumas buvo paruoštas K. L. B. krašto valdybos ir KLB Otavos apylinkės valdybos.

Premjero kalba

Vienas reikšmingųjų šio kongreso momentų buvo Ontario prov. premjero W. Davis kalba, kurią perdavė ir televizija. Ji buvo pasakyta bankete, kuriame, manoma, dalyvavo apie 1.400 asmenų. Jei kas tikėjosi išgirsti jo esminių pareiškimų, apsiriko, nes premjeras pasitenkino bendrybėmis, sveikinimais ir linkėjimais. Jis konstatavo daugiautį bei daugiakultūrį provincijos gyventojų pobūdį ir pasidžiaugė darniu sugyvenimu. Pasisakė vengias žodžius "ethnic" ir noris, kad jam žmonės būtų pristatomi vien pavardėmis, o visa kita esą paaiškės iš pokalbio. Kaikas šį pareiškimą suprato neigiamą prasme. Iš konteksto betgi matyti, kad premjeras tuo bandė išreikšti savo norą visus piliečius traktuoti lygiai, be jokios diskriminacijos.

Paroda

"Skyline" viešbučio priesaulyse buvo surengta paroda,

pavaizduojanti etninių grupių gyvenimą Ontario provincijoje. Joje buvo išstatyti įvairūs rodiniai: nuotraukos, spaudiniai, rankdarbiai, audiniai, paveikslai... Bendras vaizdas nebuvo imponuojantis. Nedidelėje erdvėje bandyta sudėti daug dalykų. Kaikurie jų buvo išdėlioti nevykusiai. Pvz. etniniai laikraščiai, kaikurie jau apiplėšyti, prisagstyti primityviai be jokios tvarkos. Dalies laikraščių visai nebuvo, jų tarpe ir "TŽ", nors buvo nusiųsti. Lietuviams skirta vitrina neišnaudota — įdėti vos keli smulkūs rodiniai. Tiktai "Lithuanians in Canada" buvo ryškiai matoma. Parodos rengėjai neabejotinai įdėjo daug darbo, bet savo tikslo nepasiekė.

Leidiniai

"Heritage Ontario" kongresas provincinei vyriausybei atsiejo apie \$100.000. Jį rengė pakviesiti profesionalai organizatoriai. Jie savo darbą atliko planingai ir efektingai. Viena jų darbo dalis buvo kongreso leidiniai. Impozantiškai atrodė dvikalbė programa (anglų ir prancūzų), įvairios informacinės brošiūros, grupių memorandumai. Bene ryš-

kiausias kongreso leidinys buvo "Canadian Ethnic Groups Bibliography", paruoštas ukrainiečio A. Gregorovich. Jis apima 50 etninių grupių Kanadoje. Nurodyta, kas iki šiol parašyta anglų ir prancūzų kalba apie kiekvieną grupę. Tai rimto lygio bibliografinis leidinys.

Rekomendacijos

Kongreso dalyvių skaičius sekmdienį kiek sumažėjo. Iš ryto buvo ekumeninės pamaldos, kuriose dalyvavo ir kun. A. Žilinskas kaip liuteronų atstovas. Baisų sekcijų posėdžius, buvo parveiktas visumos posėdžiui visų svarstybų santrauka rekomendacijų forma. Tai nebuvo nutarimai, bet tik pagrindinės idėjos Ontario vyriausybei ir visuomenei. Jose formuluoti visi pagrindiniai pageidavimai, išreikšti sekcijų posėdžiuose. Kiek jie turės praktinės reikšmės, paaiškės ateityje. Ukrainiečiai, kurie bene aktyviausiai dalyvavo kongrese ir buvo geriausiai pasiruošę, tikisi iš tu rekomendacijų gana daug. Kitos grupės ketina organizuoti būdą sekti tolimesnę rekomendacijų vykdymo eigą. S. S. G.

Kovokime laisvojo pasaulio frontel!

Lietuviai!

Artėjant birželio įvykių sukakčiai, iš paverptos Lietuvos atėjo žinia apie didvyrišką Romo Kalantos mirtį ir Kauno gatvėse nuaidėjusį Lietuvos jaunimo šauksmą: "Laisvę Lietuvai!" Tai ryškiausias įrodymas, kad Lietuvoje laisvės troškimas, nežiūrint okupanto priešpaudos, yra taip pat stiprus, kaip 1941 metų sukilimo ir vėlesniųjų didvyriškų partizanų kovų metu. Nepaliaujamą lietuvių tautos laisvės troškimą ir didį ryžą paskutiniuoju metu liudija Brazinskai, Kudirka, Simokaičiai, kun. Bubnys, kun. Zdebskis, kun. Seškevičius, 17.000 tikinčiųjų šauksmas ir daugybė kitų mums nežinomų laisvės žygių.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas visos kovojančios mūsų tautos vardu reiskia gilia pagarbą okupuotame krašte didvyriškai savo veiksmams irodžiusiems tėvynės meilę bei ištikimybę jos laisvės idealui.

Laisvieji lietuviai! Demonstruokime! Juk mums negresia

enkavedistai, kaip mūsų broliams Kauno gatvėse. Saukime "Laisvę Lietuvai", kur tik galime! Juk mums už tai negresia nei kalėjimas, nei ištėrimas. Rašykime peticijas ir reikalaukime Lietuvai laisvės. Visi vieningai ir sutartinai junkimės į didį Kauno gatvės nuskambėjusį šauksmą: "Laisvę Lietuvai!"

Paskutiniai Kauno įvykiai teikia ir antrajam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui kitokią prasmę, kitus uždavinius.

Kaip praėjusiais metais, taip ir šiomet Tautos Fondas birželio mėnesį telkia lėšas Lietuvos laisvinimo darbams. VLIKas kviečia visus lietuvius remti Tautos Fondo pastangas.

Istorinės reikšmės Kauno įvykiai tegul pažadina mus naujiems žygiams, darniems ir prasmingiems darbams, nes kai tėvynėje saukiama "Laisvę Lietuvai", mes negalime likti abejingi. Lietuva laukia mūsų darbų. Neapvilksime jos!

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

KAS UŽ LIETUVĄ KOVOJA, TAS Į LIETUVIŲ FONDA STOJA!

Kun. Petras Ažubalis, Toronto Sv. Jono Kr. parapiljos klebonas, prakasa žemę naujamajai Lietuvai Sodybai Anapilis. Nuotr. S. Dabkaus

MIRTIS IR RIAUSĖS

Romo Kalantos mirtis už Lietuvos religinę ir politinę laisvę šiandien jau yra gerai žinoma išeivijos lietuviams. Žinomos ir Kauno jaunimo demonstracijos, kurioms numalšinti reikėjo net parašutintinių pagalbų. Vakarų pasaulio spaudos korespondentai savo pranešimuose minėjo "Kauno Tiesą" ir susideginusį kankinį vadino Romanu Talanta. Vidaus ir užsienio rinkai skirta respublikinė spauda apie šį gegužės 14 d. tragišką įvykį tylėjo iki gegužės 21 d., kol pagaliau kompartijoms oficiozios "Tiesos" ir komjaunimo oficiozios "Komjaunimo Tiesos" nutarė perspausdinti ištrauką iš "Kauno Tiesos". Ištraukoj skelbiamas R. Kalantos nusižudymas, bet nutilimas pasirinktas savitaisybės būdas, pasitenkinant tik psichiatrų komisijos teigimu, kad jaunuolis buvęs nepilno proto. Ištraukoje taipgi ne žodžio apie jaunimo riaušes. Iš jos lietuvių tėvynėje ir išeivijoje tesužinojo, kad muzikinio teatro sodelyje nusižudė R. Kalanta. Nusižudymo būdą nutilėjo ir įvykį plačiau aprašiusi išeivijos lietuvių komunistų spauda, matyt, nenorėdama priminti ryškios paralelės tarp Romo Kalantos ir Prachio už čekoslovakijos laisvės susideginusio studento Jono Palacho.

"Gimtasis Kraštas" gegužės 25 d. laidoje atsisakė naivios dalinio nutilėjimo taktikos: "Šių metų gegužės 14 dieną Kauno muzikinio teatro sodelyje, užsipykęs benzinu, susidegino 1953 metų gimimo Kauno v. karinės pamaininės mokyklos moksleivis Romas Kalanta..." Šiuo pareiškimu "GK", be abejonės, pakenkė toliau skelbiamai psichiatrų komisijos išvadai apie velionės išprotėjimą. "GK" taipgi plačiau užsiėmė ir apie jaunimo demonstracijas, reikalavusias laisvės Lietuvai: "Šiuo tragišku įvykiu pabandė pasinaudoti grupelė dykduoniuojančių paaukliu, kurie, kurstomi neatsakingų asmenų, trikdė mieste rimtį, pažeidinėjo viešąją tvarką. Kas tie pažeidėjai? "Kauno tiesos" laikraščiu miesto prokuratūra pateikė pavardes. Tai devyntolikmetis Alvydas Jasikaitis, baigęs 6 klases, anksčiau ne sykį teistas už chuliganizmą, dvidešimtmetis Alfrėdas Juškevas, anksčiau teistas už vagystes, nežinia iš kokių lėšų gyvenantis Henrikas Monkevičius, septyniolikmetis moksleivis Ričardas Trušauskas, gegužės 9 dieną įvykdes sunkų nusikaltimą — išžagino penkiolikmetę paauglę, už šį nusikaltimą, kurį net ir "GK" vadina sunkiu, be abejonės, turėjo būti uždarytas kalėjime. Kaip tokiu atveju jis galėjo dalyvauti jaunimo demonstracijose, neprašius nė pilnom dienių savaitė? Negi buvo specialiai išleistas iš kalėjimo? O gal tas kaltinimas buvo tik iš piršto išlaužtas ar... sugalvotas jau po demonstracijų?"

"GK" teigimu, "Kauno visuomenė vieninągi pasmerkė chuliganų išpuolius". Girdi, tai liudija "Kauno Tiesos" demonstrantų smerkiantys laiška — Kauno medicinos instituto prof. J. Brėdikio, Kauno politechnikos instituto III kurso studento J. Mizaros, F. Dzeržinskio staklių gamyklos brigadininko ir socialistiško darbo "didvyrio" J. Sikorskio, Kauno lėlių teatro vadovo ir rež. S. Ratkevičiaus, "Pergalės" gamyklos frezuočio J. Motiejaičio, žurnalo "Nemunas" vyr. red. A. Drilingos. "Gim-

Kanados Lietuvių Fondo tarybos posėdis, įvykusio 1972 m. gegužės 27 d. Torontė, dalyviai. Iš kairės: tarybos sek. Petras Januška, pirm. dr. Antanas Pacevičius, valdybos pirm. inž. Vytautas Balysys, sek. inž. J. Kšivickas, išd. Petras Bastys. Stovi valdybos vicepirm. Stepas Jakubikas ir tarybos nariai — L. Tamošauskas, K. Aperavičius, Lukošius ir J. R. Simanavičius. Nuotr. S. Jakubicko

VISI Į TRADICINES JONINES!

ST. CATHARINES, ONT. Ir šiemet Niagaros pusiasalio skautų rėmėjų būrelio valdyba rengia Jonines St. Catharines mieste birželio 24 d., 6 v. v., Merriton Community Centre Hall. Joninės čia jau tapo tradicija. Kasmet susirenka daugybė lietuvių iš įvairių Kanados ir JAV vietovių. Čia užmezgamas naujos pažintys bei atnaujinamos senos. Gamta čia nepaprastai graži, ypač dabar, kai pavasaris savo gėlėmis pirštais išpuošė gamtą, švelnus lietus nuplovė kelius bei pievas. Mums reikia išėiti į gamtą, nes kasdieninio gyvenimo dulksės ir svetimoji aplinka naikina mūsų dvasines jėgas. Mes pasidarome atbūkę dvasinėmis vertybėmis ir šventoms savo parei-

tasis Kraštas" nutyli svarbiausią laisvės akcijos dalį — ar minėti asmenys juos patys pasisūlė parašyti, ar buvo paprašyti "Komjaunimo Tiesos" redakcijos, ar galbūt gavo įsakymą iš miesto partinio komiteto. Žinant, kad sovietinė santvarka nelieka abejonės, kad visa tai buvo mobilizuota komunistinės propagandos.

KONKURSAS VENGIJOJE
Vengrijoje įvykusiame tarptautiniame pramoginių šokių konkurse "Savarija-72" varžėsi 24 šokėjų poros ir 20 kraštų. Lietuviams atstovavo Kauno profsąjungų kultūros rūmų šokių grupės "Sūkurys" nariai bei Lietuvos A klasės čempionai Jonas ir Ramutė Baltaragiai, radijo gamyklos inžinierius ir endokrininių preparatų gamyklos darbininkė. Dėmesio centre buvo kova dėl geriausio šokėjo ir geriausios šokėjos vardo. Šį "misterio ir misis Savarijos" (titulą išsikovojo kaunietis J. Baltaragis ir V. Smith iš N. Zelandijos. Jiedu konkursą užbaigė specialiu Vienos valsu.

SERMENYS AR VAISĖS?
Tokio klausimo "Tiesos" 114 nr. redakcijos skiltyje "Dienos aidai" keičia Jūra Baužytė: "Laidotuvis — liūdesio, susikaupimo, velionio pagerbimo metis. Mūsųose įprasta po laidotuvių rengti vakarienę, pabūti su velionio namiškiais, kad nebūtų taip skaudžiai jaučiamas praradimas. Tačiau, kaip liudija ir redakcija atėjęs laiškas, ne visur taip suprantamos šios valandos, skirtos užuojautai, paramai, susikaupimui. Štai vienam Kupiškio rajono kolūkyje ir laidotuvių vakariene susirinko nemažas būrelis žmonių. Stalai — gausiai apkrauti vynu, alumi, kitais stipriaisiais gėrimais. Svečiai užtruko iki ryto, pamiršę, kad namiškiai jau daugelį parų nėra išsėję, nes velionis sunkiai sirgęs. Vos įdienojus, jau dabar kiti svečiai, niekieno nekviesti, rinkosi. Juk alaus dar buvo likę..."

NIKITOS KUKURŲZAI
Lietuvos kolchozuose ir sovchozuose vis dar augina NIKITOS Chruščio laikais išgarbinti kukurūzai. Zemi drabzdys instituto mokslininkas bendradarbis A. Malisauškas "Komjaunimo Tiesos" 101 nr. rašo: "Pernai respublikos ūkiai augino 95 tūkst. hektarų kukurūzų. Iš jų pagaminta daugiau kaip 60 procentų viso siloso. Vis dėlto beveik visose ūkiuose siloso atsargos buvo per mažos. Priežastis aiški — kukurūzų derlius buvo per menkas, tik 165 cent. žaliuosios masės iš hektaro. Mažam šios kultūros derliui pateisinti ūkių vadovai ir specialistai pateikia vienintelį svarų argumentą — buvo sausra. Tačiau, nagrinėjant atskirų rajonų ir ūkių patyrimą, aiškėja, kad ne vien sausra kalta..." A. Malisauškas pataria griežtai laikytis agrotechnikos, nesuvelinti kukurūzų sėjos, nesėti jų pertankiai: "Visų pirma negalima žinoti, kokia bus vasara. Jeigu bus drėgna — žolės užteks gamyklose, ir kukurūzų žaliajam pašarui nesunaudosime, teks juos silosuoti. O, tankiai pasėti, jie suguls ir plauti bus galima tik dalgiais, ko dabar padaryti beveik neįmanoma. Jei bus sausra (kaip 1971 m.), tankiai pasėti kukurūzai sūduos neapaukti. Todėl laikykimės tokių sėjos normų: priemoliuose 60-65, priemėliuose — 40-50 kg ir hektarą..." Kaikurie kolchozai nori sėti net po 150 kg kukurūzų ir hektarą, o sėklas Lietuva yra gavusi tik po 63 kg hektarui. Pradžioje buvo auginami vėsiarūši neatsparūs "Sterling" kukurūzai, kuriuos dabar jau pakeitė atsparesni "Bukovinskij 3" ir "Dneprovskij 247".

V. Kst.

JONINĖS-JONINĖS!

Tradicinė JONINIŲ šventė įvyks St. CATHARINES, Ont., birželio 24, šeštadienį, Merriton Community Centre Hall, Park Ave.

• PROGRAMĄ atliks Montrealio jaunimo ansamblis "GINTARAS" • SOKIAMS gros: V. Vaičiaus lietuviškas orkestras iš Hamiltono

Svečių patogumui salė bus atidaryta nuo 2 v.p.p. Programos pradžia punktučiai 6 valandą vakaro.

Skautų rėmėjų komitetas nuoširdžiai kviečia visus į šį gražų jaunimo ir senimo Joninių šąskrydį.

HAMILTON ONT

NAUJAI ĮSIRINKTOJI KLB Hamiltono apylinkės valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. L. Skripkutė, vicepirm. K. Baronas ir H. Svažas, sek. A. Stanevičius, išd. A. Stosius, jaunimo vadov. V. Čegytė ir parengimų vad. K. Mikšys. Naujosios valdybos pirmiausiai laukia sibirinių trėmimų minėjimas. Baltiečiams šiemet vadovauja latviai, tačiau iš jų nesulaukta jokio pranešimo. Nutarta šią sukaktį atžymėti VA bažnyčioje pamaldomis ir atviru laišku vietos dienraštyje. Kiek ilgiau sušota prie solidarumo įnašo rinklavo, Klevelando "Grandinėlės" iškvičtietim, KLB krašto tarybos sesijos spalio mėnesį Hamiltone. N. Metų sutikimas šiemet bus sekmadienį. Artimiausiu metu bus išaiškintas valdiškose įstaigose alkoholinių gėrimų leidimo klausimas. Salė ir orkestras yra išnuomoti, tad sutikimas bus arba šeštadienį, gruodžio 30, arba sekmadienį.

LIETUVIŲ ORGANIZACIJOS užmiro savo įsipareigojimą — registruoti apylinkės valdyboje visus parengimus. Jos betgi nepamiršta labai dažnai prašyti finansinės paramos iš apylinkės valdybos. Į tokius prašymus apyl. valdyba atitinkamai ir atsivėlgs. Tad prašome visas organizacijas savo parengimus registruoti iš anksto pas parengimų vad. K. Mikšį, 18 Barton W., o visais Hamiltono lietuvių b-nės reikalais prašome kreiptis į pirm. L. Skripkutę, 90 Duke St., Apt. 1006, tel. 529-4811. — Tautos Fondo metinei rinklinai valdyba paskyrė \$20, nes iš senosios valdybos perimta \$376.

JEIGU NEATSIRAS TECHNISKŲ KLIOČIŲ, mažda daugelį jaunimo kongreso bus Hamiltone: čia žais Australijos lietuvių krepsinio rinktinė. Tuo reikalu pranešimais duos Hamiltono LSK Kovas.

Apylinkės valdybos inf. LIETUVIŲ ŽOKLAUTOJŲ ir Medžiotojų Klubo "Giedraitis" metinis narių susirinkimas, įvykęs gegužės 28 d. savos šaudykoslos patalpoje, buvo gana gausus narių skaičiumi. Gyvai svarstyti einamieji reikalai, ypač klubo statuto kairiųjų punktų pakeitimai bei papildymai. Tai rodo, kad nariai gyvai domisi klubo reikalais. Įslinkta nauja valdyba dvejų metų laikotarpiui: pirm. J. Stankus, pavaduotojas — A. Buirys, sek. — išd. A. Povilauskas, šaudymo vadovas — A. Prielauskas, jo taktininkai — A. Stasevičius, A. Stanevičius ir A. Žiulys, medžiotojų vadovas — A. Pentulis, žvejų vadovas — P. Zubas, spaudos ir parengimų vadovas — A. Paulius. Revizijos komisija: pirm. dr. A. Gaillius, nariai A. Patamsis ir F. Pinkevičiūtė. Po susirinkimo pasivaikinta, padainuota ir linksmai pasišokta, grojant A. Gudelio akordeono muziką. A. P.

MEGEJŲ TEATRO "AUKURAS" narių metinis susirinkimas įvyko birželio 2 d. pas režisorę E. Dauguvienę-Kudabienę. Pastaroji apžvelgė nuveiktus darbus ir pranešė, kad ruošiamasi naujiems. Esą studijuojami 4 veikalai, kurių vienas bus parinktas ateinančiam sezonui. Be to, jau pradeda ruošti 25 metų "Aukuro" veiklos sukaktį. Valdybos pirm. K. Mikšys savo pareiškime pažymėjo, kad aukuriečiai visur mielai laukiami. Naujon valdybą išrinkti: E. Kudabienė, K. Mikšys, V. Stanevičienė, D. Svažienė, A. Mingėla, Alg. Choromanskis, J. Petrakis. Artėjančių Antaninių progą pasvei-

kinti A. Mingėla ir A. Kaušpėdas. Pirmajam įteikta dovanėlė, antrajam tai bus padaryta vėliau, nes gydos ligoninėje. K. Bungarda padėklamavo ketelį elėraščių. Dalyviai buvo pavaišinti kava ir užkandžiais. Linkime aukuriečiams gero poilsio, kuris atgaivintų jų jėgas sekančiam darbo sezonui, nes laukia nauji darbai. J. Pt.

AV PARAPIJOS klebonui mons. dr. J. Tadarauskui parapijiečiai nupirko naują automobilį 35 m. kunigystės ir 10 m. monsinjorystės proga. Dovanos įteiktos vakarą — birželio 3 d. Jaunimo C. salė prisirinko pilnutėlė duosniųjų parapijiečių. Parapijos komiteto pirm. inž. J. Kšivickis įteikė klebonui naujojo "Pontiaco" raktus ir aukotojų pavaras. Ta proga buvo daug vietos sveikintųjų ir viena sveikintoja iš toliau — dr. M. Ramūnienė iš Otavos. Kalbėjo ir pats suktaktuvininkas, pareikšdamas nusistebėjimą ir padėką už tokį gerumą. Iš surinktos sumos ne tik kad buvo nupirkta automobilis, bet dar ir liko pinigų jo geroms atostogoms. Klebonas neplanavo švesti šitų suktakčių, bet parapijiečiai padarė taip, kad įvykis buvo atžymėtas originaliu sumanymu ir netikėtu pačiam klebonui.

G E D I M I N A S BREICHMANAS, prieš keletą metų baigęs McMaster universitetą, atliko Stelco imonės praktikanto stažą ir dabar gavo vyr. prižiūrėtojo vietą viename tos imonės departamente.

ALDONA EISMANTAITE ištėkėjo už E. Ellis Windeler. Sutuoktuvės įvyko Oakvilleje.

PR. JANKAI, keletą metų buvę išsikėlę iš Hamiltono, grįžo ir nupirko iš Ant. E. Dirsių ir Alb. Alf. Pilipavičių "Moose Head" viešbutį.

VIENU PROFESIONALU padidėjo mūsų lietuviškoji bendruomenė. Baigęs teisės mokslus, pradėjo mieste advokataura vertis A. Juodagalvis (Judd) ir gali lietuviams savo kalba patarnauti visais teisiniais reikalais.

AV PARAPIJOS CHORAS birželio 18 d. užbaigė savo metų darbo sezoną. Birželio 24 d. choristai dar susirinko ir erdvius P. Karecko namus užbaigtių banketui. K. M.

JAUNIMO KONGRESAS artėja ir Hamiltono atstovai sparčiai ruošiasi. Sios apylinkės jaunimui atstovaus Andrius Gutauskas, Dainora Juozapavičiūtė, Kristina Parešytė, Kęstutis Šeštokas. Pas juos galima kreiptis dėl kongreso ir stovyklų registracijos anketų ir visais kitais klausimais. Stovykla ruošiamą Romuvoje liepos 9—15 d. d. Kongresas Chicagoje bus birželio 29 — liepos 4 d. d. Bus nuomojamas autobusas iš Hamiltono į kongresą. Visas jaunimas kviečiamas registruotis šiai išvykai. Kongreso reikalais kreiptis pas atstovus arba adresu: K. Šeštokas, 286 East 17th St., Hamilton 50, Ont. Tel. 383-2756.

Hamiltono II PLJK atstovai

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main St. East, tel. 544-7125
Darbo valandos:
pirmadieniais 10 — 5 v.p.p.
antradieniais 10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais 10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais 10 — 5 v.p.p.
penktadieniais 10 — 7 v.vak.
šeštadieniais 9 — 12 v.p.p.
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais "Talka" uždaryta.
Mokame už:
depozitus 5%
šėrus ir sutaupas 6%
už vienu metų terminuotus indėlius 6½%
ir virš \$10.000 — 3 metams 7%
Duodame:
asmenines paskolas iš 10%
nekiln. turto paskolas iš 8½%
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2.800.000.

SVIEŽIA MESA — DESROS — SKA N U M Y N A I
R. Denninger Limited
284-288 King St. E. — 528-8468 — 740 Upper James St. — 389-4113
Hamilton — Ontario Guelph Line & Prospect, Burlington, Ont.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PASAULIO IR AMERIKOS LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SAJUNGOS bendriname suvažiavime Vašingtone, D.C., gali išstatyti savo kūrybos, išradimų, gaminių pavyzdžių ir ne Sąjungos nariai. Suvažiavimas įvyks 1972 m. spalio 7, 8 dienomis. Programos detalės bus paskelbtos spaudoje. Suvažiavimas yra atviras visiems mokslini bei techniškai darbą dirbantiems, taip pat ir visiems kitiems suinteresuotiems ALIAS-PLIAS veikla. Informacijos ir registracijos reikalais prašome kreiptis: ALIAS c/o S. Bačkaitis, 933 Leigh Mill Road, Great Falls, Va. 22066, USA. Tel. 703-759-2905.

RYSIUM SU ROMO KALANTOS susideginimu ir Kauno jaunimo demonstracijomis JAV LB centro valdyba š.m. birželio 15-ją paskelbė lietuvių gedulo, bado ir maldos dieną. Visi suaugusieji, sveiki ir senatvės neprišlėgti tautiečiai, raginami 24 valandas nevalgyti ir apie tai informuoti spauda, vietinės televizijos bei radijo stotis, prašyti valstijų gubernatorių, miestų burmistrų specialiu deklaracijų, stengtis, kad vyskupai tą dieną visose bažnyčiose paskelbtų maldos dieną už Lietuvą. Šis JAV LB centro valdybos nutarimas jau yra praneštas žinių agentūroms, žurnalistams, televizijos bei radijo stotim ir susilaikęs plataus atgarsio. Filadelfijos arkivyskupas ir Amerikos vyskupų konferencijos pirm. J. Krol priėmė JAV LB delegaciją, vadovaujamą prel. J. Balkūno. Delegacija sudarė JAV LB pirm. V. Volentas, vicepirm. A. Gečys, dr. A. Novasitis ir Lietuvos vyčių pirm. dr. J. Stukas. Kardinalui J. Krol buvo įteikti keli prašymai, kuriuos jis pažadėjo apsvastyti ir vėliau duoti atsakymą.

PREL. PRANCISKUS JURAS, il-gus metus buvęs Šv. Pranciškaus parapijos klebonu Lawrence, Mass., gegužės 25 d. Bostono senelių kunigų Regina Cleri koplyčioje atšventė aukštinį kunigystės jubilėjų. Prel. Pr. Juras koncelebracines Mišias laikė su Bostono arkivyskupu Madeiros ir šešiais kunigais, taip pat švenčiančiais kunigystės penkiasdešimtmetį. Platus masto pagerbtus prel. Pr. Juri Sheraton Plaza viešbutyje spalio 15 d. rengia Bostono lietuviai, sudarę rengėjų, leidinio ir programos komisijas.

UBA-BATUNO NIJURORKE įvyksioj metinėj konferencijoj šios baltiečių organizacijos pirmininku antram terminui buvo išrinktas inž. Kęstutis K. Miklas. Atstovauti lietuviams direktoriare buvo išrinkti Helen Kulber ir Benius Budrevičius, atnirinktais — prel J. Balkūnas, D. Bulgaraitis ir N. Umbrazeitis, kontrolės komisijoje — Peter Wytenus.

B. MASIOKO PRANESIMU iš Chicago, "United Community Service Award" žymenį amerikiečiai paskyrė Leonui Raslavičiui, įvertindami jo pastangas įvesti lietuvių kalbos ir literatūros kursą Illinois universiteto Chicago Circle skyriuje. Rašte skelbiama, kad šiam tikslui įgyvendinti L. Raslavičius paskyrė keletą metų, parodydams gražų visuomeninės veiklos ir asmeninio pasiaukojimo pavyzdį, vertą minėto žymens. Lietuvių kalbos bei literatūros kursu dabar galės pasinaudoti 150.000 Chicagoje bei jos apylinkėse gyvenančių lietuvių kilmės amerikiečių. Užsiregistravusių būsimųjų kurso klausytojų jau dabar yra 125. Puse išlaidų padengs JAV LB švietimo taryba su finansine JAV Lietuvių Fondo parama, prie kurios gavimo taip pat yra prisidėjęs L. Raslavičius. Šis taipgi padėjo surasti ir mokomąjį personalą. Džiugu, kad amerikiečiai savo žymenį L. Raslavičiui paskyrė ne už jo nuopelnus amerikiečiams, bet už jo kultūrinę lietuvišką veiklą. L. Raslavičius yra veiklus JAV LB narys, pagrindinį dėmesį skiriantis švietimo reikalams. Leono ir Reginos Raslavičių šeima susipratusiom lietuviatėm išaugino dvi moksles baigusias dukras, o jauniasioji atžala — sūnus taip pat jau yra baigęs Pedagoginį Lituanistikos Institutą.

"MIAMI HERALD" LAIKRASTIS, gegužės 22 d. pranešęs apie Kauno įvykius "Lithuanian Uprising Reported" ir sekantią dieną paskelbęs vedamąjį "Lithuania Still Wants Freedom", gegužės 31 d. išdėjo faktus iškreipantį rabino Phineas A. Weberman laiška "Lithuania's Past Shameful". Primines vedamąjį apie Lietuvos laisvės siekius ir jos garbingą praeitį, rabinas P. A. Weberman sakosi norįs pabrėžti ir kaikiuriuos kitus lietuvių charakterio aspektus. Toliau jis rašo: "Kai 1941 m. birželio 22 d. naciai iš Lietuvos išvyjo Raudonąją Armiją, Lietuva sudarė savo nepriklausomą valstybę. Po šešių mėnesių 136.421 žydus Lietuvoje buvo žiauriai kankintais ir nužudytas. Netgi paskutinę savo nepriklausomybės dieną lietuvių gaujos, apsiginklavusios kirviais, peiliais, pistoletais ir virvėmis išlaužė į žydų namus. Jie plėšė ir grobė visa, kas tik pakliuvo po jų žmogžudiška ranka, kapojo, badė, šaudė ir smaugė vyrus, moteris ir vaikus. Vėliau jie šventė savo nepriklausomybę, surinkdami Lietuvos žydus ir juos nežmoniška kankindami. Tokie žmonės negali būti vadinami "principo vedamais drąsoliais", kaip juos pavadino "The Herald". Jiems tenka tik labai mažą do-

zė tokių vaistų, kuriuos jie vartojo prieš kitus. Rabbi Phineas A. Weberman." Šiame laiške, atrodo, yra korektūros klaida — autorius, kalbėdamas apie žydų skerdynes, greičiausiai turėjo galvoje ne paskutinę, bet pirmąją nepriklausomybės dieną. Tai, žinoma, nepakeičia jo iškreiptų faktų, kuriuos turėtų atitaisyti lietuvių savo laisvais redakcijai. Žydų žudynės organizavo ir jas vykdė Lietuva okupavę vokiečiai, kurie naikino ir lietuvius, siųsdami juos į kacetus. Karingajam rabinui būtų galima priminti nepriklausomąją Lietuvą turė tą žydų laisvę ir jų nemažos dalies prieš lietuvius nukreiptą talką sovietams pirmosios okupacijos metais. Laiškus "Readers Viewpoint" laikraščio skyriui siųsti šiuo adresu: Miami Herald, 1 Herald Plaza, Miami, Fla. 33101, USA. Redakcijos telefonas: 305-350-2111.

Brazilija

KUN. JONAS BRUŽIKAS, SJ, gegužės 21 d. atšventė dvigubą sukaktį — 75 metų amžiaus ir 50 metų kunigystės. Sukaktuvininkas Sao Paulo Sv. Kazimiero parapijos patalpoje koncelebravo Mišias su kun. P. Dauginčiu, SJ, prel. Z. Ignatavičiumi iš Rio De Janeiro, prel. P. Ragažinskiu, kun. J. Sulcu, kun. Pr. Gavėnu ir kun. J. Šeškevičium. Pastarasis pasakė pamokslą. Gledėjo jungtinis "Aušros" ir Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras, diriguojamas kun. J. Kidyko. Po pamaldų suktaktuvininko pagerbti susirinko apie 300 lietuvių iš Sao Paulo miesto bei jo apylinkių. Kun. J. Bružiką Brazilijos Lietuvių Kunigų Vienybės vardu sveikino kun. Pr. Gavėnas, Lietuvių Bendruomenės vardu — A. Petrakis. Daug sveikinimų buvo gauta raštu. Jų sąrašą perskaitė pagerbtus surengusio "Aušros" choro pirm. J. Bažorinas. Gegužės 27 d. kun. J. Bružikas atskrido į Niujorką ir apsisėdo pas prel. J. Balkūną. Jis planuoja apsilankyti Putname, Bostone, Waterbury bei kitose lietuvių kolonijose ir anksinį kunigystės jubilėjų dar kartą atšvesti rugėjo 24 d. Chicagoje.

MOTINOS DIENOS minėjimas Sao Paulo mieste susilaukė apie 200 dalyviu. Programą atliko "Aušros" ir Lietuvių Katalikų Bendruomenės choral, "Žilvėlių" jaunesnieji ir vyresnieji šokėjai, kielonėi ir Chicago pasiruošusi reprezentacinė šokėjų grupė ir deklamatoriai.

Urugvajus

ISKILMINGOMIS MISIOMIS si-dabrinę kunigystės sukaktį Montevideo mieste atšventė kun. Petras Dauginčius, SJ. Sukaktuvininkas yra gimęs 1915 m. Kretingos valsčiaus Tūbaisių kaime, baigęs Tauragės mokytojų seminariją. Jėzuitų vienuolynan įstojo 1938 m., alikies karinė tarnyba ir įsigijęs artilerijos leitenanto laipsnį. Studijavo Lietuvoj, Vokietijoj ir Britanijoj. Kunigų įšventinimas 1946 m. liepos 7 d. Studijas yra baigęs filosofijos licenciatu ir sociologijos daktaro laipsniais. Pagerbtuvių vaišes parapijos salėje surengė Katalikų Moterų Draugija.

LIETUVIŲ KULTūros DRAUGIJA Motinos Dieną savo salėje paminėjo komedijos "Plutėlė ir pelės" spektakliu, suvaidintu Marcelės Dorelytės, Adelės Jaskelevičiūtės, Birutės Mačanskienės, Edmundo Andriuskevičiaus, Gvido Mačansko ir Juozo Petruskevičiaus su suflerės Adelės Mačanskienės talka. Spektaklis priminė motinoms, kad jaunimas myli savo tėvų kalbą, papročius ir kultūrą.

Lenkija

LIETUVIŲ VISUOMENINĖS KULTūros DRAUGIJOS — LVKD vi-suotiniame suvažiavime Seinuose naujon centro valdybon išrinkti: pirm. Juozas Paranevičius, vicepirm. Danutė Dzemionienė, sek. Eugen. Petruskevičius, Petras Dapkevičius, Sigitas Malinauskas, Algirdas Nevulis, Kostas Sidaras, Algimantas Uzdila ir Petras Zdanys. Suvažiavimas įvyko š.m. sausio 9 d. Naujoji LVKD centro valdyba surengė diskusijų konkursą tema "Ka žiniai apie dabartinį pasaulį?". Dalyviai turėjo atsakyti į keturis klausimus, susijusius su Lenkijos, Lietuvos, pasaulio politiniu, ūkiniu ir kultūrinu gyvenimu. Baigminės antrojo rato varžybos buvo prarastos vasario 5 d. Punsko kultūros namuose, kur susirinko 10 pirmojo rato laimėtojų. Vertintojų komisija i-vietą pripažino Jurgiu Cerneliui iš Agurkių kaimo. II — amžiaus šešiasdešimtmetį peržengusiam Stasiui Petruskevičiui iš Seinų, III — Slynakienio aštuonmetės mokyklos mokinui Vytiui Jakimavičiui. Dovanos buvo įteiktos ir kitėm šiuo konkursu II rato dalyviams: Juozui Bukauskui iš Palėlių kaimo, Petru Dapkevičiui ir Stasiui Marcinkevičiui iš Zagarų, Kazimierui Lišauskui iš Vidugirių, Juozui Valinčiui iš Agurkių, Birutei Nevulytei iš Seinų ir Juozui Nevulyčiui iš Raistinių.

LVKD VROCLAVO SKYRIAUS seklyčiai savo paveikslą padovanojo niujorkietis dail. Kazimieras Zoromskis. Vroclavo "Vilnelės" ansamblis vasario 15 d. seklyčioje surengė kar-navalinį balių "Lietuviškos Užgavėnės" su lietuviškais blynais bei kitais tradiciniais Užgavėnių patiekalais.

Visi važiuojam į kongresą!

Vasara studentams jau įpusėjo, jos tempas greitėja, lyg laukiant kokio nepaprasto įvykio, šiuo atveju jaunimo kongreso. Birželio 30 d. Čikagoje prasidės antras didysis, garsusis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Būtinai reikia jame dalyvauti, nuvažiuoti, įsijungti, nes sekantis bus už šešerių metų, o ligi tol galima ir pasėdėti, ir apsimigt. Reikia susidomėti dabar — laikas nelaikyti.

Kongreso atidarymas įvyks Čikagos Conrad Hilton viešbutyje ir šokiai (visiems) įvyks penktadienio vakarą, birželio 30 d. Įėjimas kainuos tik trys doleriai. Iškilmingas vakaras ir mokesčiai (\$5) bus šeštadienį. Tai bus "kongreso vakaras". Čia iš viso laisvojo pasaulio pasirodys lietuvių jaunimas rinkiniais talentais.

Sekmadienio vakarą Jaunimo Centre bus vaidinamos ištraukos istorinių dramų. Čikagos jaunųjų teatrų sambūris vaidins ištraukas iš Vinco Krėvės-Mickevičiaus veikalo "Skirgaila", o Bostono jaunimo grupė vaidins ištraukas iš Juozo Grušo veikalo "Barbora Radvilaitė". Zada būti labai įdomūs pastatymai, verti pamatyti.

Liepos 3, pirmadienį, bus vienaveiksmių pjesių spektaklis iš absurdo teatro irgi Jaunimo

Centre. Dalia Juknevičiūtė režisuoja Kosto Ostrausko "Kvarteta" ir Marija Smilgaitė Kazio Sajos "Oratorių". Į sekmadienio ir pirmadienio spektaklius galima bus pasirinkti vietas pagal kišenę — bilietų kainos 6, 5, 4, 3 ir 2 doleriai.

Antradienį rengiami šokiai — "Susipažinimas su Australijos sportininkais" sporto dienai (liepos 4) užbaigti.

Liepos 4 d. kongreso atstovai išvyks į Kent State universitetą padirbėti studijų dienose ir protelių paminklų, o po savaitės bendradarbiavimo bus nugabenti į stovyklą Kanadoje.

Kongreso uždarymas Toronte užbaigs ilgą ruošą ir gražią šventę. O šventės gražumas ir ruošos rezultatai, jų vertė priklauso nuo mūsų ta prasme, kad kiekvienas kongreso dalyvis prisideda prie bendro darbo, nuotaikos, kuri nulems kongreso pasisekimą. Uždaryme žinosim, kokia ta nuotaika buvo — naudinga ar beprasmė. Pagal tą nuotaiką toliau tęsim savo lietuviybės uždutį. Tikėkimės, kad bendradarbiavimo pamatus, kuriuos būsim išmūriję studijų dienose, galėsime stiprinti ir po uždarymo. Laukiame, kad kongresas mus uždegtų, išjudintų, paskatintų žygiuoti lietuviškon ateitin.

R. Sakalaitė

Ir mokytojai laukia jaunimo

VI-ji JAV ir Kanados mokytojų studijų savaitė įvyks Dainavoje rugpjūčio 6-13 dienomis. Studijų savaitės vedamoji mintis — pasidalinti savo žiniomis su kitais! Joje ypač laukiamas jaunimo. Programoje: tautinis auklėjimas, vadovėlių moderninimas, moksleivių parengimų ir mitybos programos, darbas mažoje mokykloje, mokyklos drausmė, lietuviškai nemokančių mokymas, mokymo žodyno turinimas ir moderninimas, skaityba, lietuvių literatūros dėstymas ir dvasia, lietuvių jaunųjų asmenybės ugdymas, kelias į lietuvių ir kitos aktualios temos.

Sėkmingai pradėtos tautinių šokių pamokos bus tęsiamos ir šiais metais. Numatoma skirti pakankamai dėmesio lietuviškai dainai.

Kartu vyks jaunimui pasitobulinimas lituanistikoje. Čia dirbs Stasys Barzdukas, Aurelija Balašaitienė ir Romas Kinka.

Kviečiami visi mokytojai ir kiti besidomintys lituanistiniu švietimu dalyvauti studijų savaitėje. Ypatinai svarbu, kad kiek galint daugiau dalyvautų jaunų mokytojų.

Prašomi iki liepos 20 d. registruotis šiuo adresu: Jonas Kazlauskas, 26331 Briardale Avenue, Cleveland,

Ohio 44132, USA. Tel. (216) 731-4029. Slunčiant registraciją, prašoma pridėti dalį ar visą studijų savaitės mokesčių, kuris yra sekantis: pirmas suaugęs šeimos narys moka \$40, sekantieji — po \$20, mokyklinio amžiaus vaikai — po \$15 ir priešmokyklinio amžiaus vaikai — po \$10.

Linkime geros nuotaikos ir iki pasimatymo Dainavoje.

Studijų savaitės organizatoriai:

P. Joga, J. Kazlauskas,

A. Vaičiūnas, R. Birgelytė

Tas kraštas

Tas kraštas — Vaičaičio, Kudirkos, Krikštyno ir šermėnų.

Ten džiūsta sėmėgos, išmirke Sunkiam prakaite, ir šienų Kvepia rožinis vakaras. Dulkia

Daug žingsnių nuplūkdę keliai, O žemėn išmigusios kulkos

Pavasariais sprogs žaliai Tenai, kur linai ir aguonos

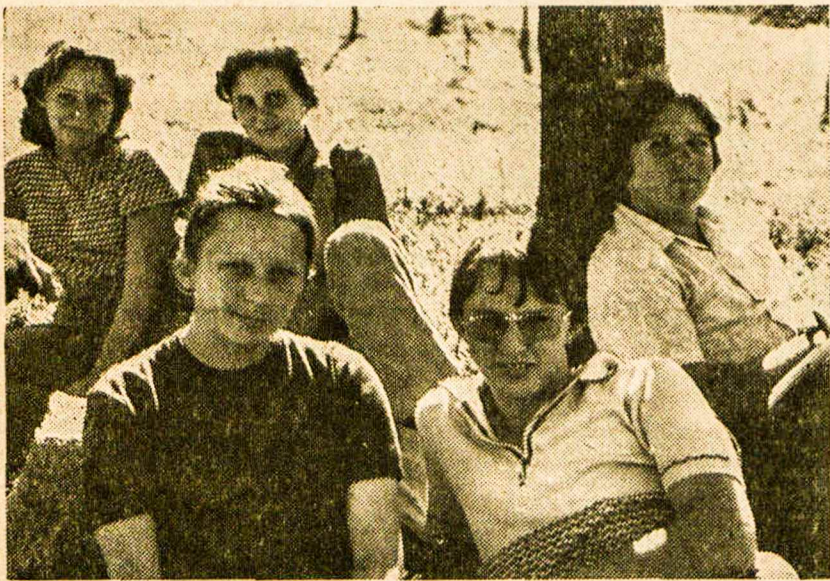
Patvino plačioj lygumoje Ir gaudžia nubudę vargonai

Rasotį rytų gilumoj... Dainuojantis, švintantis, augštas,

Paviršius kaip kraujas sūrus, Bet jūros bangų išskalautas —

Tas kraštas išlieka skaidrus.

JUOZAS RUZGIS, "LM"

Brilijos lietuvių jaunimas ruošiasi dalyvauti pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Čikagoje. Specialioje išvykoje-diskusijoje jie gvilveno kongreso temas. Iš kairės: Arletė Dyltė, Kristina Valavičiūtė, Roseli Pustelninkaitė, Petras Bilevičius, Reinaldas Putvinskis. Nuotr. A. Saulaičio

Atstovai sukvietė susirinkimą

Klevelando atstovai į II pasaulio lietuvių jaunimo kongresą gegužės 7 suaukė viešą susirinkimą. Pirmiaisiai atstovai norėjo gauti informaciją, kurias galėtų nusižvelti į kongresą. Taip pat jie norėjo tomis informacijomis pasidalinti su Klevelando visuomene, ypač jaunimu. Susirinkimo tema buvo: dabartinės Lietuvos padėtis.

Paulius Alšėnas, vienas iš išrinktųjų atstovų, pirmininkavo susirinkimui. Dr. Viktoras Stankus, taip pat atstovas į kongresą, pristatė pirmąjį kalbėtoją Algį Garliauską, kuris yra išsijęs geologijos, hidrologijos, inžinerijos laipsnius ir dabar dirba aplinkos taršos srityje. Trumpai pasakius, pokalbio tema — Lietuvos ekologija nebuvo kontraversinė, nes buvo pateikti vien tik faktai. Pirmiausia Algis išaiškino žmogaus ryšį su gamta, kaip jis ją kankina, kaip turi leisti jai atsigausti, kaip jis ją išnaudoja ir kaip turi jai atsisiginti. Taip pat buvo išaiškinta, kad oro ir vandens užteršimas Lietuva neatsilieka nuo Amerikos. Atrodė, kad gamtos atliekimas Lietuva Amerikos nepalenks, nes šių dviejų kraštų politinės situacijos yra skirtingos, o teršimo kontrolė yra gerokai politinis dalykas. Amerikoje pramonė yra privati, valstybės neliukina, kol gerai ir švariai tvarkosi, bet kai ji pradeda šiuksinti, tai ne tik paprastas pilietis, bet ir pati valstybė turi teisę pasipriešinti. Okupuotoje Lietuvoje pramonė yra valstybės kon-

trolluojama. Dėlto valstybė turėtų būti kalta už teršimą. Sunku betgi įrodyti, kad sovietų valstybė būtų kuo nors kalta. Todėl yra sunku atitaisyti užteršimą, nes nusikaltusių nėra. Iškilio nuomonė, kad Lietuva Rusijai yra tik pamotės vaikas — išnaudojama be jokio sąžinės graužimo.

Augustinas Idzelis gvilveno Lietuvos demografiją. Jis išaiškino, kad emigracijos ir karai sumažino lietuvių, ypač vyrų, skaičių, tad nėra nuostabi, jei moterys sudaro Lietuvos gyventojų daugumą. Šiuo metu gyventojų prieauglis Lietuvoje mažėja — moterys išteka būdamos jau vyresnio amžiaus, nes eina augštesnįs mokslus arba dirba miestuose. Jos neturėtų karį palikti vaikų, nes darželių trūksta ir pan. Daug žmonių gyvena vienkietimuose ir kaimuose, bet miestai auga sparčiai, nes juose yra daug darbų. Lietuvoje gyvena ne vien lietuviai: yra rusų, lenkų totorių, čigonų ir kitų. Jie taip pat dirba lietuvių miestuose. Kartas nuo karto Augustinas įterpė samojų tarp sausų skaičių. Tai labai patiko klausytojams.

Susirinkimas buvo naudingas, idomus ir pamokantis. Dalyvių buvo nemažai, bet atsižvelgiant į Klevelando lietuvių kolonijos didį, jų skaičius galėjo būti daug didesnis. Šis pokalbis buvo antras iš eilės. Šie susirinkimai visuomenei yra gera proga susipažinti su atstovais ir jaunimo kongreso programa. ONIL

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja R. Sakalaitė, talkinama kolektyvo • Jaunimo Žiburiai, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Eglė Josiukaitė pranešinėja programą Motinos Dienos ir šeštadieninės mokyklos mokslo metų pabaigtuvių iškilnėse Toronte. Aidas Vaidila sako sudiev šeštadieninei mokyklai baigusių vardu

Nuotr. S. Dabkaus

Jie nori raudonosios diktatūros

J. KAIRYS

Mūsų bendradarbis V. Vokietijoje

Tai tikra tragedija ne vien V. Vokietijai, bet ir visiems laisviems kraštams. Kai pačios Maskvos ir pavergtų tautų bei valstybių jaunimas galvoja vien apie išsilaisvinimą iš komunistinės tironijos, laisvojo pasaulio jaunimas, neva socialinio teisingumo priedangą, griaua didį žmonių vertybę laisvę ir kovoja už raudonos diktatūros įvedimą.

V. Vokietijoje pradėjo toji kova rodytis viešai, ypač nuo tada, kai vietoje uždarytosios komunistų partijos įsisteigė nauja. Tada pradėjo vis daugiau rasti įvairiaisiais vardais pasivadavusių raudonojo jaunimo grupės. Gal jos dar nėra gausios savo nariais, bet gerai susiorganizavusios, apsiginklavusios, veikia mažais būreliais ir atlieka įvairius uždavinius: apilėšinėja bankus bei kitas pinigines institucijas, žudo, sprogdina ir t. t. Terorui, jėga ir panašiomis priemonėmis jos siekia pakeisti dabartinę tvarką V. Vokietijoje ir vietoje jos įvesti komunistinę.

Ginklu į komunizmą

Tokį kelią pasirinko Baader-Meinhof, raudonosios armijos federacijos ir kitais vardais pasivadavusios raudonojo jaunimo grupės. Gal jos dar nėra gausios savo nariais, bet gerai susiorganizavusios, apsiginklavusios, veikia mažais būreliais ir atlieka įvairius uždavinius: apilėšinėja bankus bei kitas pinigines institucijas, žudo, sprogdina ir t. t. Terorui, jėga ir panašiomis priemonėmis jos siekia pakeisti dabartinę tvarką V. Vokietijoje ir vietoje jos įvesti komunistinę.

Tai daro daugiausia studentai komunistai. Juo toliau, juo daugiau jie šeiminkina universitetuose bei kitose augstosiose mokyklose. Iš visų jų veikliausi yra spartakiečiai. Siekdami suraudoninti universitetus bei kitas augstąsias mokyklas, jie trukdo nepriimtiniams profesoriams skaityti paskaitas, vesti seminarus, egzaminuoti, uždarinėja juos kur nors universiteto patalpose. Jie terorizuoja taipgi studentiją ir administracinį personalą.

Studentai

V. Vokietijoje veikia vadina moji bendra sprendimo teisė. Pagal ją, universitetuose ir kitose augstosiose mokyklose svarstymuose apie dėsytinus dalykus fakultetuose, apie pakvietimų dėsytųjų, asistentų, egzaminų tvarką ir kt. dalyvauja ir studentai. Remiantis nustatyta tvarka, studentai sudaro dažniausiai daugumą tokiuose svarstymuose bei sprendimuose ir todėl viską nulemia. Kadangi iš studentų aktyviausiai dalyvauja spartakiečiai, tai jie ir nulemia dalykus. Pzv. tik jų spaudimu yra kaikur įvestas ir marksizmas-leninizmas.

Negalėdami pakeisti teroro, kaikur profesoriai atsisako toliau profesoriauti.

Raudonųjų propaganda

Mokyklose komunistų talkina ir komunistai mokytojai, kurių yra tūkstančiai, įstaigose — komunistai tarnautojai, kurių taip pat yra tūkstančiai, fabrikuose bei įmonėse — vietos komunistinis jaunimas, agitatoriai. Traukiant ir savo pusę jaunimą, pirmoje eilėje kalbama jam apie bendrą kovą prieš turtiniguosius, prieš koncernų ir bankų ponus, prieš didįjį kapitalą, peikiama visa tai, kas buvo bei dar tebėra demokratijos vertinama, branginama, gerbiama, propaguojamas komunizmas socialinio teisingumo bei socialinės demokratijos vardu.

Komunistinė agitacija varoma ir kariuomenėje. Joje kalbama už panaikinimą Šiaurės

Nekomunistai

Iš organizuoto nekomunistinio jaunimo, kuris tiesiogiai ar netiesiogiai siekia įvesti raudonąją diktatūrą V. Vokietijoje, paminėtini Jusos. Tai socialdemokratų partijos jaunimas, turįs apie 200.000 narių. Savo kairumu šis jaunimas pralenkia jau vyresnius partiečių socialdemokratų ir vis kairėja. Ir Jusos yra už tokį socializmą, koks įvestas komunistuose kraštuose, bet jie tikisi tai pasiekti per socialdemokratų partiją. Dėlto jie stengiasi išstumti iš vadovaujančių vietų savo vyresnius draugus ir užimti jų vietas. Kaikurie vyresnieji socialdemokratai nėra patenkinti ju tokia evoliucija ir prikiša kancleriumi, kad jis, būdamas socialdemokratų partijos pirminkas, nesiliai atitinkamų priemonių tokiam procesui sustabdyti. Jusos bendradarbiauja su komunistais, nors socialdemokratų centras jiems tai yra uždraudęs.

Sitie agentai dirguoja vietiniams komunistams ir socialdemokratų radikalams. Su komunizmu įvedimu V. Vokietijoje būtų įvykdyta pagrindinė Maskvos sąslyga Vokietijai sujungti. I komunistų politinę veiklą vokiečiai nekreipia daug dėmesio. Net atsakingieji politikai tekalba pirmoje eilėje apie sprogdinimus ir apie kovą prieš sprogdintojus. Tokie sprogdinimai ir jų dažnėjimas gąsdina visus. Kad tai yra komunistų bei kitų raudonųjų politinės veiklos rezultatas, užsimena tik pavieniai asmenys. Net opozicija nepravaria burnos prieš komunizmą bei kitus raudonuosius, nors jų pavojus aiškiai dėja.

Štai jums užburtas klausimas!

Ko laukia jaunimas iš lietuviškos parapijos ir ko laukia parapija iš jaunimo?

Parapija yra religinė bendruomenė, turinti ir mediaginė savo vieningumo išraišką — pastatus bei šventovę. Lietuviška parapija turėtų jaustis dar labiau vieninga, nes ją jungia bendra tauta. Ji yra dvasinė seima. Jos uždavinys — išugdyti jaunime moralinius pagrindus, dvasines vertybes.

Tai labai gražiai skamba, bet realistiškai pažvelgus į dabartinę sąlygą, dalykai atrodo kitaip. Idealu būtų, jei tas pareigas atliktų angelai sargai, kurių, sakoma, yra daug. Kunigų gi tėra saujelė, turinti aptarnauti tūkstančius.

Klausiamo, ko jaunimas nori iš parapijos? Aš norėčiau apskriti klausimą ir sakyti: ko parapija nori iš jaunimo? Čia atsakymas aiškus — kunigų! Jaunimo gi atsakymas — gaila, bet taip nemanau. Ne todėl, kad jaunimas ambicingas, bet tikriausiai todėl, kad jis nejaucia to išnykimo skausmo ir lietuviškos parapijos neįvertina. Dėlto neatsiranda ir pašaukimų. Jeigu jaunimas aiškiai matytų, ką gauna iš parapijos savo gyvenimui, pašaukimų nestokotų.

Kodėl taip yra?

Pirmiausiai jaunimo auklėjimas, moralinių pagrindų bei dvasinių vertybių perteikimas yra paliktas daugiausia šeimai. To labiausiai turėtų būti laukiamas iš parapijos. Dabar ji aprūpina privalomais sakramentais ir kartą į savaitę per vieną valandą bando patenkinti visus tikinčiųjų dvasinius poreikius. Antra, iš parapijos laukiamas patalpų lietuviškos organizacijos bei parengimams. Kadangi ši antroji parapijos pareiga praktiškai laikoma svarbesne už pirmąją, jaunimas užauga be dvasinių pagrindų. Seima dabar nepajėgia tu pagrindų duoti, parapija — taip pat, nes nėra pakankamai kunigų.

Iš to plaukia liūdina pasekmė — jaunimas, kuris dvasiškai yra tuščias, nėra naudingas ir tautai, kuri laukia dvasinio jau-

Agentai

Be minėto vietinio jaunimo, griauančio dabartinę tvarką V. Vokietijoje, to paties tikslo siekia ir tūkstančiai veikiančių komunistinių kraštų agentų, vadovaujamų Maskvos tiesiogiai ir per R. Berlyną bei kitas savo satelitinį kraštų sostines. Pagal čionykščių saugumo organų turimas žinias, jau nėra nė vienos svarbesnės srities viešame ir privačiame gyvenime, kur jie neįsibrautų.

Sitie agentai dirguoja vietiniams komunistams ir socialdemokratų radikalams. Su komunizmu įvedimu V. Vokietijoje būtų įvykdyta pagrindinė Maskvos sąslyga Vokietijai sujungti. I komunistų politinę veiklą vokiečiai nekreipia daug dėmesio. Net atsakingieji politikai tekalba pirmoje eilėje apie sprogdinimus ir apie kovą prieš sprogdintojus. Tokie sprogdinimai ir jų dažnėjimas gąsdina visus. Kad tai yra komunistų bei kitų raudonųjų politinės veiklos rezultatas, užsimena tik pavieniai asmenys. Net opozicija nepravaria burnos prieš komunizmą bei kitus raudonuosius, nors jų pavojus aiškiai dėja.

Studentai baltistikos konferencijoje

Trečiąją tarptautinę baltistikos konferenciją, įvykusią gegužės 11-14 d.d. Toronte, dar niai suorganizavo A. A. B. S. — "Association for the Advancement of Baltic Studies". Daugybę referatų skaitė mokslininkai iš įvairių kraštų, net tokiu tolimu, kaip Suomija ir Australija. Jie kalbėjo apie baltiečių literatūrą, istoriją ir socialinius mokslus, taip pat išskeldami įvairias problemas kolegoms pagvil-denti ir iš kitų sričių, būtent, kalbotyros, politikos, tautosakos. Žinovai pristatė šias šakas smulkesnėm temom paskirai apie Latviją, Lietuvą ir Estiją ir dar bendrai apjungiant visas tris valstybes. Pavyzdžiui, pirmąją konferencijos puikią paskaitą skaitė žymus estas profesorius Ivar Ivask tema "Baltiečių literatūra išvievijoje paskutinių 25 metų laikotarpyje". Išryškėjo, kad lietuviai yra geriausiai susiorganizavę literatūroje ir pralenkę latvius ir estus dramoje, taipgi vertimuose veikalų į anglų kalbą.

Po konferencijos dalyviai susiskirstė atskiromis grupėmis išklausti specifinėm temom. Šitokiu būdu konferencijoje iš

viso buvo skaityta daugiau kaip 80 referatų 30-tyje posėdžiu. Istorinės srities referatų buvo net 46, kurių tarpe buvo ir keli lietuvių mokslininkų paruošti darbai. Pavyzdžiui, apie paleogeografiją latvių kraštų kalbėjo Birutė Saldukaitė, J. Slavenas tema — "Hitleris, Klaipėda ir Lietuva", o R. Misiūnas — apie Rusiją, Švediją ir Baltijos kraštus. Socialiniuose moksluose referatų viso buvo 19, iš kurių keli parašyti lietuvių — pvz. B. Mačiūkos, G. Procutos. Kalbotyros šakoje iš dešimt referatų, 3 buvo apie lietuvių kalbą: W. Schmalstiego, J. Rėklaitienės ir A. Klimo.

Vykusiai kalbėjo apie Vinčą Krėvę I. Gražytė iš Montrelio, o apie Marcinkevičiaus, Glinksio ir Sajos tris veikalus — A. Landsbergis. Tad ne tik istorinis aspektas buvo plačiai nagrinėtas, bet ir baltiečių literatūra, pradėdant latvių poeziją ir baigiant surrealizmu lietuviškoje dramoje. Teko pasiklausti ir apie estų literatūrą. Įdomiai pristatytas buvo palyginimas dviejų romanų apie vėlnią, estų autorių Tammsaare ir Kangro. Latvių literatūros prelegentų buvo mažiau, negu estų ar lietuvių, tačiau latviai daugiau reiškėsi istorijos šakoje.

Be to, estų ir latvių jaunimas buvo gausnesnis šioje konferencijoje, negu lietuvių. Ir mūsų Toronto vyresnyji labai mažai kas pasirodė. Pirmą dieną konferencijos buvo suruoštas studentams atskiras simpoziumas, kuriame eilė žinovų pateikė informacijos apie šaltinius ir galimybes jais pasinaudoti baltistikos studijoms. Šeši studentai, siekį daktaro laipsnio, pristatė savo disertacijų svarbiausias mintis. Jų temos buvo specializuotos ir techniškos, taip kad ne kiekvienas klausytojas viską galėjo suprasti. Aktualiausia ir naujoviška buvo Toronto latvio tema apie aplinkos teršimo problemas Latvijos SSR, kurios pasirodė beveik tiek pat rimtos, kaip ir Kanadoje.

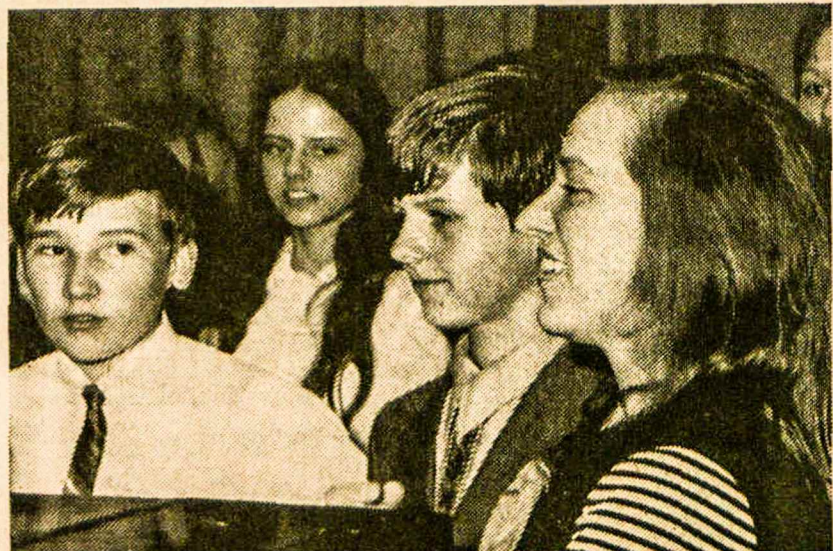
Laisvos studentų diskusijos vyko antrą konferencijos vakarą tema — Baltijos valstybių padėtis paskutiniame dešimtmetyje ir numatomai paktimiai šiame dešimtmetyje. Diskusijos buvo ilgos ir be išvadų, tačiau palietos buvo nutautėjimo, girtuokliavimo ir kitos problemos jaunimo tarpe sovietinių komunistų okupuotose Baltijos kraštuose. Nors tai buvo studentų diskusijos, daugiausia kalbėjo vyresnieji prelegentai, kurie, be abejonės, turėjo tikslesnį žinių. Vis dėlto buvo pastebimas jų palinkimas perilgai išstėti savo aiškinimus.

Aplamai konferencijos pasisekimo dauguma gerėjosi ir ją smagiai užbaigė iškilminga vakariene bei šokiais šeštadienio vakarą. Paskutine paskaita tuoj po vakarienės skaitė A.A.B.S. pirm. Jaan Puhvel tema "The Baltic Pantheon".

Si konferencija sukėlė didesnę susidomėjimą baltistika, dar jauna mokslo šaka. Mokslininkai, gvilddindami baltistines temas, gali pasiekti daugiau nei daugelis visuomenininkų, kurie tik pilsto žodžius iš tuščio į kiau-ra. A.A.B.S. skelbia žinias ir skatina susidomėjimą Baltijos kraštais, kuriu svarba taip ilgai buvo nuslopinta.

LIOLITA BUROKAITE

R. Sakalaitė

Mes dainuojam! Tai Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos mokinių choras su savo mokytoja Danute Garbaliuskiene. Nuotr. S. Dabkaus

II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso užsienio atstovų pakomisė ruošiasi didžiajai jaunimo šventei. Iš kairės: Kristina Stankaitytė, Galė Mariūnaitė, Vacys Garbonkus, Ramunė Kvilytė, Audronė Gelazytė; II eilėje: Kilda Lenkauskienė, Asta Kleizienė, Jonas Totoraitis, Viltė Vilutytė, Vida Kaulėnienė, Nijolė Dimskytė. Trūksta Danguolės Kvilytės, Vilijos Elvaitės, Audronės Šiuopytės, Indrės Lukaitės, Danguolės Bielskienės

Eugenijus Girdauskas

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Viršum Nemunėlio

Zalioj lankoj ramunėlės
Ir margi drugėliai,
Primena man tėviškėlę
Ir mūsų sodelį.

Ten tėvelis žilgalvėlis
Medų kopinėja,
O močiutė sengalvėlė
Troboj triušinėja.

Ten seselė geltonkasė
Rūteles ravėja,
O brolelis putinėlis
Bėriais jodinėja.

Mėlynuoja linų laukus
Gelsvoj parugėje,
Tyliai plaukia debesėliai
Viršum Nemunėlio...

Stasė Slavinskienė

Motinos Diena pas mus

Delhi, Ontario, lietuvių mokyklos mokiniai

Mama yra gera motina. Aš
jai gėlių priskinsiu, tada mamytė
labai džiaugsis. Aš ją labai
myliu.

Rimas Jakubickas

Gegužės antrą sekmadienį
yra Motinos Diena. Si šventė yra
tam, kad pagerbtume savo ir vis-
as motinas. Dėkojame joms už
rūpestį ir meilę vaikuiš augin-
ant. Aš savo mamytę pasvei-
kinu, padovanuojau gėlių ir pri-
žadū būti geras vaikas.

Algis Ratavičius

Sveikinu mamytės ir močiutės
Motinos Dienos progą. Šian-
dien savo mamytės galim pa-
rodyti padėką, nes jos visada
mumis rūpinasi. Mūsų mokyto-
jai didelę padėką — ji kaip mo-
tina mus moko lietuviškai rašy-
ti ir skaityti. Brangioms mamytėms
ir močiutėms aš linkiu
daug daug laimės. Rimas Norkus

Gegužės mėnesį, kai vyšnios
pradedą žydėti, švenčiame Mo-
tinos Dieną. Visi sveikina savo
mamytes. Kurių mamytės yra

Kas turėtų eiti į mokyklą?

Vienas mokinys pasakė: lie-
tuvių mokyklą turėtų lankyti
tik tie mokiniai, kurie nori; rei-
kia laisvo apsisprendimo.

Aš su šituo sakiniu sutinku
ir nesutinku. Aš manau, jeigu
mokinys nenori eiti į lietuvišką
mokyklą, tai jis tikrai neturi jo-
kio noro būti tuo, kuo jis gimė,
t. y. lietuviu. Jis gal ateina į
mokyklą dėlto, kad jo tėvai pri-
verčia. Ir kas iš to? Jis ateina —
labai gerai, bet ar jis sėdi ir mo-
kosi? Ne! Sėdi, kitus traukia ir
pats nieko neįmoka. Aš ma-
nu, kad mokinys turi stengtis
norėti eiti į mokyklą. Vėliau jis
bus labai laimingas, kad taip
padarė. Aš tikiu, kad kaikada
nelabai yra noro eiti į mokyklą,
kai pavargęs. Aš taip pat iš ry-
to, kaip daugelis vaikų, neturiu
daug noro, bet vėliau ateina tas

Mūsų mokytojai

Aš turiu daug mokytojų savo
lietuviškoje mokykloje. Paban-
dysiu juos aprašyti.

Iš ryto dažniausiai turime po-
nia K. Ji bando mus mokytis
gramatikos. Man atrodo, kad jos
darbas yra sunkiausias. Kol mo-
kiniai iš ryto susirenka į klasę,
jos pamoka jau baigiasi arba
būna pasibaigusi. Kai kada ji
ant mūsų labai užpyksta, bet...
jinai turi ir už ką pykti.

Istorijos mus moko p. V. Jis
visą laiką šypsosi, kai aiškina

Mokyklos dienos

Lapkritis — grįžtam į mokyk-
lą. Viskas nauja. Turim naują
mokytoją. Gaunam knygas. Po
kelių dienų žinom, kad gausim
daug pamokų ruošti. Ateina
gruodis. Einam į mokyklos ko-
miteto suruoštą Kalėdų eglutės
šventę. Sausis — grįžtam po Ka-
lėdų atostogų į mokyklą. Išmo-
kom daiktavardžius ir veiksma-
žodžius. Balandis — kita šešta-
dienį turim egzaminą. Ką dary-
ti? Mokyti! Šiandien paskutinė
diena. Noriu gauti greit pažy-
mėjimą. Po pertraukos nėra pa-
mokų, tik dainavimo repeticija.
Ką daryti? Atsisveikinti su mo-
kytoja... Man atrodo, kad
dabar aš supratau, kas yra mo-
kykla...

Gytis Niedvaras, IV, Montrealis

Man patinka šeštadieninė mo-
kykla ir šių metų mokytoja se-
selė Paulė. Ji mums duoda dik-
tantus ir liepia skaityti. Kartais
šokam ir žaidžiam. Mokytoja aiš-
kina daiktavardžius ir veiksma-
žodžius. Užduoda daug pamokų.
Mes jos klausom, bet kartais iš-
dykaujam. Tada seselė būna
pikta. Bet tai nieko, aš vistiek
noriu mokytis.

Gegužės 6 dieną ji išdavė pažy-
mėjimus. Mano buvo labai ge-
ri pažymiai. Parodžiau mamytę.
Kai pamatė, mane pasvei-
kino. Tos mokyklos ir praėjusių
metų aš niekad, niekad nepa-
miršiu...

Gintarė Jurkutė, IV, Montrealis

Mūsų koncertas

Montrealyje

Kiekvieną ketvirtadienį mes,
gintariečiai repetavome. O da-
bar jau šeštadienis, balandžio
29, didelė diena — mūsų kon-
certas.

Po šeštadieninės mokyklos
nuvažiuovome į salę. Zigmąs La-
pinas sustygo kankles (aš esu
kanklininkė). Viską vieną kartą
pakartojom. Netoli septinta va-
landa. Daugiau ir daugiau žmo-
nių renkasi. Atsidaro užuolaida
ir mes pradėdam groti "Kur gin-
tarais". 45 minutes praleidome
scenoje. Kanklininkės kanklia-
vo, berniukai dūdavo, dainininkės
dainavo ir šokėjai šoko.

A. Abr.

Gegužis

Ak, kaip žalia, žalia, žalia!...
Saulėn stiepiasi daigeliai.
Pieteliškės, bitės zuja
sparnuos supa "Aleliuja!"

J. Narūnė

Pabaigėm koncertą. Visi daly-
viai subėgome į sceną, sustojome.
Zmonės plojo, plojo: Z. La-
pinui už orkestrą, p. Lapinienėi
už šokių, p. Kličienei už
dainas ir "Grandies" mokytojai
p. Smieliauskienėi.

Po koncerto visi laimingai iš-
važiuovome į šokių. Ten šokom
ir dainavom.

Asta Kličiūtė, IV, Montrealis

Kai aš įėjau į koncerto salę,
pamačiau savo sesutes, kurios
dalyvauja programoje. Taip pat
savo mokytoją. Buvo tikrai gra-
žu. Man "Gintaras" patinka. Jie
labai daug gražių dainų ir kitų
dalykų parodė.

Po "Gintaro" šoko čekigie-
čiai — "Grandis". Jie labai gra-
žiai šoko.

Po koncerto ėjom ir parapijos
salę vaišėms. Buvo labai smagu.
Kai grįžom namo, buvau labai
pavargęs, nes jau buvo pusė ant-
ros ir tuojau ėjau į lovą.

Danius Povilaitis, IV, Montreal

Mano klasės draugai

Aš beveik visus savo klasės
draugus pažįstu iš pirmo ir an-
tro skyrius. Visi mes jau "iš-
kentėjome" dešimt metų mo-
kykloje ir šį pavasarį išsiskirsi-
me visai. Gal kažkurie dar pasi-
matys, bet dauguma ne.

Atėjo laikas papasakoti apie
kaikuriuos mokinius mūsų kla-
sėje. Yra mokinių, kurie negali
net iš penkto skyriaus knygos
gerai paskaityti. Kiti nemoka
dar linksniuoti žodžių, kaip pvz.
varlė. Visi vaikai vienas kitam
padeda per rašomuosius darbus
ir klasės pamokas. Dauguma
baigė pereinus metus penktu-
kais ir ketvertukais, nors labai
mažai išmoko per metus. Bet ką
gali daryti? Ateiname į mokyk-
lą, išdykaujame, juokiamės ir
retkarčiais dirbame — norime
tik pasilinksinti.

Susirenkame devintą valandą
iš ryto ir iki pusiau dešimtos ar
ilgiau plepame kaip senos bo-
bos angliškai. Bet jeigu ateina
ponia K. ar kas kitas, tada ne
vieno žodžio neišgirs iš visos
klasės. Mes jau daugumą moky-
tojų "suminkštinome". Žinom,
kaip pakalbėti, parašyti, kad
neduotų pamokų. Mokytojai tu-
ri turėti gana daug kantrybės
ir laiko su mumis dirbti. Mes iš-
dykaujam, neklausom ir daug
kartų nesuprantame apie ką mo-
kytojas kalba, bet vistiek paga-
liau šiek tiek išmokstame. Šiais
metais mūsų klasė yra gana di-
delė, su visokiais charakteriais:
yra gerų, išdykusių, triukšma-
džių.

Aida Greičiūnaitė, X, Torontas

Aš esu knyga

Aš esu nauja knyga. Vaikai
manęs neskaito, nes esu jiems
neįdomi. Man vaikai labai ne-
patinka, nes meta mane ir su-
drasko mano lapus. Vaikų moti-
na neseniai pradėjo mane skaityti.
Valandų valandas motinėle
sėdėjo ir tyliai skaitė; net aš
dėlė tyliai krito ir suvilgė mano
puslapį.

Aš esu romantiška knyga. Ma-
no autorius aprašė labai daug
graudžių dalykų, nepagalvojęs
apie mano sveikatą. Niekam ne-
patinka būti šlapiam po kiek-
vieno karto, kai kas nors paskai-
to. Ar žinot, kaip yra nepatogu
sėdėti ant lentynos su druska,
kol kas nors ateina ir tave nu-
neša atgal į šeimynos bibliotē-
ką? Mano draugai "Murkis" ir
"Raupsuotoji" sėdi prie manęs.
Mes kalbame apie romanus, tra-
gedijas ir savo problemas. "Mur-
kis" apdraskytas, o "Raupsuoto-
ji" ašaromis aplaistyta.

Vaikai kartais, kai tėvai nebū-
na namuose, ateina ir mane pa-
ima. Jie atsiverčia mano grau-
džius vaizdus ir juokiasi. Įžeidi-
mas! Man nors nesmagu, kai
moterys verkia, bet man dau-
giau patinka, kai aš esu įvertin-
ta. Joms niekada nenusibosta
skaityti mane, bet man nusibos-
ta dirbti ilgai — kiekvieną vaka-
rą, po pietų ir kartais net iš ry-
to.

Moterys neša mane visur — į
darbus, pas kirpėją... Bet vistiek
žinau, kad žmonės mane
myli, kol amžinia nepaliks ma-
nės bibliotekoje.

D. Akelaitytė, X, Torontas

WINNIPEG, MAN.

SUKAKTIS. Birželio 4 d. pami-
nėtas A. Samulaitienės gimtadienis
ir jos sesers p. Malašienės bei jos
vyro Kazimiero 25 vedybinė sukak-
tis. Kadangi minėti tautiečiai daly-
vauja lietuvių organizacijose ir yra
seni Winnipeg gyventojai, susirinko
nemažai žmonių. Visi linkėjo su-
kaktuviniškai sulaukti dar daug gim-
tadienių, o p. Malašiams — auksinio
jubilėjaus. Pobūvio metu padai-
nuota lietuviškų dainų. Ypač gražiai
skambėjo "Leiskit į tėvynę". Gražu
buvo girdėti lietuviškas dainas, ku-
rias teko dainuoti dar Lietuvoje gy-
venant. Mes visi, būvę pobūvyje, lin-
kime sukaktuviniškai sulaukusių me-
tų ir kuo geriausiai sveikatos.

Klubietis

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame už mums su-
ruoštas tokias puikias įkurtuves ir
dovanas: kun. J. Bertasiui, p. p.
Bujokienei, Grabiams, Kriščiūnams,
Kuncačiams, Noliams, Stankevi-
čiams ir Timmermanams. Ypatinga
padėka p. J. Kuncaičiui už suren-
gimą ir pravedimą vaišių. Jūsų atsi-
lankymas ir maloniai praleistas va-
karas ilgai pasiliks mūsų atmintyje.

E. Fedaras ir šeima

St. Catharines, Ont.

AUKOS TAUTOS FONDUI. KLB
St. Catharines apylinkėje 1972 m.
Vasario 16 ir kitomis progomis Tautos
Fondui aukuoja \$25: KLB St. Catharines
apyl., Tėvas J. Liauba, OFM; \$20: J. Sarapnickas, A. Stau-
gaitis, J. X.; \$10: J. Kalainis, J. Lian-
gas, S. Setkus, K. Stundžia; \$5: P.
Balsas, J. Zemaitis, Petras Sukys, S.
Gudaitis, S. Janušonis, Algis Zubric-
kas, A. Panumis, P. Meškauskas, P.
Polgrimas, A. Gverdydas, A. Muste-
kis, V. Satkus, J. Skeivelas, A. Vic-
kosas, Z. Jakubonis, B. Racevičius,
J. Vyšniauskas, Romas Svažas, S.
Dauginas; \$3: J. Kazragys, S. Vait-
kus, J. Satkus, S. Balevičius, A. Lu-
kas, A. Svažas.

Be šių aukotojų, 21 asmuo auko-
jo po \$2 ir 15 asmenų po \$1. Iš viso
suaukota \$320. Visiems aukojusiems
nuoširdžią padėką reiškia —

Antanas Svažas,

TF įgaliotinis

ELEKTROS RANGOVAS

Fleet Electric Co. Ltd.

Atlieku visus elektros

įrengimo darbus Toronte

923-7194. Sav. A. Čeponis

DELHI, ONTARIO

LIETUVOS OKUPACIJOS ir lie-
tuvių tautos kančių 32 metų paminė-
jimas — manifestacija įvyksta Delhi
mieste birželio 18, sekmadienį, to-
kia tvarka: 10 v. ryto prie Delhi gim-
nazijos (prie 3-čio kelio ir Con-
naught gatvės kampo) susirenka
šauliai, skautai, Kanados karo vete-
ranai ir visuomenė. Iš tenai su or-
kestru bus einama per miestą iki
lietuvių bažnyčios 37 Talbot St. Ten
bus pakeltos vėliavos — Lietuvos
bei Kanados ir einama į bažnyčią
pamaldoms už nužudytus, išvežtus ir
tebekenciančių lietuvių tautą. Po
pamaldų prie kankinių kryžiaus bus
padėti vainikai ir atliktos manifesta-
cijos apeigos. Laukiami atvykstant
Lietuvos gen. konsulas dr. J. Zmuid-
zinas, L. Švėgždaitė ir kiti svečiai.
Delhi ir apylinkės lietuviai prašomi
visi dalyvauti manifestacijoje. Kurie
nė nepajėgūs dalyvauti eisenoje,
prašomi laukti iškilnių prie kry-
žiaus, dalyvauti pamaldose ir kitose
iškilmėse. Kor.

AUKOS TAUTOS FONDUI. KLB
Delhi apylinkė ir Vasario 16 minėji-
mo organizacijų komitetas Tautos
Fondui aukuoja \$100; \$20: Rugienis
G., Ziogas K., Kairys S., Grincevi-
čius M., Treigys V., Dirsė B., Rudo-
kas A., Augaitis P., Miceika V.,
Klemka W.; \$10: Vieraitis J., Rata-
vičius K., Laureckas J., Jocas J., Ma-
čiulis J., kun. dr. J. Gutauskas,
Augustinavičius A., Jakubickienė V.,
Stonkus B., Zebertavičius A., Idas
B., Pocius C., Kuprenas J.; \$6: Jūrė-
nas J., Žilvitis P.; \$5: Vytas V., Oza-
las P., Zadruskis V., Gurklys F., Gu-
dinskis J., Malakauskas P., Usvaltas
A., Norkus M., Lileikis P., Pekars-
kas P., Cvirka B., Steigvilienė S.,
Jakubilius S., Berzins S., Vindasius
V., Andriekienė A., Lukošius K., Po-
vilaitis B., Janiulis P., Budreika A.,
Balčiūnas P., Kairys A., Marcinkevi-
čius A., Paurienė O., Radauskas V.,

A. A. Stasio Norvaisio paminklas, pastatytas žmonos Marijos pastangomis ir pašventintas 1972 m. gegužės 28 d. lietuvių kapinėse Mississauga, Ont., prie Toronto. Prie paminklo stovi Marija Norvaisienė, gimėnės ir paminklą šven-
tines kun. dr. J. Gutauskas

Nuotr. S. Jakubicko

Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos tautinių šokių grupė, pasirodusi dalyvauti ketvirtojo tautinių šokių šventėje Čikagoje liepos 2 d. Jai vadovauja mokyt. Valentina Balsienė

LONDON, ONT.

SIBIRINIAI TREMIMAI bus pa-
minėti birželio 18, sekmadienį, pa-
rapijos salėje tuojau po 11 v. pa-
maldų. Raskime laiko dalyvauti, ypač
ryšium su pastaraisiais įvykiais Kau-
ne.

GRAZINAI PETRAUSKIENEI šį
pavasari vietinis universitetas sutei-
kė magistrės laipsnį. Ji baigė šį uni-
versitetą 1956 m. aukso medaliu. Bū-
dama studentė, gimnazijos mokyto-
ja, vaikų motina, ji randa laiko ak-
tyviai dalyvauti lietuvių veikloje ir
net dirbti šeštadieninėje mokykloje.
Malonu, kai lietuvių pasiekia žy-
mius laimėjimus, bet garbė tiems,
kurie nepasitraukia iš lietuviškos
veiklos. G. Petrauskienė kaip tik ir
priklauso prie šių pastarųjų. E. Pet-
rauskas yra KLB Londono apylinkės
pirm. Jų dukros Kristina ir Evelina
mokosi šeštad. mokykloje, priklauso
skautų vietininkijai ir šoka tautinius
šokius jaunojo "Baltijo". Daug
sėkmės visai Petrauskų šeimai. B. K.

LIETUVOS OKUPACIJOS ir lie-
tuvių tautos kančių 32 metų paminė-
jimas — manifestacija įvyksta Delhi
mieste birželio 18, sekmadienį, to-
kia tvarka: 10 v. ryto prie Delhi gim-
nazijos (prie 3-čio kelio ir Con-
naught gatvės kampo) susirenka
šauliai, skautai, Kanados karo vete-
ranai ir visuomenė. Iš tenai su or-
kestru bus einama per miestą iki
lietuvių bažnyčios 37 Talbot St. Ten
bus pakeltos vėliavos — Lietuvos
bei Kanados ir einama į bažnyčią
pamaldoms už nužudytus, išvežtus ir
tebekenciančių lietuvių tautą. Po
pamaldų prie kankinių kryžiaus bus
padėti vainikai ir atliktos manifesta-
cijos apeigos. Laukiami atvykstant
Lietuvos gen. konsulas dr. J. Zmuid-
zinas, L. Švėgždaitė ir kiti svečiai.
Delhi ir apylinkės lietuviai prašomi
visi dalyvauti manifestacijoje. Kurie
nė nepajėgūs dalyvauti eisenoje,
prašomi laukti iškilnių prie kry-
žiaus, dalyvauti pamaldose ir kitose
iškilmėse. Kor.

A. A. STASIO NORVAISO mirties
metinės ir paminklo šventinimas
įvyko gegužės 28 d. lietuvių kapinė-
se. Vėlonis buvo gimęs 1908 m. rug-
sėjo 16 d. Biržų apkr. 1947 m. at-
vyko į Torontą, užsidirbo pinigų, nu-
sipirko krautuvę ir vertėsi prekyba.
1957 m. vedė, Simcoe mieste nusi-
pirkė viešbutį ir jame dirbo iki
mirties. Mirė 1971 m. gegužės 28 d.
Sv. Juozapo ligoninėje Toronte. Me-
tinės sukakties progą, žmonos Mari-
jos rūpesčiu ir pastangomis už a. a.
Stasį buvo atlaikytos šv. Mišios, pa-
statytas ir pašventintas paminklas.
Sv. Mišias atliko ir pašventino pa-
minklą Delhi Sv. Kazimiero lie-
tuvių parapijos klebonas kun. dr. J.
Gutauskas. Dalyvavo žmona Marija,
gimėnės iš Klevaland, didelis būrys
artimųjų ir draugų iš Delhi, Simcoe
ir Toronto. Po apeigų Marijos Nor-
vaisienės visi dalyviai buvo pakvies-
ti pietums į Delhi lietuvių Joco ir
Treinelio viešbutį. S. J.

Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-tosios Tautinių Šokių Šventės programa

Šeštadienis, liepos 1

7 v. vakaro Oficialus IV-tosios tautinių
šokių šventės ATIDARYMAS
Jaunimo Centro sodelyje prie
paminklo žuvusiems už laisvę

8 v. vakaro KONCERTAS Maria High
School auditorijoje

Sekmdienis, liepos 2

2 v. p. p. Laisvojo Pasaulio Lietuvių
IV-toji Tautinių Šokių Šventė
International Amphitheatre

6 v. vakaro Tose pačiose patalpose šokių
mokytojams pagerbti
BANKETAS

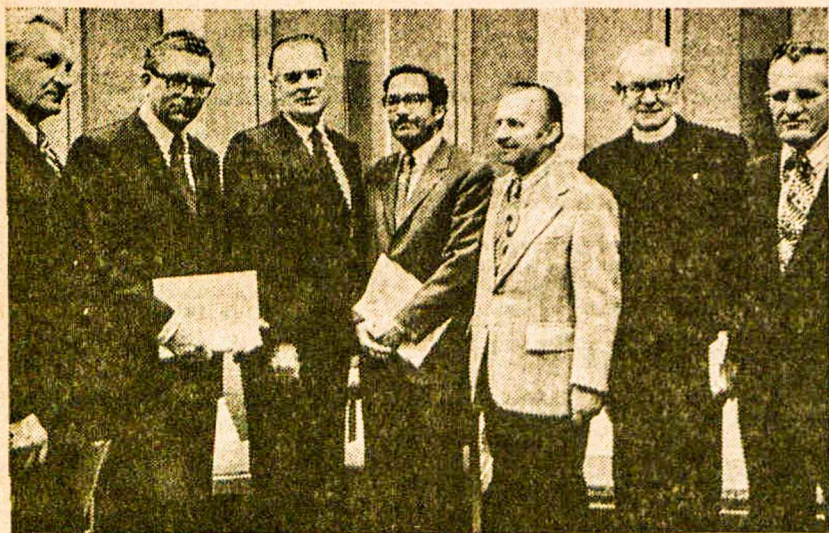
LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ IV-toji Tautinių Šokių Šventė

įvyks 1972 m., liepos 2 d., 2 v.p.p.,
Čikagos International Amphitheatre
42-ji ir SOUTH HALSTED GATVĖ.

Bilietai jau platinami MARGINIUOSE. Bilietų kainos:
8, 7, 6, 5, 4 ir 3 dol. Ložės — po 12, 10, 9, 8, 6 ir 4 vietas.
Paštu bilietus galima užsisakyti atsiunčiant čekį ar pašto
perlaidą, išrašytą Lithuanian Folk Dance Festival vardu su
suo adresuotu voku ir pašto ženklų sekančiu adresu:
MARGINIAI, 2511 W. 69th Street, Chicago, Ill. 60629, USA.

Dalyvaukime IV tautinių šokių šventės BANKETE ir linksmai praleiskime laiką!

Banketas įvyks AMPHITHEATRE patalpose, liepos 2 dieną
Čikagoje, tik kitoje salėje tuoj po šokių šventės programos.
Banketo metu bus pagerbti šokių grupių vadovai. Šokiai
vyks dviejose salėse ir visus linksmins du garsūs orkestrai.
Bilieto kaina — 12.50 dol. asmeniui. Bilietus užsisakant
iš tolimesnių vietovių, siųsti pašto perlaides:
LITH. FOLK DANCE-BANQUET, Sofija Džiugienė, 7240 S. Mozart
Street, Chicago, Ill. 60629, USA, arba: Marginiai, 2511 W. 69th
Street, Chicago, Ill. 60629, USA., pridėdant voką su savo adresu
ir pašto ženklų. Norint gauti daugiau informacijos bilietų ir ban-
keto reikalų, skambinti kom. pirm. S. Dziugienėi tel. 312-925-3682
nuo 5 val. vakaro darbo dienomis ir šeštadieniais bei sekmadieniais.

JAV Lietuvių Bendruomenės švietimo taryba ir Lietuvių Fondas pasirašė sutartį su Illinois universitetu Chicago Circle, School of Liberal Arts, įvesti lituanistines studijas. Dėstys dr. Janina Reklaitienė - Kanaukaitė. Iš kairės: L. Raslavičius, švietimo tarybos reikalų vedėjas, J. Kavaliūnas — švietimo tarybos pirm., prof. Dean Doner — dekanas, prof. R. L. Hess — dekanas padėjėjas, dr. K. Ambrozaitis — Lietuvių Fondo tarybos pirm., kun. dr. J. Prunskis — „Draugo“ red., dr. J. Valaitis — Lietuvių Fondo valdybos pirm.

PAVYKUSI KOMEDIJOS PREMJERA

Ir vėl Toronto susilaukė „naujamio“ — susikūrė naujas teatras. Turbūt niekas neįsivaizdavo, kad turėdama tik dvi aktorės, šios aktorės grupė jaunų žmonių. Jų teatras tebėra tik užuomazgų — net nė vardo neturi.

Bet kokia pavykusi pradžia! Turbūt niekas Toronto nežinojo, kad turime puikių artistų jaunimo tarpe, kurie išryškėjo tik dabar, kai atsirado pajėgi p. Dargytės-Byškienės ranka, kuri pralaužė pirmuosius ledus ir su didžiausiu pasisekimu pristatė torentiečiams jų pačių jaunimą. Turbūt retai pasitaiko, kad turime puikių artistų jaunimo tarpe, kurie išryškėjo tik dabar, kai atsirado pajėgi p. Dargytės-Byškienės ranka, kuri pralaužė pirmuosius ledus ir su didžiausiu pasisekimu pristatė torentiečiams jų pačių jaunimą. Turbūt retai pasitaiko, kad turime puikių artistų jaunimo tarpe, kurie išryškėjo tik dabar, kai atsirado pajėgi p. Dargytės-Byškienės ranka, kuri pralaužė pirmuosius ledus ir su didžiausiu pasisekimu pristatė torentiečiams jų pačių jaunimą.

Kalbant apie režisūrą, reikia pasidžiaugti, kad ji padidino jaunimą ir žada toliau scenai veikalus ruošti. Berods, užsimojo dramai, kuri pasirodys scenoje tik ateinančių rudeni. Atrodo, kad bus lengva papildyti teatrą naujais artistais, nes po šios pavykusios komedijos keletas žiūrovų jaunųjų buvo taip sudominti.

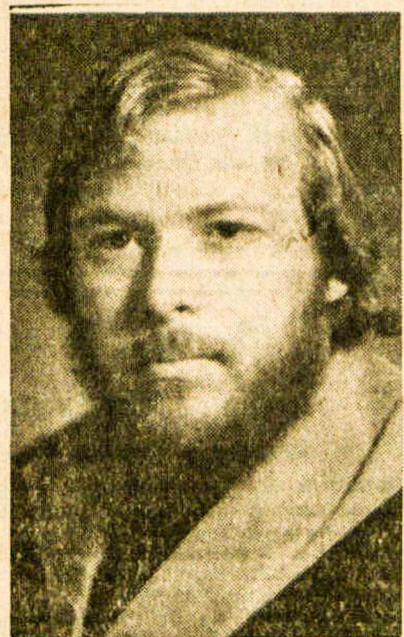
kad vaidinimui pasibaigus atėjo už scenos ir siūlė įsirašyti į artistų eilės.

Režisore, būdama kukli, nenoriai priima jai skirtus nuopelnus. (Ji pati vaidina Etobicoke teatre). Gyresis, kad jos mokiniai — artistai esą gabūs ir labai noriai, klusniai mokėsi vaidinimo. Jie, iki šiol „užsūdę talenčiukai“, yra surasti. Svarbiausia, kad šie jaunuoliai, kaip režisore sako, šioj komedijoj nebuvo tikri savo pajėgomis ir vaidino visai nenujaušdami, kad puikiai atlieka savo roles. Gal ta ir buvo pasisekimo priežastis.

Gaila būtų „Teodolindos“ neparašyti ir kitoms kolonijoms, nes tiek daug darbo įdėta. Vertėtų pavaizduoti kur nors toliau, jei būtų kas pasirūpinęs.

Toronto buvęs teatras „Sietynas“ yra seniai iširęs. Tenai dalyvavo daugiausia suaugusieji. Dabar atsirado visai naujas būrelis. Režisore įrodė, kad lietuvis, sukūrusios misrūs šeimai, nevisos žūsta savo tautai. Net jos sūnus Aleksas dirba kartu kaip taktininkas. Linkime sėkmės teatrui ir pasirinkti skambų vardą!

Gunda Adomaitienė

STUDENTAS JONAS INČIŪRA, Onos ir Jono Inčiūru sūnus, ketvirtojo kurso matematikos studentas Brock universitete, gavo \$20.000 stipendiją tolimesnėm trejų metų studijoms National Research Council. Jis yra vienas iš 50 gabiausių matematikos studentų Kanadoj. Gimes Toronto, bet augęs tėvų ūkyje Warkworth prie Peterboro, Ont., miesto. Neturėjo progos lankyti lietuviškos mokyklos, bet gražiai kalba lietuviškai. Savo studijas tęs Toronto universitete

„Aidai ir šešėliai“ - premijuotas romanas

PR. NAUJOKAITIS

„Draugo“ romano dvidešimt pirmąją premiją (už 1971 m.) laimėjo Vacys Kavaliūnas už romaną „Aidai ir šešėliai“. Tai antras to autoriaus romanas. Pirmasis — „Kalmų giesmė“ yra laimėjęs „Draugo“ romano dviliktąją premiją (1962 m.). Įdomus sutapimas, kad abi premijas paskyrė Toronte sudaryta vertintojų komisija.

„Aidai ir šešėliai“ yra parašytas vidaus monologo forma. Svarbiausias veikėjas Jurgis Jurėnas pasakoja savo gyvenimo istoriją, atskleidžia ją kondensuotą atsiminimų forma. Dėmesys sutelktas į vidaus išgyvenimus. Išoriniai įvykiai teliečia mi tiek, kiek jie yra tų vidinių išgyvenimų priežastis. Išgyvenimų centras yra nusikaltimo ir baismės problema. Dėl susidėjusių aplinkybių Jurgis nužudo savo pikčiausią asmeninį priešiną Adomą Galinį — tautos išgimą, išniekinusį jo mylimą Silviją, įskundusi jo šeimą bolševikams, dalyvavusį žmonių trėnime ir Sibiro, nuleistą į miškus bolševikų desantininką... Tačiau ir šitokio niekšo nužudymas tiek sukrečia Jurgį, kad jis niekur neranda sąžinės nusiramimo. Ne pateikimas į kalėjimą ir teismas jį skaudina, bet tas nenumaldomas vidaus nerimas tiesiog varo iš proto. Tai psichologiskai-filosofinė problema: žmogus neturi teisės į kito žmogaus gyvybę, nors tas kitas būtų ir didžiausias niekšas, visuomenės kenkėjas. Į šios problemos išryškėjimą sutelktas ypatingas autoriaus dėmesys, ir Jurgio vidaus kancija atskleidžiama su psichologiniu tikrumu.

Antrojo romano tema — meilės ir šeimos laimės tema. Ši tema visam pasakojimui duoda šilumos, idilinės nuotaikos. Šiuose jaunystės atsiminimuose yra daug šviesos, kuri bent iš dalies atsveria susitelkusią tamsą, blogio pervarą gyvenime.

Jurgis pamilo kaimynų augintinę Silviją. Gimnazijoje juodu susidraugavo ir išgyveno šviesiausias idealios meilės dienas. Tačiau Silvijos pasilikimas toje pačioje klasėje antriems metams juodu išskyre. Gimines Silviją pasiemė ir Kauną, jaunuolių draugystė nutrūko, išsipynė ten ir demoniško charakterio Adomas Galinis. Kai iš Dotnuvos atvykęs į Kauną studentas Jurgis vėl susitiko meno mokyklą lankančią Silviją, į jų santykius jau buvo įsibrovęs tamsus šešėlis. Nors jų draugystė ir vėl pražydė pavasario grožiu, bet Silvijoje jau slėpėsi tamsi praeties paslaptis. Ta paslaptis smarkiai sukreitė Jurgį juo vestuvių naktį, tamsi paslaptis kėlė įtarimą Jurgio širdyje, kai abiem tamsiaplaukiams gimė šviesiaplaukė dukrelė. Bet šie nežymūs šešėliai tuo metu neužtemdė šeimos tikrai laimingu valandu. Toji tamsa fatališkai išskyla tik vėlesniuose Jurgio mąstymuose ir

dar labiau aptamsina jo psiausvyros netenkantią sielą.

Bolševikai ištremė į Sibiro Silviją su dukrele. Jurgis pasiūkio vienišas, jaučias kiek ir savo kaltės, kad negynė tuomet šeimos nuo išvežimo, o bailiai slėpėsi krūmuose... Ištremto vikaro brevioriuje rastas tamsus moteriškas plaukas ir lotyniški atgalios žodžiai lyg ir pagrindžia ankstesnį įtarimą, iš kur galėjo gimi šviesiaplaukė dukrelė: vikaras lankėsi jų namuose, o jis buvo šviesiaplaukis. Vidaus įtampa tolydžio stiprėja, ir Jurgio santykiai su aplinka, su žmonėmis darosi nenormalūs. Pesimistinė nuotaika stumia Jurgį iš jo idealistinės pasaulėžiūros į blogio suvisuotinimą pasaulyje. Jis darosi agresyvus savo keistomis pažiūromis, pagaliau visiškai praranda pusiausvyrą ir atsiduria psichiatrinėje ligoninėje. Iš ten išeina, rodo, pasveikęs, bet jaučias jau ne tas pats esąs, ramybės ir džiaugsmas jau negrįžta į jo širdį ir protą.

Vidaus monologas leido autoriui gana intymiai atskleisti pagrindinių veikėjų charakterius, jų vidaus dramą. Pats pasakojimas kondensuotas, gyvas, vaizdas, perplintas taikliais dialogais. Intriga laiko pririšusi skaitytoją iki paskutinio puslapio: autorius vis neatskleidžia paskutines paslapties, dėmesį tai paslapties palaiko tik pajuntamomis užuominomis.

Zmonės nevisi vienodai atskleisti. Gyvi yra Jurgis, motina tėvas, sesuo Birutė. Jau netokia yra Silvija. Tiesa, į ją žiūrime Jurgio akimis, jos gyvenimo istoriją atskleidžia skaitytojai ir Jurgis. Neištikimybė ir kitos vidaus paslaptys taip ir pasilieka Silvijoje atviriau neatskleistos. Didelių abejonių kelia vikaras, kuris paliktas visai miglotas. Adomas Galinis, nors kilęs iš labai padorios šeimos, vis dėlto parodytas blogio įkūnimu. Jo žmogiškas savybės autorius paliko visiškąje tamsoje. Tai lyg blogio gaivališka stichija, o ne gyvas žmogus.

Sis autoriaus romanas yra tobulas, vieningas, įtikinamas už pirmąjį. Pagrindiniai trūkumai — kompoziciniai. Atrodo, kad netikri yra kartiniai akmenys, kuriais remiasi intriga ir romano veiksmas. Skaitytojai sunku tikėti, kad saugumiečiai pagautą desantininką atvestų saugoti vienišam girininkui į jo privatų butą. Ir dar — tas pagautasis yra didžiausias girininko asmeninis priešinys. Neapdairiai sukurta ir Jurgio šeimos ištremimo scena: negi mylintis žmona ir dukrelė vyras pats pirmas išsoktų pro langą į krūmus, palikdamas moteris juo likimui? Autorius nėsunkiai galėjo Jurgį ankščiau kuriuo nors reikalu išsiusti iš namų... Ir tie Silvijos laišukai, kurie nepasiekė Jurgio... Skaitytojas tokiu naivumu netiki. Ypač kad buvo ne tik Jurgis, bet ir tokia miela sesutė Birutė, su kuria Silvija nuosirdžiai draugavo. Nelabai įtikina ir Silvijos pastovus, neatlaidus nusigrežimas nuo savo tikrųjų namų, nuo savo motinos. Pastarosios padaryta skriauda Silviją atidu-

dant tetai augintine, vis dėlto trokstant dukrelei geresnio gyvenimo, negalėtų tapti visą gyvenimą trunkančiu kerštu. Persilpnai motyvuota ir Silvijos neištikimybė, jos santykiai su vikaru. Juk jos santykiai su Galiniu buvo lyg priverstiniai — ji nuo tų santykių pabėgo, jais bjaurėjosi, sugrįžusi prie Jurgio, ji nuosirdžiai mylėjo... Vadinasi, ji buvo dora moteris. Vikaro lankymasis jų namuose neduoda psichologinio pagrindo Silvijos neištikimybei. Ir vikaro, aktyvaus katalikiškos akcijos veikėjo, charakteris, bent tiek, kiek jis atskleistas, neduoda pagrindo nemoraliam jo elgesiui. Šie trūkumai yra esminiai, jais remiasi visa romano sąranga ir idėjinė prasmė. Kai kartiniai akmenys yra netikri, svyruoja ir visas kūrinio pastatas. Tuos trūkumus, atrodo, nesunkiau būtų buvę pašalinti: tuos pačius įvykius tik reikėjo perkelti į labiau įtikimas aplinkybes.

Vertinga romane yra vienintelis vaizdavimo nuotaika, gyvas gamtos jausmas — ta mistinė žemės dvasia. Štai pvz. Jurgio motina:

Gyveno ji, to nemokėdama pasakyti žodžiais, mistinė žemės dvasia, kuri pajuntama beriant į dirvą grūdus ir pagaliau atsiskleidžia laukų šnarėjime, kai išrasojus pradeda varpos mezginti, augti ir birsti naujas grūdus“ (184).

Gal neatsitiktinai ir vyriausias romano personažas yra girininkas. Ir jų šeimos lizdelis susikūrė girios namelyje, kur daug žalumų, saulės ir paukščių giedojimo. Didžiąjame psichiniame sukretime Jurgis pirmiausia pajunta savo atitrūkimą nuo gamtos:

Ir staiga atsidūriau tarsi visiškai kitame pasauly — pajutau tai, ko niekad iki tol nebuvau jautęs. Išreždami žydriame dangaus skliauto fone, vėsliai žaliavo medžiai, ir labai intensyviai čilbėjo paukščiai. Visi neapreišiami ir begalinė erdvė aidėjo šviesos melodija, tačiau aš buvau šalia jos — ji manęs neapėmė. Jaučiau, kad kažkokia neper-einama siena mane skiria ir nuo dangaus žydumo, ir nuo saulės žaliuojančių medžių ir nuo nepaprastai šviesaus paukščių čilbėjimo — nuo visos išorinio pasaulio (8—9 p.).

Vacys Kavaliūnas, AIDAI IR ŠEŠĖLIAI. Premijuotas romanas. Aplankas dail. N. Palubinskienės. Išleido Liet. Knygos Klubas Čikagoje, 1972 m., 234 psl., kaina \$5.

Atsiųsta paminėti

TEVŲ PASAKOS, II knyga. Iš lietuvių liaudies pasakų lobyno parinkti ir skaityti paruošė A. Giedrius, iliustravo Birutė Bulotaitė. JAV LB švietimo tarybos 1972 m. leidinys. 160 psl., knygos kaina: minkštai viršeliais — \$3, kietais — \$4. Spausdinto „Draugo“ spaustuve, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, USA.

Romas Viesulas, YEARS IN ROMEO 1969—1972. Romoje surengtos parodos katalogas.

Akiračiai nr. 2 ir 3, vasaris ir kovas. Atviro žodžio mėnraštis. Leidėjų adresai: 6821 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Krivulė nr. 1, kovas. V. Europos lietuvių sielovados biuletenis. Adresas: 8939 Bad Woerishofen, Kirchenstr. 55, W. Germany.

VYTAUTAS AIDAS

KREGŽDEI

Kam atlydėjai tu mane, o kregžde miela? Kaip atsiradai čia, amžinuos sniegynuos? Visad į šilimą, į saulę veržėsi tavoji siela — Sakyk, kregždute, o kas gi čia paguos?

Tėvyne palikai, vaikus brangius, mažyčius Ir vasaras bežydinčias ir lizdą jaukų... O kas tave, kregždute, sakyki, atviliojo šičia, Kur amžina naktis, pūgoj mirtis telaukia?

Ir nebijai, kad vėjai sparnelius sulaužys, Sirdies ugnis užges baistausiuos poliaus speiguos? Apleidai tėviškę, nes negalėjai šliaužiot Prieš budelius, kaip ta niekiną sraigę.

Stebiu audrų naktį aš tavo žygį drąsų Ir šilimą jaučiu širdies geros be galo. Žinau, atskridai čia, kad pūgoj atrastum Mane, sukaustytą prie tolimo Uralo.

1947. II. 1, Sibiras

VORKUTA

Juodo miesto akys baisios Žerį, blžga kaip žėries, Vergo mintys — ugnys laikios Nerimaujančios širdies.

Juodos anglis akmeninės Blizga žemės gelmėse, Dega pagieža krūtinėj Ašara net akyse.

Žerį miestas, dega lempos, Blizga durtuvo ašmuo, Verga guoly viltys lanko, Mintys degina — „namo“

Poliaus naktys ilgos, juodos, Dega miestas žiburiai, Viltys rašo „Laisvės“ žodį Ugnimi, kovos žaibais.

Vorkuta, 1951. XI. 10

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

JAUNIMO KONGRESO ir tautinių šokių šventės progą liepos 2 d. Čikagos Jaunimo Centre bus suvaidintas Vinco Krėvės „Skirgailos“ ir Juozo Grušo „Barboros Radvilaitės“ ištraukų spektaklis „Du apie Gedi-minaičius“. Marijos Smilgaitės režisuotas „Skirgailos“ ištraukas vaidins Čikagos jaunųjų teatrų sambiris. „Barboros Radvilaitės“ ištraukas atves iš Bostono rež. Algirdo Antanavičiaus vadovaujama jaunimo grupė „Zvaigždikis“. Numatytas Antano Skėnos veikalo „Trys apie traukinį“ spektaklis dėl susidėjusių aplinkybių nukeliamas į vėlesnę datą.

JAUNIMO KONGRESO KONCERTO programos komisija, vadovaujama sol. Dailios Kučienienės, jau atrinko jaunuosius talentus. Programoje dalyvaus keturi pianistai — Nelida Zavickaitė iš Argentinos, Rasa Kubiliūtė iš Australijos, Kristina Valavičiūtė iš Brazilijos ir Mindaugas Bielskus iš JAV. N. Zavickaitė planuoja atlikti specialiai šiam vakarui sukurta Argentinos lietuvių jaunimo kompoz. H. H. Cruse-Zitkaus kompoziciją. Pirmą kartą šiame koncerte bus atliktas ir JAV gyvenančio jauno kompoz. A. Zdaniaus Simui Kudirkai dedikuotas elektroninės muzikos kūrinys „Menkių žvejyba“. Koncerte su A. Mikulskio „Koncertina G-major“ dalyvaus jaunoji kanklininkė D. Bankaitė. Iš Kolumbijos koncertan atvyksta šiuolaikinės estradinės muzikos dainininkas Romualdas Kupstys, P. Amerikos festivalyje laimėjęs 1 premiją. Jis dainuos specialiai šiam vakarui sukurtas savo dainas. Brazilijos jaunuoji kapela ir kairurie instrumentalistai bus jungti į šokių vakaro programą. Tai tik dalis programos dalyvių — jų pilnas sąrašas dar nepaskelbtas. Jaunimo kongreso talentų koncertas bus liepos 1 d. Čikagos Conrad Hilton Hotel Ball Room salėje. Tą pačią dieną Marijos Augstentienos Mokyklos salėje bus tautinių šokių šventės užsienio šokių pasirodymų ir talentų vakaras, kurį iš V. Vokietijos atvyks estrados ir plėkštelių dainininkė Lena Valaitė, pastaroju metu turėjusi sėkmingus koncertus Prancūzijoje ir Japonijoje.

MIN. K. SKIRPA yra parašęs atsiminimus apie savo diplomatinę veiklą Berlyne, kuri buvo glaudžiai susieta su Lietuvos 1941 m. sukilimu. Atsiminimams išleisti autorius teikia lėšas. Jis atskiru raštu yra kreipėsi į visą eilę asmenų, kviesdamas talkon. Kol kas sutelktoji suma yra permažai suplanuotam veikalui išleisti. Dėlto autorius kreipiasi į visuomenę per spaudą, kviesdamas visus galinčius atleiti pagalbą lėšomis — aukomis ir paskolomis. Kas norėtų gauti daugiau žinių apie paruoštą leidinį, tesikreipia į autorių: K. Skirpa, 2043 36th St. SE, Washington, D.C. 20020, USA.

KULTŪRINIŲ SUBATVAKARIŲ sezonas Bostone turėjo būti užbaigtas istoriko dr. J. Jakšto paskaita „Gedimainių dinastija Lietuvos istoriniame likime“ gegužės 20 d. Tačiau dr. J. Jakštas, pristatytas Mykolo Drungos, pakeitė paskaitos temą, plačiau paliesdamas gudų pretenzijas į Vilnių ir netgi į visą Lietuvą. Tai padaryti jį paskatino Toronte įvykusioj baltistikos konferencijoj gautas gudų komiteto leidinėlis ir jų sėkmingos pastangos JAV kongreso oficialiame darbu leidinyje Lietuva įrašyti kaip gudų valstybę. Dr. J. Jakštas sugrįvė gudų argumentus. Lietuvos kunigaikščių įstaigose dokumentai buvo rašomi to meto slavų rašto kalba vien tik dėlto, kad rašyba šia kalba pas Lietuvos rytinius kaimynus buvo įsigalėjusi su rytu apeigų krikščionybę, kai tuo tarpu Vakaruose dokumentams buvo vartojama lotynų kalba. Tai, žinoma, neraiškia, kad Lietuva buvo gudų valstybė. Dr. J. Jakštas konstatavo, kad gandai niekad neturėjo savo valstybės ir neturi istorijos.

GARSIOJOJ NIJORKO CARNEGIE RECITAL salėje sėkmingą rečitalį turėjo mezo-sopranas Ona Gailiūtė - Zubavičienė, programon įtraukus dvi G. Haendelio arijas, R. Schumanno septynių dainų ciklą, porą F. Schuberto kompozicijų ir vieną G. Foure dainą. Lietuviškajai daliai atstovavo V. Jakubėno „Plaukia antelė“, J. Gruodžio „Voverėlė“, „Burtai“, A. Kačanausko „Tų mergelių dainavimas“, J. Tallat-Kelpšos „Ne gami sakaleliai“, V. Kairiūkščio „Vyčiai“, A. Belazaro „Pienė“. Solistei akompanavo pianistas Fritz Kramer.

„DAILES“ GRUPES rinktinių darbų paroda gegužės 13—21 d. d. buvo surengta Čikagoje, M. K. Čiurlionio galerijoje. Parodoje su 28 kūrinių dalyvavo dailininkai Alekniešs Ambrozaitienė, Baniėnė, Bauckytė, Kelečiū, Kristolaitė, Mitkutė, Sodėkienė, Stankienė, Stončiūtė, Trimakas ir Zumbakienė. Jų darbus šiai parodai atrinko vertintojų komisija, sudaryta iš Čikagos meno instituto atstovų. Parodą dominavo įvairių atspalvių abstraktai, atlikti akvatinio, emalio, akrilikos, grafito, anglies, oforto, aliejaus ir lino raiznio technika.

VITAS GRUODIS, niujorkietis aktorius ir operetinis tenoras, St. Louis mieste įvykusiam Sekspyro festivalyje atliko pagrindinį Hamleto vaidmenį tragedijoje „Hamletas“.

V. Kst.

„POEZIJOS PAVASARIS 1972“ gegužės 26 d. buvo pradėtas Palemonas, Lakštingalų slėnyje prie Salomėjos Neries namelio, prieš tai VI. Mozūriūno vardu pavadinus vieną naują Kauno gatvę. Atidaromajį žodį tarė organizacinės komisijos pirm. A. Maldonis, Rašytojų Sąjungos valdybos pirmininko pavaduotojas. Poezijos pavasario laureatui šiemet buvo paskelbtas poetas Antanas Drilingas, susilaukęs ažuolo lapų tradicinio vainiko ir vario plėkštelėje naujam skrydžiui kviečiančios poezijos paukšties. Trys lietuvių poetų grupės, dalyvaujant iš Azerbaidžano ir Maskvos poezijos komitetų, su savo poezijos posmais aplankė Suvalkiją, Vidurinę Lietuvą, Zemaitiją ir Dzukiją. Jiems talkino aktorij, solistų ir kompozitorių grupė. Šioje keliavime buvo aplankyta V. Mykaloičio-Putino memorialinė sodyba Pilotiškėse, Prienų rajone, Salomėjos Neries tėviškė Kiršuose, Vilkaviškio rajone. Poezijos šventė gegužės 29 d. buvo užbaigta Vilniaus universiteto Sarbievičiaus kiemelyje. Jauniesiems poetams užgesimo šventės aukura, vieni poezijos šventės dalyviai gėlemis papuošė K. Donelaičio paminklą. Šventės proga išleista almanache „Poezijos pavasaris 1972“ yra 71 lietuvių poeto eilėraščių, jų tarpe ir Britanijos Londone gyvenančio Vlodo Šlaito eilėraščių ciklas.

SLOVAKŲ ŽURNALAS „Revue Svetovej Literatūry“ vieną savo numerį paskyrė Baltijos kraštų literatūrai. Lietuvai atstovauja R. Lančausko novelė „Pasmerkimas“, J. Mikielinsko — „Balta varna“, A. Počiauskas apsakymas „Paukščiai tamsioje“, M. Sluckio — „Žmogus, kuris nemato“, A. Baltakio eilėraščių „Keistulio“, S. Neries — „Pavasaris“, J. Vaičiūnaitės — „Keturi portretai“. Šiuos kūrinius slovakų kalbon išvertė V. Baštova, M. Perkus, V. Begerova ir J. Straseris. Žurnalo numeris iliustruotas grafiku D. Tarabildienės, A. Skirytės, S. Valiuvienės, R. Gibavičios ir A. Steponavičiaus darbų reprodukcijom.

VILNIUJE BUVO SURENGTAS V. A. Mocarto ir F. Suberto kūrinių koncertas. Pirmą kartą Lietuvoje prof. B. Dvarionas ir S. Sondeckio vadovaujamas kamerinis orkestras atliko Mocarto „Koncertą čembalui ir orkestrui nr. 1 D-dur“ kompozitoriaus numatytą atliktių sudėtini. Su Mocarto „Koncertu klarnetui ir orkestrui A-dur“ vilniečių supažindino prof. B. Dvariono diriguojamas kamerinis orkestras ir klarnetistas A. Budrys. F. Subertui atstovavo jo „Mišios G-dur“, atlikto solistų D. Uselienės, J. Vernieko, J. Urvelio, vargonininko B. Vasilausko, A. Jozėno vadovaujamo Vilniaus pedagoginio instituto muzikos katedros studentų choro ir kamerinio orkestro. Dirigavo prof. B. Dvarionas.

V. SIRIJOS GIROS ROMANĄ „Votratinkiai drakėsi be vėjo“, vokiečių kalbon išvertė I. Brewingo, išleido R. Vokietijos leidykla „Volk und Welt — Kultur und Fortschritt“. Naująją knygą jos paskelbtai ištrauka skaitytojam pristatė bibliografinis vokiečių žurnalas „Der Bucherkaarten“.

M. K. ČIURLIONIO MONOGRAFIJA su 160 ju kūrinių reprodukcijų išleis Drezdeno leidykla „Verlag der Kunst“ R. Vokietijoje. Kaune šiuo reikalu lankėsi leidyklos red. Erhardas Fromholdas ir žymusis fotografas Klausas Bejeris (pavardės sulietuvintos). „Literatūroje ir Mene“ E. Fromholdas pasakoja: „Mūsų leidykla siekia propaguoti šiuolaikinį meną, jo pažangias idėjas, giliau supažindinti su tais kraštais, mokyklomis, dailininkais, kurie, tam tikroms aplinkybėms susidėjus, nėra plačiau žinomi. Mes stengiamės nesikartoti, o gražinti pasauliui jam priklausančius šedevrus. Todėl ir emėms Čiurlionio monografijos, kuri leisime Drezdene. Beje, kaip tik šiame meno lobyne daugiau kaip prieš šimtą metų gimė meno kūrinių reprodukcijų šviesiaspaudės tradicijos, ypač puoselėjamos mūsų dienomis. Daugiau kaip 300 puslapių didelio formato knygoje užsiurbėme išspausdinti 160 reprodukcijų (kiekviena — ištisas puslapis), jų tarpe 40 spalvotų. Pateiksime, be to, keliasdešimt smulkesnių iliustracijų tekste. Monografijos autorius — Vilniaus Dailės instituto docentas, filosofijos mokslų kandidatas Gytis Vaitkūnas. Leidinys ruošiamas M. K. Čiurlionio šimtosioms gimimo metinėms. Monografija pasirodys vokiečių kalba 10.000 tiražu. Nemaža jo dalis atkeliaus į Lietuvą...“ E. Fromholdas monografiją tikisi paskleisti stambiausiuose pasaulio meno centruose ir susilaukti jos angliškos laidos Vakaruose. Fotografas K. Bejeris nušviečia techninį monografijos išleidimo darbą: „Kūrinius fiksavau stambiuose (18x24 ir 13x18 centimetru) negatyvuose. Naudojau labai jautrius kelių rūšių filmus, stengdamasis paruošti kelis variantus. Išspausiti viską, ką gali šiuolaikinė fotografija. Paskui estafetę perduosiu spaustuvininkams. Jų irgi laukia kruopštus darbas. Kai bus gauti pirmieji atspaudai, patyręs poligrafijos meistras atvyks į Kauną, kad vietoje atliktų „spalvinę korektūrą“. Žodžių pasistengsime, kad leidinys deramai reprezentuotų Čiurlionio talentą.“

ISIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS

Geriausia Amerikoje ir Europoje „JIB Haarplege-Lotion“ preparatas sulaukia plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralių plaukų spalvą. JIB vartodami nebusite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoje. JIB Medicine Ltg. 8 uncių 16 savaičių \$6.00. Piniųsių mūsų atstovybė: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

JOANA JUOZAITYTE-VALEVICIENE, šiais metais baigusi anglų literatūrą ir istoriją bakalauro (BA) laipsniu York universitete. Ji tęs studijas magistro laipsniui gauti

VIDA IRENA JUOZAITYTE, šiais metais baigusi anglų literatūrą bakalauro laipsniu (Honours BA) Toronto universitete. Ji tęs studijas magistro laipsniui gauti

UNITED TRUST

BLOOR—RUNNYMEDE, \$3.900 įmokėti, atskiras mūrinis 8 kambarių (du augštai) namas. Garažas ir įvažiavimas. Dvi virtuvės, alyva-vandeniu šildomas. Arti visko.

JANE — BLOOR, \$28.900 prašoma kaina. 5-kių kambarių mūrinis vienaauštis (bungalow), įvažiavimas ir vieta garažui. Priedo dvi verandos, viena šildoma, kita ne. Tuojuo galima užimti.

SWANSEA, \$6.900 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, garažas ir įvažiavimas. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Vandenių-alyva šildomas. Priedo vienas kambarys rūsyje. Arti visko.

BABY POINT, 10 kambarių dvibutis, du garažai, privatus įvažiavimas. Vandenių-alyva šildomas. Prašo \$10.000 įmokėti. Arti susisiekimo ir krautvių. Truputį apieistas.

BLOOR — JANE, 6 butų pastatas, 4 butai po du miegamuosius ir du butai po vieną. Vandenių-alyva šildomas. Apie \$12.000 metinių pajamų. Viena skola. Prašo bent \$30.000 įmokėti.

WESTON, naujesnės statybos, atskiras, mūrinis 8 kambarių namas. Dvi prausyklos, pilnai įrengtas rūsys. Privatus įvažiavimas ir garažas. Gražus, didelis kiemas.

ISLINGTON, 5 kambarių mūrinis vienaauštis (bungalow) su privatu įvažiavimu ir garažu. Vandenių-alyva šildomas. Įrengtas rūsys. Arti Bloor požeminio. Prašo \$32.900.

ETOBICOKE, \$10.000 įmokėti, naujesnės statybos, 3-jų miegamųjų, vieno augšto plytinis namas su dvigubu garažu ir privačiu įvažiavimu. Kilimai, pilnai įrengtas rūsys.

Parūpiname lengvomis sąlygomis mortgicijus
B. SAKALAS. Tel. 762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad. 10-3
Antrad. 10-3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. 10-7
Penktad. 10-8
Šeštad. 9-12
Sekmad. 9.30-1

MOKA:

už term. indėlius 2 metams 6½%
už term. indėlius 1 metams 6¼%
už taupomąsias s-tas (savings) 6%
už depozitus-čekių s-tas 5½%

DUODA PASKOLAS:

asmenines — iki \$10.000 8½%
nekiln. turto — iki \$50.000 8¼%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų — iki \$10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokėjimus už nekiln. turta, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas. Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

DUNDAS — RONCESVALLES. Seši kambariai per du augštus, 2 prausyklos. Arti susisiekimo ir krautvių. Įmokėti \$4.000.

HIGH PARK — BLOOR. Prie High Park gatvės 6 butų namas. Visa laika išnuomotas, mėnesinės pajamos \$770. Įmokėti tik \$15.000. Viena atvira skola 10-čiai metui. Prašo \$89.000.

JANE — ST. JOHNS RD. Maisto ir smulkmenų parduotuvė su namu, 6 kambariai. Privatus įvažiavimas, garažas. Prašoma kaina \$39.000 su maždaug \$15.000 įmokėjimu.

BLOOR — HIGH PARK. Atskiras 8 kambarių namas per du augštus. Dvi modernios virtuvės, 2 prausyklos, ekstra kambarys rūsyje. Garažas su privačiu įvažiavimu. Namai be skolų, įmokėti \$15.000.

DURIE ST. — ARDAGH. Naujesnės statybos, 7 kambariai, 2 modernios virtuvės, 2 prausyklos, labai gražiai įrengtas rūsys. Naujas alyvos šildymas. Įmokėti apie \$15.000.

PACIFIC HUBBERSIDE. Tik dveji metų senumo, labai gražių plytų, moderniai įrengtas namas. Didelis sklypas, garažas su privačiu įvažiavimu. Nori galimai didesnio įmokėjimo.

RONCESVALLES — HIGH PARK BLVD. Krautuvė ir du butai (3 ir 5 kamb.). Ideali vieta betkokiam verslui.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. Tel. 533-4414

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

YOUNG a. BIGGIN Ltd. Realtor

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose •

Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilniamą nuosavybę, mielai jums patarsiu VYT. V. GIRDAUSKAS

1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių. Skambinti — J. GUDAS
863 BLOOR St. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

EXTRA REALTY LTD.

386 RUSHOLME RD. TORONTO 4 TEL. LE 1-1161

BLOOR — BATHURST, \$20.000 įmokėti, mūrinis, atskiras 10 kambarių, didelis gražus kiemas, namas labai gerame stovyje, garažas. Labai geras investavimas.

JANE — ANNETTE, \$10.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 3 butų apartamentas, garažas, privatus įvažiavimas, pigus pardavimas su geromis sąlygomis.

ARTI WASAGOS ir upės kranto 10 akrų geros žemės.

J. KUDABA Namų telefonas 783-2105

Vermonto stovyklavietė Neringa, vadovaujama N. Pradėtosios Marijos seselių, kviečia jaunimą stovyklauti. Mergaičių stovykla bus liepos 9 — 29, berniukų — liepos 30 — rugpjūčio 12. Kreiptis: 57 Sylvan Ave., Toronto 173, Ont. Tel. 534-5773

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Geriausios Lietuvos ir kartu Sov.

Sąjungos baidarininkas Vladas Ce-

siūnas ruošiasi ateinančiai olimpiadai. Vienviečių lenktynėse Jerevane

jis buvo antras, tik 0,1 sek. atsiliks nuo pirmos vietos. Dviviečių baidarių lenktynėse jis, poroje su rusu,

laimėjo pirmą vietą. V. Cešius yra sėkmingai dalyvavęs pasaulio ir Eu-

ropos pirmenybėse.

Lietuvių lengvosios atletikos re-

kordai yra pasaulinės klasės. Stai

kaikurie šių rekordų: bėgimas 100 m — R. Aukštuolis 10,3; šuolis į tol-

į — A. Vaupešas 8,01; trišuolis — A. Kenešis 16,17; šuolis su kartinu —

A. Lukošaitis 4,55; šuolis į aukštį — K. Šapka 2,23; rutulys — R. Plungė

20,10; diskas — V. Jaras 60,94. Ilgiausiai išsilaukę J. Pipynės rekordai,

pasiekti 1957 ir 1958 m. Tai 1500 m bėgimas 3:41,1 ir 2000 m bėgimas

5:08,4. Moterų rekordais išsiskiria N. Sabaitė vidutinioose nuotoliuose

ir B. Kalėdienė jieties metime — 57,49.

Vilniuje viešojo Erfurto stalo tenisininkai. Turėjo draugiškas run-

tynes su sostinės stalo tenisininkais. Visas rungtynes nesunkiai laimėjo

vilniečiai — moterys 5:0 ir 5:0; vyrai 6:3 ir 7:2.

vyčio ŽINIOS

Golfo atvirus pirmenybės — ši

sekmadienį, birželio 18, Georgetown aikštynė 1 v.p.p., visose grupėse. Vi-

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

metų amžiaus lenkė Alicia Wierciok, 1968 m. atvažiavusi į svečius pas gimines ir čia bandžiusi gauti imigrantės teises. Kanados teismai šią su vyru išsiskyrusią lenkę norėjo grąžinti Lenkijon, kur yra likę jos du vaikai, nes Kanadoje ji buvo pradėjusi dirbti be imigracijos ministerijos leidimo. Normaliai visi imigrantai įvažiavimą Kanadon turi sutvarkyti savo gyvenamose kraštuose. Išimtis dažniausiai daroma tik Sovietų Sąjungos piliečiams, kurių emigravimas yra labai suvaržytas ir kurie susilauktų baudmės, jeigu būtų grąžinti. Lenkijai šis principas netaikomas, nes jos vyriausybė toleruoja emigraciją. Tai liudija gausus būrys Suvalkų trikampio lietuvaičių, sukūrusių lietuviškas šeimas Torontose. Premjeras P. E. Trudeau atsisakė praversti lenkės A. Wierciok nusižudymo aplinkybių tyrimą, nors jam nemažai spaudimą parlamente darė lenkų kilmės atstovas dr. S. Haidasz.

Kanados socialinių reikalų tarnybai paruošta studija konstatuoja, kad 1971 m. socialinės gerovės pašalpas gaunančių 16-24 m. amžiaus jaunų kanadiečių skaičius padidėjo beveik 90%. Šios pašalpos paprastai duodamos tiems, kurie neturi ir negali gauti darbo. Studijos autoriai nepaskeblė tokių jaunųjų pašalpos gavėjų skaičiaus visos Kanados mastu, ribodamiesi tik paskirais miestais. Pvz. Toronte 16-24 m. amžiaus grupėje pašalpos gavėjų skaičius pernai padidėjo 94% ir nuo 2.206 pakilo iki 4.282. Mažiausiai jų yra 16-17 m. amžiaus grupėje — 744, bet 1970 m. tokių buvo tik 198.

Tai reiškia aliarmuojantį padidėjimą net 275%. Tokio amžiaus jaunuoliai dar turėtų būti mokyklose, kurios jų, matyt, nevilioja, ir gyventi su tėvais.

Montrealyje įvykusiame Kanados Ekonomistų Draugijos su-

važiavime ir šia proga surengtoje spaudos konferencijoje už

nuolatine kainu ir atlyginimų kontrolę pasisakė Kanadoje gimę žymūs ekonomistai John K. Galbraith, Amerikos Ekono-

mistų Draugijos pirmininkas. Pagrindine nuolatinių infliacijos priežastimi jis laiko perdidelių atlyginimų reikalaujan-

čias unijas ir jų reikalavimus patenkinančias didžiąsias bendroves, kurios padidėjusias išlai-

das padengia gaminių pabranginimu. Pasak J. K. Galbraight, visi didieji pramonės kraštai bus priversti įsivesti valstybinę kainų bei atlyginimų kontrolę. Tik tada bus sulaukiama nuolatios didėjančios atlyginimų spraga tarp

unijų narių ir didžiosios dalies unijon nepriklausančių darbininkų. Valstybinė kontrolė turės sustabdyti gaminių pabranginimą ir unijų narių atlyginimų didinimą, kol mažiau uždirbantieji pasivys unijų narius. J. K. Galbraight pranašauja, kad ateityje unijoms teks derėtis ne tik su bendrovėmis, bet ir krašto vyriausybe. Atlyginimų padidinimai jų nariams galės būti leist tik pagal pasiektą produktinio padidėjimą.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbų sk. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

Ed. Kondratas, suivėjas

Individualus pritaikymas

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454

Toronto 3, Ont.

Angliškos vilnonės, "mohair", "terylene" medžiagos

RYAN & ODETTE

LAI DOTUVIŲ NAMAI

Telefonas LE 2-5965

1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO

• MODERNIAI ĮRENGTI • VESINIMO SISTEMA •

• ROPESTINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA •

Lawrence G. Odette, Morley D. Hogle — Directors

Ateitininkų žinios

Vyr. moksleivių valdyba organizuoja iškylą į Toronto salas — Hanlan's Point. Penktadienį, birželio 16, visi atvyksta į Priskėlimo bažnyčią, kur 9 v. ryto bus Mišios už Kaune susidėginusį dėl laisvės ir tikėjimo jauną lietuvį Romą Kalantą. Visi kartu bendroje maldoje prisiminsime brolius ir seseris Lietuvoje. Tuoju po Mišių visi vyksime į salą. Berniukai prašomi atsinešti sporto įrankius.

Studijų dienos bus rugsėjo 15-17 d.d. Wasagoje, Priskėlimo stovyklavietėje. Moksleiviai raginami pasiūlyti temą studijų dienom. Jeigu ta tema bus valdybos priimta, tai pasiūlytojas gaus \$5 premiją. Temą galima siūlyti iki birželio 16 d. išskyles.

Vyr. moksleivių valdybos posėdis įvyks birželio 15 d., 6 v. v., ateitininkų kambaryje. Kviečiami dalyvauti, kuopos nariai, kurie domisi valdybos veikla.

Ateitininkų stovykla Wasagoj prasidės birželio 23 d. ir truks iki rugpjūčio 6 d. Ji bus kartu ir jaunūčiams ir vyresniems. Amžius — nuo 7 iki 18 metų. Bus atskiros vadovybės ir atskiros programos. Stovyklos metu bus ekskursija į Stratfordą ir žygis "Atėičiai". Registracija jau pradėta. Blankai gaunami Priskėlimo par. raštinėje. Stovyklos mokestis: 1 valkas 2 sav. — \$50, 1 sav. \$30; 2 valkai 2 sav. — \$90, 1 sav. — \$50; 3 valkai 2 sav. — \$115, 1 sav. — \$60. Taip pat už vieną stovyklautoją savaitę imamas \$1, kuris reikalingas sumokėti už stovyklos patalpas stovyklavietės išlaidų kumui.

Ateitininkų skausas jaunimas nuoširdžiai dėkoja asmenims ir organizacijoms per tėvų komitetą parėmusiems ateitininkų veiklą. O. Pabedinskaitė paaugojo \$50, dr. A. Valadka — \$50, A. Skrebūnas — \$25, V. Maskeilūnas — \$25, dr. J. Sungaila — \$25, dr. M. Arštikaitytė-Uleckienė — \$10, prof. R. Vaštokas — \$5, dr. A. Dailydė — \$5. Priskėlimo par. katalikės moterys — \$100, "Paramos" ir Priskėlimo bankeliai — po \$100.

Vyr. moksleivių stovykla Dainavoje prasidės birželio 18 d.

Skautų veikla

• Sveikinimai sesei Marytei Butėnaitėi ir Arūnui Akelačiui, sukūrusiems birželio 10 d. lietuvišką šeimą.

• Birželio 10 d. labai atvėsus orui, vilkiukų išklyoje Toronto saloje dalyvavo tik 5 vilkiukai, vad. S. J. Dambaro. Varžybose jie laimėjo II vietą.

• Birželio 11 d. vilkiukai išklyvo Oakvillėje ir buvo priimti p.p. Radzevičių namuose. Iškylai vadovavo ps. Poška ir sk. vyčiai — L. Saplys, A. Simanavičius, R. Marijoshius ir M. Rusinas. Išklyautojai dėkingi p. p. Radzevičiams už vaišes ir leidimą pasinaudoti jų sodyba.

• "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu tėvų k-tas, vad. K. Sapockino, apmokėjo Kleavelando saskrydžio išlaidas septyniolikai vyr. skaučių ir sk. vyčių. Tuntų vadovybė dėkoja už paramą.

• Dešimtosios Romuvos stovyklos registracijos lapai su mokestis turi būti pristatyti s. L. Sendžikienėi, 19 Bermuda Ave., Tor. 18, iki liepos 1.

• Birželio 19 d., 7.30 v. v., skautų būkle skaučiama vyr. skaučių kandidatų sueiga.

• Kas iš skaučių galėtų talkinti karavano parodos ruošoje, prašom paskambinti R. Lasienėi tel. 766-6209.

• Didžioji talka Romuvoje — ši savaitgalį, birželio 17-18 d. Dėl transporto skambinti v.s. K. Batūrai tel. 233-9917.

• Baigti Romuvoje Lietuvos žemėlapią į stovyklavietę važiuoja ši penktadienį, birž. 16, skautai-vyčiai. Visų didelė padėka A. Kazilevičiui už to darbo finansavimą. V. Matulaičiui už vadovavimą darbams.

DIENOS IR ...

(Atkelta iš 1 psl.)

šventė praėjusią praeitį ir didingai. Pats pasitraukti tikrai nemanau, nebent būsiu atleistas iš tų pareigų.

— Kokie dabar svarbiausi Jūsų rūpesčiai šventei paruošiant? Kas dar nesukubta padaryti?

— Didelių vargų neturime, o mažų — kur jų nepasitaiko. Kadangi šventės rengimo darbai vykdomi tik nuo tiesioginio darbo atliekamu laiku, tai šventei artėjant dienos ir naktys darosi pertrumpos, nes paskutiniai pasirošimai šventei pareikalauja daug laiko.

— Kokius pageidavimus norėtumėt perduoti "Tėviškės Žiburių" skaitytojams?

Visus "Tėviškės Žiburių" skaitytojus kviečiu į IV-tąją Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių šventę bei kitus su švente susijusius renginius. Šokių šventės didingumas ir pasisekimas daug priklauso nuo dalyvių skaičiaus tiek pačioje šventėje, tiek visuose rengimuose. Tikiu, kad Kanados lietuviai savo gausiu dalyvavimu ir aukomis prisidės prie IV-tosios tautinių šokių šventės parengiamiesiems darbams.

— Šia proga nuoširdžiai dėkoju "Tėviškės Žiburiams", redakcijai ir administracijai, už dėmesį bei paramą IV tautinių šokių šventės parengiamiesiems darbams.

VI. Rmjs.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

WAUBAUSHENE — GEORGIAN BAY, komercinis žemės sklypas, arti vandens, pačiame miestelyje, galima statyti vasarnamį. Puiki vieta. Prašo \$4.000.

DURIE — BLOOR, 6 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, naujas šildymas, dvi prausyklos, garažas, didelis kiemas, apie \$5.000 įmokėti.

HIGH PARK AVE. — BLOOR, apie \$5.000 įmokėti, puikus 6 kambarių atskiras namas, graži moderni virtuvė, prausyklos pirmane ir antrame augšte, vandenių-alyva šildomas, kilimai ir kt.

KINGSWAY — PRINCE EDWARD, puikus 6 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, graži moderni virtuvė, šalia pristatytas garažas su privačiu įvažiavimu, arti susisiekimo, skubus pardavimas, gražus kiemas, įmokėti apie \$8.000.

ORIGINALUS TRIBUTIS, maždaug 10 metų senumo; dideli gražūs butai su balkonais, \$7.200 nuomos, \$10.000 įmokėti, skubus pardavimas.

SWANSEA, puikus liuksusinis vos keletos metų senumo dvibutis, užbaigtas rūsys, garažai prie namo, \$15.000-20.000 įmokėti. Didelis pasirinkimas vienaauščių (bungalow)

Al. Garbenis, arba Pr. Kerberis,
namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus
SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAJE TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA IMA

5½% už depozitus 6% už šėrus (numatoma)

6% už taupymo s-tas 8% už asm. paskolas

6¼% už 1 m. term. dep. 8¼% už mortgicijus

6½% už 2 m. term. dep.

Kapitalas virš penkių milijonų dolerių

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBE apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

WESTON RD., \$1.500 įmokėti, plytinis namas, 6 kambarių, šoninis įvažiavimas, garažas, naujai išdekoruotas, 13 metų atviras mortgicijus. Prašoma kaina \$19.900.

BLOOR — OSSINGTON, \$10.000 įmokėti, pirmą kartą parduodamas, atskiras, plytinis namas, 10 šviesių kambarių, privažiavimas, šildomas alyva, 1 mortgicijus.

DOVERCOURT — BLOOR, \$7.000 įmokėti, plytų, 14 kambarių tributas (triplex), šiltu vandeniu šildomas, dvigubas garažas, vienas mortgicijus.

SKAITYTOJAI PASISAKO

GRIAUNAMA WASAGOS VASARVIETĖ

Pasirodžius 1971 m. planams, pagal kuriuos norima nusavinti žemę su pastatais 7 km ilgio plote palei Georgian Bay I ir II liniją, — vasarviečių savininkų tarpe kilo nepasitenkinimas. Buvo renkami parašai peticijai. Ontario premjerui peticija buvo įteikta rudens 1971 m. Gautas atsakymas, kad busia atsižvelgta į savininkų pageidavimus. Peticija su parašais persiusta Ontario provincijos savivaldybių žemės ir miškų ministerijoms. Ar bus pakeisti 1971 m. planai, dar pilnai neišsiaiškinta, tačiau nusavinimo komisija Wasagoje jau veikia. Daug vasarnamių nusavinta. Mums, lietuviams, žinoma krautuvė "Perce" su 3 vasarnamiais jau nusavinta, o pastatai griaujami. Taipgi Wasagos miestelio ribose nusavinta 10 sklypų be vietinės savivaldybės žinios. Kaip pranešė radijas V. 21, Wasagos savivaldybė pareiškė protestą. Bendras vaizdas liūdnas. Tvoros apgrįstos per sniego valymą, niekas neremontuoja, nedąžo. Kurortas sudaro mirštančio kaimo vaizdą. Kada viskas bus nusavinta, niekas nežino. Mokesčių mokėtojų pinigai įvaistomi be tvarkos ir racionalumo. J. Karklonis

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Daugumas tautiečių siunčia siuntinius į tėvynę. Viena torontietė pasiuntė savo sesei siuntinį ir parašė laišką: "Miela Morte! Pasiunčiau Tau ir Tavo vyrui du siuntinius, į kuriuos įdėjau Tau kaulą, drėse, šiušius, o vyru sūta, svėderį ir marškinius." Morte! gavusi siuntinį, rašo kanadietė sesei padėką: "Miela Agote! Dėkoju už siuntinius. Bet ką siuntei, tik vienus marškinius tegavome. Visa kita, matyt, pastuose pakeitė... Vietoj laiško minimų drėses, šiušius, sūto, svėderio ir kaulo, gavome tik suknelę, pusbačius, eilutę (kostiumą), megztuką ir palta. Sesut, nesijusk brangių daiktų. Matai, kad pakeičia... Br. Vytis

TAI BENT PATAIKYTA

Norėčiau atkreipti skaitytojų dėmesį į "T2" 16 nr. vedamąjį "Lietuviai ar lietuvis". Ar kulką nepataikė į taikinį? Taigi, kur mes, kaip lietuviai, turėtume solidarai dalyvauti, dažnai mūsų nesama arba sudarome tokį nereikšmingą skaičių, kad tenka rausti prieš skaičių mažesnius kaimynus estus ir latvius. Dažnai jie parodo daugiau veržlumo, sumanumo bei reikalo supratimo, nors ir pas juos yra spragų. Pvz. buvome estų nepriklausomybės minėjime, kai jie šventė 50-ąsias metines. Nemaža Toronto Massey Hall buvo perpildyta, jaunimas sėdėjo net ant laiptų. Žmonij laikysena be prieikaščių, niekas nesisibūdėjo, nesisukinėjo. Kalbėtojų tik du vienas anglų kitas estų kalba. Svetimtaučiai svečiai tik pristatomi

publikai. Programa buvo tikrai graži ir įvairi. Pas mus, deja, beveik visada tas pats ir tas pats. Užmiršo mavo gerosius poetus, montažus, tik niekad neužmirštame tautinių šokių. Reiktų pasveikinti naująjį "Varpo" vadovą A. Ambrozaitį, kuris sugebėjo parinkti tokį puikų repertuarą Vasario 16. Ankstyvesnįjį pasiūlymą paprastomis liaudies dainėmis, lyg neturėtumėm dainų apie tėvynės meilę ir panašius. Retai kada išgarsdavome kantatą. Beje, šiomet iš viso programa buvo įdomesnė ir įvairesnė. Tik ir vėl, deja, ta gausybė kalbėtojų! Žmonės džiaugėsi, sakdami: "Ak, kaip gerai, šeštadienį buvo priėmimas svetimtaučiams svečiams, šiandien tik mums". Deja, tap nebuvo, nes pagrindinis kalbėtojas, kuris turėjo daug ką pasakyti, turėjo trumpinti savo kalbą, atsižvelgdamas į tai, kad tik kalbėtojų būta net desėto, jis — vienuolik-tasis...

Pasak Al.Gimanto, privatūs baliaai, sukaktys labai populiariūs. Tam nesigailima nei laiko, nei pinigų. Žvilgtėrėkim tikrai į tuos vadinamus "sau-erius" ar mergvakarius, taip labai lietuvių pamiltus. Jie dažnai pralenkia dalyvių priskaičiui net pačias vestuves — rengėjų priskaitoma iki 70. Jūs dovanuoja po \$10 ir valgius. Svečiai duoda po \$3 ar daugiau. Susirenka apie 300 ponų ir daugiau. Čia dalyvaujama gausiai. O kur dar visokios įkurtuvės, sukaktuvės, gimtadieniai, vardadieniai? Visur valgomos, geriamos, uliavoja. Atrodo, gyvename Romos imperijos laikais. Kultūriniais pobūviais lieka tik nuotrupos. Jiems gailimas pinigų, laiko. Pvz. kad ir mūsų didžiųjų muzikų Kuprevičių ir Motiekaičio koncertas. Rodos, salė turėtų būti užtūta nuo žmonių. Deja, jų buvo nedaug, nors koncertas buvo iškilus, tikrai neeilinis. Ir galvoji žmogus: ką veikė mūsų žmonės tą gražią sekmdienio popietę? Nejaugi sėdėjo prie televizijos, baliavojo ar pagailėjo \$3?

Mano nuomone, nereikalingos buvo vaishės po to koncerto ir pertraukos metu. Kai dvasia soti, kūnas nereikalauja maisto. Turbūt rengėjai tikėjosi pelno iš to, bet verčiau tuos pinigus, išleistus pyragams, būtų paaukoję jaunimo kongresui. Tik vienas kitas asmuo paėmė riekelę pyrago, visa kita liko.

Tai mūsų skauduliukai, apie kuriuos reiktų pamąstyti, neužmirštant dar ir to, kad Lietuvių Bendruomenės solidarumo įnašą \$2 metams sumoka tik pora šimtų žmonių, o mūsų yra pora dešėty tūkstančių.

Regina Kutka

NORITE SUSIPAZINTI SU "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS"? ATSIUKITE SAVO ADRESĄ — GAUSITE KELETA NUMERIŲ NEMOKAMAI

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

SOKIŲ ŠVENTĖ

Yra prieikaštų, jų tarpe ir G. Breichmanienės, IV taut. šokių šventės meno vadovės, kad "T2" savo skaitytojus mažai informuoja apie artėjančią šventę. Tikrovėje tai šventės rengėjų reikalas. Jie turi duoti apmokamus skelbimus ir pateikti originalią medžiagą redakcijoms arba korespondentams. Bent iki šiol originalios medžiagos negaudavome, o rengėjai spaudai pateikdavo tik žinelių konspektus, kuriuos jau būdavo spausdintos Čikagos liet. dienraščiuose. Tad tokia nuobodžia medžiaga žudytį įdomaus savitrašio jūsų korespondentas nesirijo. Redakcija jau seniai buvo paprašiusi padaryti pasikalbėjimą specialiai "T2" su šventės rengėjų pirm. dr. L. Kriauceliūnu. Jei jis tą pasikalbėjimą būtų paruošęs tada, kai iš korespondento gavo klausimus, "T2" skaitytojai jau seniai jį būtų perskaitę ir gavę nemažai idomų informacijų apie IV taut. šokių šventę. Dėl dr. L. Kriauceliūno tiesiog nežmoniško apsirovimo darbas tas pasikalbėjimas liko uždelstas.

SPAUDOS KONFERENCIJA

Galop po ilgo laiko gegužės 31 d. vakarą IV taut. šokių šventės informacijos komisijos pirm. Ritonės Rudaitienės namuose buvo suaukta antroji spaudos konferencija taut. šokių šventės reikalui. Joje buvo atstovaujami beveik visi laikraščiai ir Lietuvių Radio Forumo programa.

Iš informacinės komisijos pirm. R. Rudaitienės sužinojome, kad šventėje dalyvauja 50 šokių vienėty — 38 jaunimo grupės ir 12 vaikų grupių. Jaunimas sudarys 1500 šokių būrį, o vaikai — 500. Jaunimo Centre Čikagoje atidaryta specialiai taut. šokių šventės būstinė, kurioje būdi Vida Kriauceliūnaitė. Norintieji informacijų gali skambinti tel. 476-0007 kasdien iki 10 v. vak., o šeštadieniais ir sekmadieniais iki 4 v.p.

VOKIETIJA IR KANADA

Tą patį vakarą, kai Conrad Hilton viešbutyje Čikagoje vyks II jaunimo kongreso talentų vakaras, Marijos Augst. Mokyklos salėje bus koncertas taut. šokių šventės įžangai, kur programą atliks taip pat talentai iš užsienio. Apie tai spaudos konferencijoje informavo taut. šokių šventės vicepirm. Alg. Modestas. Pagrindinis dėmesys šiame koncerte skiriamas Vokietijoje plačiai pasireikšusiai dainininkei Elenai Valaitytei. Toje srityje ji yra profesionalė, dalyvauja vokiečių muzikiniuose festivaluose bei šventėse. JAV bei Kanados lietuviams ji pasirodys pirmą kartą. Šalia jos pasirodys Z. Lapino vad. "Gintaro" ansamblis iš Montrealeo su įdomia liaudies instrumentų muzika, o taip pat ir Londono, Ont., mergaičių kvartetas "Rasa". Šio originalaus koncerto programa, kurioje taip ryškiai atstovaujama ir Kanada, bus trumpa: užtruks tik virš pusantros valandos. Bilietų kainos nuo \$5 iki \$2. Plačioji visuomenė, kuri iš visu kraštų ruošiasi suvažiuoti į IV taut. šokių šventę, prasmą atkreipti dėmesį ir į šį idomų koncertą šokių šventės išvakarėse.

SVIESŲ ŽAISMAS

Liepos 2 d. Čikagoje įvyksianči IV taut. šokių šventė nevienu atveju skirsis nuo buvusiąjų. Ji bus kiti-

tokia ir dekoratyviniu apipavidalini-mu. Apie tai papasakojė dail. A. Valeška ir šviesų tvarkytojas Č. Rukui-ža. Pasak dail. Valeškos, Čikagos amfiteatras, kur vyksta didžiosios dainų bei šokių šventės, yra toks milžiniškas kompleksas, kur tikrai sunku surasti tokias dekoracijas, kurios do-minuotų žiūrovių. Taip pat labai sunku iš anksto pramatyti ir išlaikyti samatą, nes dažnai talkininkai nepasirodo, o unijistai suėda tokias sumas, kad vi-suomenės akys visai nublunka ir paties dailininko bei kitų pasiaukojimas. Šiais metais prieita išvados, kad efektingiausiai šokius bus galima paivaizinti su šviesomis. Taip daro ir didžiosios JAV bei Kanados bale-to bendrovės. Šį kartą taut. šokių šventės šviesos bus net tris kartus stipresnės nei anksčiau. Pačia apšvietimo meninė sistema bus galima galutinai apipavidalinti tik po gen. repetiicijos, nes šventės biudžetas nėra toks turtingas, kad būtų galima padaryti dar vieną ekstra repetiiciją galutiniam šviesų kompleksui nustatyti. Kai po gen. repetiicijos daugumas šokių išlės, dailininkas su apšvietėju visa naktelę suks galvas, planuodami galutinę šviesų sistemą. 10 didžiųjų ir 14 mažesnių prožektorių, dail. A. Valeška bei šviesų meistrai Č. Rukuižai vadovaujant, operuos prityrę tos srities specialistai. Visa tai atsisie apie \$6,000.

TRŪKSTA PINIGŲ IR NAKVYNIŲ

Finansų kom. pirm. Petrauskas ir šventės rengėjų k-to pirm. dr. L. Kriauceliūnas ypač pabrėžė svarbiausius rūpesčius. Pardavus visus taut. šokių šventės bilietus, pajamų bus \$45,000. Tuo tarpu šventės išlaidų samata yra \$90,000. Iki šiol Čikagoje šventei surinkta aukų apie \$15,000. Dar reikia surasti \$25-30,000. Manoma, kad keleatų tūkstančių dolerių pajamų duos šventės išvakarėse įvykstantis koncertas. Į banketą tuoj po šventės, kuris ruošiamas to paties milžiniško amfiteatro patalpose ir kuriame bus pagerbti taut. šokių mokytojai, yra visi kviečiami dalyvauti. Įėjimas \$12,50, šokėjams — \$6. Rengėjams už asmenį teks mokėti po \$9, atseit, primokėti po \$3 už kiekvieną šokėją. Todėl ant svečio bilieto uždirbus \$3,50, susidarys bent minimalinė suma padengti išlaidoms, kurių nesumokės šokėjai, dalyvaujantieji bankete.

Opus yra ir nakvynių klausimas. Šokėjai, atvykę iš JAV bei Kanados, patys apsimokės už viešbutius. Komitetui apnakvinti teks tik užjūrio šokėjus ir Montrealeio "Gintaro" ansamblio narius. Nakvynių reikalų rūpinasi K. Radvyla. Dar daugelinių atvykstančių šokių trūksta nakvynių. Tą pačią problemą pergyvena ir jaunimo kongreso nakvynių komisi-ja. Atrodo, kad čikagiečiai nelabai skuba priglauti savo pastogės iš visur suvažiuojus lietuvių jaunima. Tikimasi, kad padėtis pagerės pačio-mės paskutinėmis dienomis.

Išidėmetini dr. L. Kriauceliūno žodžiai baigiant spaudos konferenci-ja: "Visas tautinių šokių šventės ko-mitetas dirba su malonumu, nes nėra jokios vidinės trinties, o santykiai su LB cv ir LB taryba labai sklan-dūs". Tegu tokia dvasia lydi ir IV tautinių šokių šventę.

SKEVELDROS DĖL...

(Atkelta iš 3 psl.)

pusės būtų patenkintos? Jau pats žurnalistinės premijos buvimo faktas yra malonus bei sveikintinas reiškinys. Galimas dalykas, kad premijos gali prisidėti ir prie bendrojo mūsų laikraštijos lygio kėlimo. Gal tai būtų pakankamas akstinas pasitempti tiek atskiems žurnalistams, tiek ir patiems laikraščiams. Juk kuriam mūsų spaudos balsui nebūtų malonu turėti atskiru žymeniu, šiuo atveju žurnalistine premija, išskirtą ir pagerbtą savo bendradarbių?

Tiek pačių laikraščių, tiek ir atskirų mūsų laikraštinių padėtis sunkėja, skaitytojų reikalavimai, kadaidai ir tiesioginis spaudimas vis didėja. Su savotišku nerimu tenka žvelgti į reiškinys, kai vienas ar kitas laikraštis pilkėja ir lėkšėja turinio bei idėjos atžvilgiu. Matomas pastangas nutildyti ar bent priltildyti kaikiuriuos nuolatinius mūsų spaudos talkininkus. Tai tamsi, liūdnoji lietuviškosios laikraštijos pusė. Reiktų premijos ne vien tik žurnalistams, bet ir laikraščiams, bent jau tiems, kurie stengiasi išlaikyti laikraštines kultūros individualumą. Būtų liūdna, jei dabartinė mūsų spauda užsibaigtų su dabartine karta...

AUKOS TAUTINIŲ SOKIŲ ŠVENTEI

RODNEY, ONT. Laisvojo pasaulio lietuvių tautinė šventė įvyks Čikagoj liepos 2 d. Suvažiuos beveik iš visų kontinentų šokėjai. Šios šventės rengimo komitetas su pirm. dr. L. Kriauceliūnu priešakį kreipėsi į lietuvių šūkiu: "Padėkime mūsų jaunimui atvykti į IV-ją laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventę". Buvo kreiptasi į organizacijas ir pavienius asmenis. Surinkta Londono, Delhi, Windsorio ir Rodney apylinkėse: \$100: dr. A. Kaveckas, Londonas, V. Ignaitis, Rodney; \$50: K. Gaputis, Rodney, A. Augustinavičius, Delhi; \$25: L. Mockienė, P. Jocius, H. Jasinskas, Rodney, V. Čerškus, Windsoras; \$20: P. Balyta, Rodney; \$10: J. Kažemėkaitis, S. Paketuras, J. Miliaušis, M. Barščiauskienė, Rodney; dr. Č. Kuras, Windsoras; K. Kudukis, Londonas, P. Augaitis, B. Stonkus, Delhi; \$7: A. Kappas, Rodney; \$5: M. Grincevičius, B. Dirsė, S. Kairys, B. Povilaitis, V. Micelka, Delhi, P. Gaidauskas, Rodney, K. Misius, Londonas; \$2: K. Žiogas, Delhi. Iš viso — \$544. Pats didžiausias šių apylinkių pavienis aukotojas tai šventei yra J. Rastapkevičius, kuris anksčiau tiesiogiai davė rengimo komisijos pirm. dr. L. Kriauceliūniui \$500. Visiems aukojusiems nuosirdus acii. V. Ignaitis

Pajieškojimai

Lietuvos kariuomenėje bene iki 1930 ar 1931 m. yra tarnavęs žydų tautybės kapitonas Jokūbas Ganžas ar Gensas. Išėjęs atsargon, jis dirbo buhalteriu vienoje Kauno ligoninėje; okupavus Lietuvą naciams, buvo paskirtas Vilniaus žydų geto policijos viršininku. Naudodamasis savo padėtimi, išgelbėjo daug žydų nuo sunaikinimo. Vėliau buvo nacių išaiškintas ir nukankintas. Išlikę ir į laisvąjį pasaulį patekę Vilniaus žydai jį laiko didvyriu. Vilniaus žydų istoriją rašantis daktaras nori daugiau žinių apie kapitoną Ganžą. Kapitonas Ganžas buvo vedęs lietuvę. Nepatikrintomis žiniomis, jo našlė su dukra yra atvykusios į JAV-bes ir čia gyvena. Apie kapitoną Jokūbą Ganžą ar jo šeimą žinantieji malonėkite rašyti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N. Y. 10024, USA.

IGNACO GUMBAKIO IPEDINIAMS

Prieš II pasaulinį karą JAV-bėse mirė Ignacas GUMBAKIS. Yra likę keli tūkstančiai dolerių, į kuriuos turi teisių mirusiojo tėvai — Martynas ir Juzefa Gumbakiai. Jei tėvai būtų mirę, tai teisių į palikimą turi Ignaco Gumbakio broliai ar seserys. Patys įieškomieji arba apie juos žinantieji malonėkite rašyti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82 Street, New York, N.Y. 10024, USA.

ČESNAKAS —

geras vaistas
Česnakas (garlic) yra natūralus kraujo valantis vaistas — padeda įem laisviau tekėti, apsaugo nuo netvrumo, nuo puvimo bakterijų bei jų suaukimo. "ADAMS GARLIC PEARLS" turi savyje reikalingos česnakos alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per lūstus šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydymoje bei stiprinamojo galia. Stenkitės būti stiprus ir sveikas. Dar šliandien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLS" dėžutę vaistinėje. Jausitės geriau, stipriau ir mažiau ilgiau turėsit šios česnakos kapsules netur nei kvapo, nei skonio.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

373 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atskviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

Paaiškino

Meškieriojamos klausia sutiktą vietinį gyventoją:
— Ar nepasakysite, kur čia geriau žuvis kimba?
— Pasakysiu. Eikite šituo štai keliu, kol pamatysite užrašą: "Praeiti griežtai draudžiama". Paeisite toliau, iki prūdo, kur ant stulpo kabo lentelė: "Zuvis gaudyti griežtai draudžiama". Ten ir kimba geriausiai. "S".

Viešbutyje

Į vieno blogai mokančio skolininko duris viešbuty smarkiai kažkas pasibeldė.
— Malonėkite atidaryti duris! (Tyla). — Nevaidink kvailo, nes tamstos batai koridoriuje prie durų stovi!
Po valandėlės balsas iš vidaus atsiliepė:
— Tai nieko, aš turiu šliu-res...

SYPSENOS

Sokrato žmona

Graikų filosofas Sokratas turėjo labai piktą žmoną Ksantipę. Kai kartą jis grįžo namo, žmona ėmė šaukti. Ilgai ji barė Sokratą. Kai nutilo, filosofas paėmė asotį vandens ir išpylė jai ant galvos.
— Ką gi tai reiškia? — iš naujo ėmė rekti Ksantipė.
Sokratas ramiai atsakė:
— O tai reiškia, kad po didelės audros ateina lietus.

Piktas šuo

Pilietis ant pasaitėlio vedasi baisiai piktos išvaizdos šunį. Smalsus praeivis, ne be baimės žiūrėdamas į šunį, klausia:
— O jis leidžia prie savęs siartiinti?
— Žinoma, kitokiu atveju kaipgi galėtų įkšti!

Seniau ir dabar

— Ak, kokios buvo merginos prieš dvidešimt metų!
— Faktas! Tačiau dabar jau jos paseno mažiauja dešimčia metų.

Reakcija

— Kaip tu reaguotum, jeigu sužinotum, jog tavo žmona yra neįstikima?
— Teigiamai.
— Kodėl?
— Man būtų galimybė jai įrodyti, kad ji yra tokia pat, kaip aš.

Kaimynai

Pagyvenusį pilietį trečią valandą naktį pažadino telefono skambutis.

— Tai kaimynė, gyvenanti virš jūsų. Noriu jums pareikšti, kad jūsų šuo staugia ir neduoda man miegoti. Tikiuosi, kad jūs jį nuraminsite.

Sekantį naktį telefonas su skamba kaimynės bute.

— Tai kaimynas, gyvenantis po jumis. Vakar naktį jūs mane prižadinoat pareikšdama, kad mano šuo loja ir neduoda jums miegoti.

— Taip, taip.
— Aš tik norėjau jums pasakyti, kad aš šuns visai neturiu. Parinko Pr. Alš.

3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON:

(PRIE 6-POINTS, ARTI KIPLING AVE.)

Frank Barauskas

REALTOR

231-6226

Frank Barauskas

Insurance Agency Limited

231-2661

Gerardas Balčiūnas

Advokatas (barrister, solicitor)

233-9632

AUTOMASIŲ PAGRINDINIS PATIKRINIMAS ir SUTAI-SYMAS, GREITAS ir SAŽINGAS PATARNAVIMAS.
Bloor Autorite Garage 296 BROCK Ave.
(tarp Dundas ir College)
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRISKU IR JAUNIMO

MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

CLEAR-VISION

Tel. 532-7733

TV-HI-FI

Taisom ir parduodam prietaisom kalnom televizijos priimtuvus — paprastus ir spalvotus, kelčiam senus — į naujus

1613 DUNDAS Street West

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lemos ir baterijos. • Pritrykęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Notaras

A. Liūdžius, B.L.,

47 Howard Park Ave.

(Toronto-Dominion Bank pastatas)

Priėmimo lalkas pagal susitarimą telefonu 537-1708

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncevalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST. TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v. Dėl priėmimo skambinti telefonu

PLUMBING and HEATING

J. LISASUSKAS,

VALDOJIS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,

ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR APSILŪJIMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metrop Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

INSURANCE

DUDA

769-4612

2231 Bloor Street W.

BALIO MASKELIŪNO

DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

2483 LAKESHORE BLVD. W., TORONTO 14, ONT.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV

• Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus •

• Statom ir taisom antenas •

• Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių •

672 Landsdowne Ave. • Tel. 531-6165

ĮVAIRUS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą

paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certifikatus), už kuriuos gavojeis gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiūsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBŲ VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Šį sekmadienį pamaldose prisimenami sibiriniai tremtiniai. Visi kviečiami ta intencija pasimelsti, įjungiant dabartinius įvykius Lietuvoje. Vienuoliktos val. pamaldos tiek Torontė, tiek Springhurst užbaigiamos Lietuvos himnu.

— Pamaldos Springhurst Gerojo Ganytojo stovyklavietėje sekmadieniais — 11 v.r.

— Praėjusį sekmadienį 11 val. pamaldas laikė kun. St. Kulbis, SJ, kuris padarė 3 mėn. kelionę per visą Kanadą, aplankydamas įvairias lietuvių kolonijas iki Pacifico.

— Prasidėjo vasaros sezonui, parapijos choras pamažu išsikirsto. Prašoma visus bažnyčios lankytojus pamaldų metu giedoti tradicines lietuvių giesmes.

— Pamaldos: šį sekmadienį 10 v. Fabricijų šeimos intencija, 11 v. už a.a. Kazimierą Ardvaičių. Springhurst 11 v. pamaldos už a.a. Joną Juodį.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojų parapijos žinios

— Penktadienį, 7 v.v., konfirmantų pamoka.

— Sekmadienį, 12.30 v.p.p., iškilmingos konfirmacijos pamaldos; š.m. bus konfirmuoti: Kristina J. Dambaraite, Loretta L. Lenuškaitė, Frances R. Sarkaitė, Vida G. Turutaitė, Andrius B. Prankevičius, Arvydas J. Pamataitis, Edmundas J. Pamataitis, Haroldas Povilaitis.

— Parapijos iškyla įvyks birželio 25 d. Humber Trail parke. Pamaldų pradžia 11 v. ryto. Parkas yra King Side Rd., 3 mylios į rytus nuo Nobleton, tarp 27 ir 400 kelių.

— Parapijos vasaros religinė mokykla veiks liepos 4-14 d.d. nuo 9-12 v. ryto. Tėvai skatinami vaikais iš anksto registruoti pas M. Dambarienę LE 6-1430.

— Nuosirdžiai sveikiname p.p. Alfredą ir Mintautą Mikšius, kurie birželio 10 d. atšventė savo vedybą 20-ją sukaktį.

Studentės Gražina Pacevičiūtė ir Zivilė Rukšaitė, studijuojančios romanistiką, atostogų ir studijų pagilinti išvyko į Europą. Lankysis Anglijoje, Belgijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje, Italijoje, Graikijoje ir Sveicarijoje. Rugpjūčio mėnesį praleis Muenchene ir Augsburgėje. Ten jas globos Zivilės tėvelio dėdė dr. Antanas Rukša.

Toronto universiteto William T. Corney \$1000 stipendija paskirta Tadui Macui, jauniausiam T. ir V. Macų sūniui.

VIENTELE KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. NPL. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

100 AKRŲ ŪKIS su visais pastatais Creemore mieste — apie 5 m. į pietus nuo Staynerio. Apie 20 akrų misko, apaugusi medžiais sodyba, Mad River kerta ūkį įstrižai. 40 akrų žemės miestelio ribose, likusi — Nottawasaga valsčiuje. \$15,000 įmokėti. Labai tinkamas pirkinyks kelios šeimos. Yra galimybė statyti motelių arba vasarnamius išnuomoti, nes miestelio vanduo yra ant ūkininko žemės. Ūkį parduoda ūkininkas, o ne „perkūpius“. Smulkesni informacijų teirautis: St. Dargis, 231-6226, Frank Barauskas, Realtor.

ISNUOMOJAMAS dviejų miegamųjų vasarnamius visai vasarai prie Nottawasaga upės. Skambinti telefonu 532-4926.

JISKAU NUOMOTI dviem mėnesiam garažo arba vietos pastatyti automobilii. Prašome skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Torontė.

FOTOGRAFIAS įvairioms progoms. Skambinti B. Tarvydui tel. 767-4737.

MORTGICIAI. Dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo į naujus mirtvikius prašome skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Torontė.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS.

JIESKOMAS PARDAVEJAS, turintis nuosavą automobilį ir sutinkantis dirbti už komisą. Skambinti tel. 278-2757.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūšių, kiemų ir perkraus-tymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

SPRINGHURST, ant ežero kranto, išnuomojamas mažas vasarnamius. Tel. LE 1-5982.

LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ PARKSIDE MEAT MARKET 335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Išvairios savo pastato rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, poršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. USAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

BARONESSA Beauty Salon Savininkė Alė Kerberienė 2265 BLOOR ST. W., kampas Bloor-Durle gatvių Telefonas 762-4252

Išvairaus stiliaus sušukavimai, pumsteliniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

Dr. ANDRES LAANSOO Dr. NIJOLĖ ŠERNAS praneša, kad atidarė dantų gydymo kabinetą ir priima pacientus pagal susitarimą 120 Collier St., Barrie, Ont. Tel. 705-726-3771

Nauja natūralaus maisto KRAUTUVĖ Utopia-Organic Natural Foods 1558 Bloor St. W. (priešais Lietuvių Namus), Toronto 9, Ont. Tel. 535-0164 Savininkai — Izidorius ir Anelė Gataveckai Lietuviški sūriai, medus, visokių rūšių duona, vitaminai, šviežia morkų sūnka, natūrali kosmetika, sveikatos knygos ir daug kitų dalykų

Advokatas Vidas Augaitis, siemė baigęs teisės mokslus, dirba su John Anjo, Q.C., Stayner, Ontario, 233 Main Street. Telefonas 428-2104 (area code 705) Darbo valandos kiekvieną dieną visą savaitę — nuo 9 iki 5, o vasaros metu įstaiga bus atidaryta ir šeštadieniais.

Minimas susirinkimas aprašytas ir Vilniaus "Tiesos" birželio 3 d. laidoje. Jis įvyko Kaune VI. 2. "Tiesa" vadina jį "miesto partinio aktyvo susirinkimu".

Arūnas Akelaikis ir Gražina Butėnaitė susituokė birželio 10 Priskėlimo bažnyčioje. Apeigas atliko kun. P. Barius, OFM. Vestulinė puota įvyko Priskėlimo salėje. Dalyvavo labai gausi lietuviškoji visuomenė, ypač

Ministeris pas baltiečius

Birželio 10 d. estų, latvių, lietuvių organizacijų veikėjai ir spaudos atstovai turėjo progos gana plačiai pasikalbėti su Kanados užsienio reikalų ministru M. Sharp Priskėlimo par. patalpose. Šią progą sudarė St. Jokūbaitis, dalyvaujantis vietinėje liberalų partijos veikloje. Jis atlydėjo ministerį ir pasitarimui pirmininkauti pakvietė Baltiečių Federacijos pirm. V. Petersoo. Pradžioje min. M. Sharp trumpai apibūdino Kanados užsienio reikalų politiką, pažymėdamas, kad Kanados vyriausybė baltiečių problemoms yra palanki. Ji siekianti padėti savo piliečiams per gerus santykius su Sov. Sąjunga. Sumažėjus tarptautinei įtampai, lengviau esą pagelbėti ir baltiečiams pvz. šeimų sujungimo atvejais. Kanados vyriausybė esą vengia susidūrimo ir įieško problemų sprendimo derybų keliu.

KLB pirm. inž. E. Čuplinską padėkojo Kanados vyriausybę už nepripažinimą de jure Baltijos valstybių okupacijos ir palaikė, kokia bus Kanados laikysena Europos saugumo konferencijai, kur galbūt iškilis ir Baltijos valstybių klausimas. Min. M. Sharp paaiškino, kad tas klausimas dar nėra svarstytas. Esą baltiečiai tuo klausimu galėtų įteikti Kanados vyriausybę atitinkamą raštą. Sovietams esą rūpi gauti tarptautinį pripažinimą dabartinių Sov. Sąjungos sienų bei visų jų laimėjimų Europoje. Kanados vyriausybę rūpi išlaikyti ne status quo, bet jį išjudinti. Dėlto ji užmezga bei gerina santykius su visomis valstybėmis, nežiūrint jų ideologinių skirtumų. Kanados pozicija Baltijos valstybių atžvilgiu paliekanti ta pati, t.y. aneksijos nepripažinimo.

Latvių atstovas Upešlakis klausė, ar su Sov. Sąjungos premjeru, besilankančiu Kanadą, nebuvo padarytas slapstas susitarimas dėl Baltijos valstybių. Ministeris M. Sharp atsakė — ne. Tas klausimas nebuvęs visai palieamas. Aplamai, Kanados vyriausybė pirmiausiai stengiasi griauti "geležines uždangas" ir daryti įtakos taikui būdu.

I klausimą, kokia Baltijos valstybių ateitis būsimoj Europoje, min. M. Sharp tiesiogiai neatsakė. Jis tik išreiškė abejonę, kad Sov. Sąjunga iš tu

kraštų pasitrauktų. Kai estas Petersoo priminė galimybę neatlaikos juostos, kurioje įeity ir Baltijos kraštai, min. Sharp pasisakė nemanąs, kad tai įvyktų. Bent nesą ta linkme jokių ženklu.

Kai iškilio klausimas dėl Kanados vyriausybės pagalbos Baltijos valstybių bylai, ministeris priminė, kad Kanados vyriausybė tą klausimą kartas nuo karto prisimena, tačiau mano, kad daugiau reikšima vieši protestai. Vyriausybės uždavinys esąs ne protestuoti, o tartis su kitom vyriausybėm (not confrontation, but negotiation). Savo nusiskundimus, pasiūlymus Kanados baltiečiai esą gali nukreipti į parlamento užsienio reikalų komisiją.

Latvių veikėjas Upešlakis išreiškė abejonę Kanados užsienio politikos tikslumu. Esą Otava, siekdama gerų santykių su Sov. Sąjunga ir nutylėdama sovietų naikinimą Baltijos tautų būklę, padeda rusams vykdyti tautžudystę. Min. M. Sharp pastebėjo, kad Kanada prie jokios tautžudystės neprisideda: "Kaip užsienio reikalų ministeris, negaliu sutikti su tokiu klaidinimu."

Iš lietuvių pusės buvo pareikštas nusiskundimas dėl CBC tarptautinės tarnybos, kuri neįsileidžia baltiečių programų, nors ta privilegija turi visa eilė kitų tautybių. Tą reikalą ministeris žadėjo iširti.

Baltiečių Federacijos atstovas J. R. Simanavičius nusiskundė, kad ligšioliniai Kanados premjerai primdavo Federacijos valdybą ir išklaušydavo jos problemas, bet dabartinis premjeras esąs neprieinamas. Min. Sharp juokaudamas pastebėjo, kad šioje srityje ir pats turis sunkumų, nes premjeras perkrautas darbu, bet pažadėjo tą reikalą padidinti.

I klausimą, ar Kanados saugumo sistema nėra pavojuje dėl komunistų infiltracijos, min. Sharp atsakė — ne. Esą P. Helyerio pareiškimas lietuvių metų senumo faktus. Kanados saugumas veikiąs gerai.

Baigiant pokalbį, kuriame dalyvavo apie 30 asmenų, min. Sharp pažymėjo, kad baltiečiai Kanadai yra davę reikšmingą įnašą ir yra tapę Kanados dalimi, nors ir nelabai matoma.

Bvs.

NERIMAS OKUPUOTOJE LIETUVOJE

"New York Times" dienraštis paskelbė žinią iš Maskvos apie Kremliaus susirūpinimą įvykiais Lietuvoje. Tą žinią persispausdino ir Toronto dienraštis "The Globe & Mail" birželio 8 d. Joje sakoma, kad Baltijos centro atstovai buvo nuykę į Kauną ir dalyvavo politiniame susirinkime kartu su vietiniais kompartijos vadais. Laikraštis remiasi "Sovetskaja Litva" žiniomis ir daro išvadą, kad ten buvo svarstomas katalikų nepasitenkinimas, plačiai pasireiškęs pastaraisiais mėnesiais.

Gegužės 18 d. prasidėjusios riaušės laikomos ryškiuoliu tautinių jausmų proveržiu Sov. Sąjungoje nuo 1965 m. įvykių Armenijoje. Centrinė sovietų spauda visai nepaminėjo Kauno įvykių, kuriuose šimtai asmenų suimti, daug sužeista ir vienas milicininkas užmuštas. "Minėtasis spaudos pranešimas apie specialų politinį susirinkimą buvo pirmas viešas ženklas, rodąs augstųjų sluogsnų reakciją. Bet palyginti kuklus Maskvos atstovavimas leidžia manyti, kad Kremlius šiuo metu nusiteikęs palikti tų reikalų tvarkymą vietinėm įstaigom" — rašo "N. Y. T."

Minimas susirinkimas aprašytas ir Vilniaus "Tiesos" birželio 3 d. laidoje. Jis įvyko Kaune VI. 2. "Tiesa" vadina jį "miesto partinio aktyvo susirinkimu".

Arūnas Akelaikis ir Gražina Butėnaitė susituokė birželio 10 Priskėlimo bažnyčioje. Apeigas atliko kun. P. Barius, OFM. Vestulinė puota įvyko Priskėlimo salėje. Dalyvavo labai gausi lietuviškoji visuomenė, ypač

daug skautijos, kuri kartu su tėvais džiaugėsi nauji lietuviška šeima.

Advokatas Vidas Augaitis, siemė baigęs teisės mokslus, dirba su John Anjo, Q.C., Stayner, Ontario, 233 Main Street. Telefonas 428-2104 (area code 705) Darbo valandos kiekvieną dieną visą savaitę — nuo 9 iki 5, o vasaros metu įstaiga bus atidaryta ir šeštadieniais.

Nauja natūralaus maisto KRAUTUVĖ Utopia-Organic Natural Foods 1558 Bloor St. W. (priešais Lietuvių Namus), Toronto 9, Ont. Tel. 535-0164 Savininkai — Izidorius ir Anelė Gataveckai Lietuviški sūriai, medus, visokių rūšių duona, vitaminai, šviežia morkų sūnka, natūrali kosmetika, sveikatos knygos ir daug kitų dalykų

Advokatas Vidas Augaitis, siemė baigęs teisės mokslus, dirba su John Anjo, Q.C., Stayner, Ontario, 233 Main Street. Telefonas 428-2104 (area code 705) Darbo valandos kiekvieną dieną visą savaitę — nuo 9 iki 5, o vasaros metu įstaiga bus atidaryta ir šeštadieniais.

Advokatas Vidas Augaitis, siemė baigęs teisės mokslus, dirba su John Anjo, Q.C., Stayner, Ontario, 233 Main Street. Telefonas 428-2104 (area code 705) Darbo valandos kiekvieną dieną visą savaitę — nuo 9 iki 5, o vasaros metu įstaiga bus atidaryta ir šeštadieniais.

Advokatas Vidas Augaitis, siemė baigęs teisės mokslus, dirba su John Anjo, Q.C., Stayner, Ontario, 233 Main Street. Telefonas 428-2104 (area code 705) Darbo valandos kiekvieną dieną visą savaitę — nuo 9 iki 5, o vasaros metu įstaiga bus atidaryta ir šeštadieniais.

Advokatas Vidas Augaitis, siemė baigęs teisės mokslus, dirba su John Anjo, Q.C., Stayner, Ontario, 233 Main Street. Telefonas 428-2104 (area code 705) Darbo valandos kiekvieną dieną visą savaitę — nuo 9 iki 5, o vasaros metu įstaiga bus atidaryta ir šeštadieniais.

Advokatas Vidas Augaitis, siemė baigęs teisės mokslus, dirba su John Anjo, Q.C., Stayner, Ontario, 233 Main Street. Telefonas 428-2104 (area code 705) Darbo valandos kiekvieną dieną visą savaitę — nuo 9 iki 5, o vasaros metu įstaiga bus atidaryta ir šeštadieniais.

Advokatas Vidas Augaitis, siemė baigęs teisės mokslus, dirba su John Anjo, Q.C., Stayner, Ontario, 233 Main Street. Telefonas 428-2104 (area code 705) Darbo valandos kiekvieną dieną visą savaitę — nuo 9 iki 5, o vasaros metu įstaiga bus atidaryta ir šeštadieniais.

Advokatas Vidas Augaitis, siemė baigęs teisės mokslus, dirba su John Anjo, Q.C., Stayner, Ontario, 233 Main Street. Telefonas 428-2104 (area code 705) Darbo valandos kiekvieną dieną visą savaitę — nuo 9 iki 5, o vasaros metu įstaiga bus atidaryta ir šeštadieniais.

SIBIRINIŲ TREMIŲ sukakties minėjimas — trečiadienį, birželio 14 d., 8 v.v., Estų Namuose, 958 Broadview Ave. Pagrindinis kalbėtojas — adv. P. Ryan, federacinio parlamento atstovas. Meninę programą atliks estų orkestras, lietuvių chorą "Aidas" iš Hamiltono, latvių solistė D. Karklins. Minėjimą rengia Kanados Baltiečių Federacija, kuriai šiais metais pamininkauja estas U. Petersoo. Lietuviams joje atstovauja J. R. Simanavičius ir A. Kalendra. Sis pranešimas spausdinamas tik šią savaitę, nes gautas iš rengėjų pavėluotai.

Royal Ontario Museum (100 Queen's Park) birželio 17, šeštadienį, rengia įvairių tautybių dieną. Programoje numatyta muzikinių ir kitokių talentų pasirodymas. Dalyvavs čekų, slovakų, graikų tautinių šokių grupės, Sv. Cecilijos choras, ukrainiečių liaudies meno grupė, korejiečių vaikų šokėjai. Bus įvairių tautybių rankdarbių paroda. Ta proga muzėjų bus leidžiama lankyti nemokamai. Filmų mėgėjai galės pasižiūrėti kanadiškių filmų, o vaikai galės dalyvauti klausimų-ataskymų konkurse. Muzėjaus pranešime spaudai lietuvių dalyvavimas neminimas, tačiau iš kitų šaltinių patirta, kad pakviesta dalyvauti su savo rankdarbiais Adelė Abromaitienė. Dienos programa prasidės 10 v. r. ir baigsis 6 v.v.

Tautybių savaitė — karavanas įvyks birželio 24 — liepos 1 d. d. Šiais metais bus net 44 įvairių tautybių paviljonai, įrengti jų turimų namų patalpose. Birželio 8 d. O'Keefe Centre įvyko karavano rengėjų Metro Community Folk Art Council suorganizuotas pobūvis, kuriame visuomenės ir spaudos atstovai buvo painformuoti apie ruošos darbus. Pobūvyje dalyvavo ir lietuvių grupė: R. Stirbys, S. Sarkaitė, V. Narušis, D. Šablinskas. Lietuvių paviljonas "Vilnius" šiemet bus įrengtas naujuose Lietuvių Namuose. Jo įrengimu rūpinasi KLB Toronto apylinkės valdyba. Karavano rengėjų reklaminiame brošiūroje rašoma apie "Vilnių": "Lithuanian dancers and singers welcome you to the outdoor terrace. Step inside to sample salti-barsiai or cepelinai dumpling with meat. For dessert: suris su medum — cheese with honey. Traditional folk arts."

Gerojo Ganytojo stovykla prasidės liepos 1 d. ir baigsis liepos 22 d. Priimami visi lietuvių vaikai nuo 6 iki 15 metų amžiaus. Registruotis Sv. Jono par. klebonijoje. Mokestis už 1 vaiką: 1 savaitė — \$25, 2 savaitė — \$45, 3 savaitė — \$55; už 2 vaikus: 1 savaitė — \$40, 2 savaitė — \$75, 3 savaitė — \$95; už tris vaikus ar daugiau iš vienos šeimos: 1 savaitė — \$50, 2 savaitė — \$90, 3 savaitė — \$110.

Australijos lietuvių krepšinio rinktinė lankysis ir Torontė jaunimo kongreso proga. Ji žais Torontė, Hamiltonė ir galbūt kitur. Torontė rungtynės įvyks liepos 15 d. Ryersono instituto salėje. Visuomenė kviečiama į tai atkreipti dėmesį ir paremti Australijos tautiečių kelionę lėšomis. Specialus komitetas tai kelionei finansuoti atidarė sąskaitą nr. 2662 Priskėlimo parapijos bankelyje ir kviečia tautiečius savo paramą ten įnešti. Lėšas galima siųsti ir šiuo adresu: H. Chvedukas, 102 Varsity Rd., Toronto 325, Ont. Tel. 762-3118.

Ekskursija į jaunimo kongresą Čikagoje organizuojama iš Torontė. Autobusas išvažiuos birželio 30, penktadienį, 7 v.r., ir grįš liepos 3, pirmadienį, vakare. Kaina vienam asmeniui už visą kelionę — \$25. Norintieji važiuoti prašomi registruotis iki birželio 23 d. pas Ramūnę Sakalaikę tel. 7 6 6-8479. Autobusas bus samdomas, jei susidarys 40 keleivių.

Ontario etninės spaudos sąjunga kartu su provincijos vyriausybės turizmo ministerija įsiemiet surengė ekskursiją autobusais. Kelionėje numatyta apsilankyti: Peterboro, Batavą, Kingstona, 1000 salų, Brockvilį, Otavą, Petavą ir North Bay. Ekskursija išvyko iš Torontė 12 d. ir grįš birželio 17. "T. Ziburians" atstovauja Ramutė Birgelytė ir Almis Kuolas. Jiedu savo kelionės įspūdžius aprašys "T. Ziburiuose".

"Varpo" choras birželio 6 d. Sv. Jono Kr. par. salėje metinė vakariene užbaigė šio sezono veiklą. Pobūvyje, greta varpiečių, dalyvavo visa eilė svečių, choro kūmai ir kt. Kalbas pasakė: apyl. pirm. J. Karpis, H. Stepaitis, J. Strazdas, buvęs "Varpo" dirigentas St. Gailevičius, dabartinis dirigentas A. Ambrozaitis, kun. P. Azubalis. Pobūviui vadovavęs J. Račys mokėjo visus linksmai nuteikti ir pabrėžė specialius nuopelnus varpiečių — Vyt. Paškauską ir J. Karasiejaus. Visi linkėjo "Varpui" sustiprinti savo skambesį jaunais balsais.

MONTREAL

Aušros Vartų par. žinios

— Šeštadienį, birželio 17 d., 7 v.v., Aušros Vartų parapijos salėje bus operos solistas Elzbieta Karalienės muzikos mokyklos mokinių koncertas. Visi kviečiami dalyvauti.

— Sekmadienį, birželio 18, įvyks maldininkų kelionė, suorganizuota Sv. Onos Draugijos. Vykstama į Sv. Onos šventovę La Motte, Champlain ežero saloje, Vermontė, JAV. Autobusas lauks prie mūsų parapijos bažnyčios ir 9 val. išvažiuos. Grįžti tikimasi 6 v. vakaro.

— Birželio 18 d. Sv. Kazimiero parapija ruošia savo metinę išvyką gegužinę p. Vekterienės vasarvietėje prie Mascouche miestelio, apie 13 mylių nuo Pie IX tilto. "Kazimieriečiai" labai kviečia "ausroklus" atvykti į šią gegužinę.

— Kanados Lietuvių Bendruomenės Montrealio apylinkės valdyba nori, kad dabartiniai religijos ir laisvės persekiojami Lietuvoje nepaiteitų pasaulio nepastebėti. Reikia gerų, tinkamų paruoštų informacinių straipsnių kanadiečių spaudoje. Reikia lėšų. "Lite" yra atidaryta specialią sąskaitą. Prašoma paremti šį uzmą.

— Pakrikštyta Eliana-Liana-Francia, Mykolo Therrien ir Aleksandro Lukšaitės Therrien dukrelė.

— Ir šiais metais parapijos komitetas nutarė ruošti loteriją, būtiną parapijos išdai papildyti. Visi parapijiečiai gaus laiškus su loterijos bilietukais. Visi prašomi ne tik neatsisakyti priimti tuos bilietukus, bet ir juos paplatinti arba didesnę auką paremti parapiją.

— Marija Šaltenienė paaukojo \$10. Užpraėjusį sekmadienį bažnyčioje surinkta \$167.04.

Kun. St. Kulbis, SJ, atlikęs trijų mėnesių kelionę, grįžo į

TORONTO, ONTARIO

KLK Moterų Draugijos Sv. Jono Kr. par. skyrius birželio 7 d. savo parapijos salėje surengė moterų vakaronę, lyg ir priešvestuvinį pobūvį jaunimo kongresui paremti. Vakaronė buvo labai sėkminga — dalyvavo apie 150 moterų, kurios jaunimo kongresui sudėjo apie \$500. Meninę programą atliko jaunimas. Vakaronėje dalyvavo ir kelios jaunimo kongreso atstovės. Skyriui pirmininkauja T. Sekonienė.

R. Sakadolskis, II pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengėjų komiteto pirm., birželio 8 d. lankėsi Torontė kongresinės stovyklos ir kongreso užbaigos iškilnių reikalui. Liet. Namuose įvyko posėdis, kuriame dalyvavo jaunimo atstovai, KLB Torontė apyl. valdyba, krašto lydybos atstovai. Nutarta pasirūpinti atitinkama sale, užbaigos programa, nakvynėmis, pamaldomis ir atsisveikinimo vakaru.

Ligoniai. Sv. Juozapo ligoninėje po operacijos gydyosi Br. Sergautis ir R. Paškauskas. Western ligoninės tyrimams išvyko Kaz. Kakevičius. Atostogaudamas Floridoje, susirgo V. Skrinkas.

Ontario Place foras birželio 11 d., 7.30 v.v., įvyko Ukrainiečių Diena. Programą atliko chorai — "Prometėjus", "Dib-

rolva", "Boyan", "Dnipro" iš Sudburio; ansambliai — "Dunai" iš St. Charlines, Ont., Sv. Vladimiro banduristų ansamblis iš Windsor'o; šokių grupė "Kalyna"; mergaičių kvartetas "Verchovina".

Ryšium su įvykiais Lietuvoje protesto akcijoje dalyvavo ir pavieniai asmenys. Pvz. K. Cincius parašė protesto laiškus Kanados premjerui ir kitam politikam. Iš Torontė miesto valdybos nario jis gavo šį atsakymą: "Dėkoju už laišką ir pastabas, liečiančias Lietuvos laisvę. Aš tikiuosi, kad artimoje ateityje visos Rytų Europos šalys vėl bus laisvos ir kad karas Vietnamė bus baigtas. Aš taip pat vilioji, kad mes Kanadoje niekuomet neturėsime tokio karo ar susidūrimo ir kad visi kraštai artimoje ateityje bus laisvi".

Priskėlimo parapijos skyriaus katalikės moterys savo veiklos sezoną užbaigė gegužės 28 d. susirinkimu. Dalyvių buvo gana daug. Įdomią paskaitą, iliustruotą skaidrėmis, skaitė gailtingoji sesuo A. Zaremaitė iš Afrikos gyvenimo. Išsiskirstant vasaros atostogom palinkėta visoms gero poilsio. Skyriaus organizuojamoms moterų rekolekcijoms yra gauta data lapkričio 24-26 d.d. Port Credit rekolekcijų namuose.

Tel. Bus.: 722-3545 Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBE

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŲNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komerčinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET

MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UZ:

Finamąsias s-tas 5.0%

Taupomąsias s-tas 6.0%

Term. ind. 1 metams 6.25%

Term. ind. 2 metams 6.5%

Term. ind. 3 metams 6.75%

Duoda nemokama gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.